

An Bord um Chúnammh Dlíthiúil

Tuarascáil Bhliantúil

2014

Réiteach éifeachtach díospóidí sibhialta a éascú trí sheirbhísí éifeachtúla agus inrochtana cúnammh dlí agus idirghabhála a sholáthar agus chun scéimeanna cúnammh dlí coiriúil an Stáit a bhainistiú agus a riar go héifeachtach.

Rochtain ar Dhlí agus Ceart

www.legalaidboard.ie

An Bord um Chúnaimh Dílíthiúil

Tuarascáil Bhliantúil 2014

Misean

Tá an Bord tiomanta do sheirbhís ghairmiúil, éifeachtúil, chostéifeachtúil, agus inrochtana cúnaimh agus comhairle dlí agus idirghabhála a sholáthar i gcomhréir le téarmaí ár sainordaithe reachtúil.

Fís

Is í ár bhfís chun rochtain ar cheartas a éascú trí sheirbhís chúnaimh dhlíthiúil agus chomhairle agus idirghabhála teaghlaigh a sholáthar ar bhealach inar féidir comparáid dhearfach a dhéanamh idir an tseirbhís agus dea-chleachtas ar fud an domhain.

Rudaí a bhfuil Luach againn orthu

- Ardchaighdeán ghairmiúla i soláthar ár seirbhísí.
- Freagracht ar éilimh chustaiméirí agus chomhpháirtithe leasmhara eile a chur chun cinn agus bheith oscailte i leith athrú.
- Ardchaighdeán eiteacha.
- Ceannaireacht éifeachtach ar gach leibhéal.
- Costéifeachtúlacht agus luach ar airgead.
- Socruithe éifeachtacha freagrachta agus béim ar fheidhmíocht eagraíochtúil agus ar bhainistíocht ghníomhach riosca.

An Clár Ábhar

Leathanach

Forbhreathnú	2
Brollach ón gCathaoirleach agus an Príomhfheidhmeannach	7
An Bord	11
An Fhoireann agus Struchtúr	12-13
Príomhéachtaí agus Forbairtí in 2014	14
An tSeirbhís a Soláthraíodh in 2014	17
Tacú le Seachadadh Seirbhíse	47
Airgeadas	53
Aguisín 1 – Ráitis Airgeadais	57
Aguisín 2 – Úsáid Fuinnimh 2014	79
Aguisín 3 – Liosta na nIonad Dlí	80
Aguisín 4 – Liosta Oifigí na Seirbhíse Idirghabhála	86

Forbhreathnú

Feidhm agus Cuspóir

Is é an Bord um Chúnamh Dlíthiúil an comhlacht reachtúil neamhspleách atá freagrach as cúnamh dlíthiúil sibhialta agus comhairle a chur ar fáil do dhaoine ar acmhainn mheasartha, i gcomhréir le forálacha an Achta um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta, 1995 (“an tAcht”). Rinneadh Alt 54 den Acht a leasú leis an Acht um an Dlí Sibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha), 2011 agus leag sin cúram breise ar an mBord seirbhís idirghabhála teaghlaigh a sholáthar. Táthar ag cur de bhreis le sainchúram an Bhoird faoi láthair, i ndiaidh chinneadh an Rialtais in 2010, chun bainistíocht agus riarachán na Scéimeanna um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil a chuimsiú ann, a bhí á riar ag an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannas roimhe seo. Aistríodh an fhreagracht as riar Scéim Chomhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí chuig an mBord an 1 Deireadh Fómhair 2011 agus as an Scéim um Chúnamh Dlíthiúil – Saincheisteanna Coimeádta (Scéim an Ard-Aighne roimhe seo) an 1 Meitheamh 2012. Aistríodh an fhreagracht as riaradh Scéim Ad-hoc um Chúnamh Dlíthiúil an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla chuig an mBord an 1 Eanáir 2014.

Is éard is comhairle dlí ann ná comhairle ar bith ó bhéal nó i scríbhinn a thugann aturnaí nó abhcóide, lena n-áirítear litreacha a scríobh agus idirbheartaíochtaí a dhéanamh.

Is éard is cúnamh dlíthiúil ann ná nuair a dhéanann aturnaí nó abhcóide ionadaíocht thar ceann duine in imeachtaí cúirte. Caithfidh duine deimhniú um chúnamh dlíthiúil a fháil ar dtús, ina sonraítear na seirbhísí dlí atá á ndeonú, agus, i gcásanna sibhialta, ní mór dó/di an ranníocaíocht um chúnamh dlíthiúil a shonraítear sa deimhniú a íoc.

Déantar seirbhísí dlí a sholáthar thar raon fairsing cúrsaí dlí shibhialta.

1. Soláthar Seirbhíse

Den chuid is mó, cuireann aturnaí atá fostaithe ag an mBord comhairle dlí agus cúnamh dlíthiúil ar fáil trí líonra d’ionaid dlí. Tá 30 ionad lánaimseartha dlí agus 12 ionad pháirtaimseartha dlí ann. Cuireann aturnaí atá i mbun cleachtas príobháideach seirbhís chomhlántach ar fáil. Fostaíonn an Bord iad ar bhonn cás ar chás.

Tá speisialtacht tearmainn sna hoifigí sonracha dlí i mBaile Átha Cliath, Corcaigh agus Gaillimh agus tá aonaid thiomnaithe freisin ann i mBaile Átha Cliath, anuas ar an hionaid dlí, a bhíonn ag plé le cásanna faillí leighis agus cásanna leanaí ar baol dóibh go dtabharfaí faoi chúram an Stáit iad. I gcaitheamh na bliana 2014, bunaíodh oifig chun déileáil le ceisteanna díobhála pearsanta seachas faillí leighis.

Oibríonn an Bord Ionad speisialaithe Cáipéisíochta Dídeanaithe, freisin, a chuireann seirbhís ghairmiúil neamhspleách taighde agus leabharlaine ar fáil do na príomhchomhlachtaí ar fad a bhfuil baint acu sa phróiseas tearmainn.

An 1 Samhain 2011, aistríodh an fhreagracht i leith na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh (SIT) go dtí an Bord um Chúnadh Dlíthiúil ar ordú ón Aire a thug éifeacht don Acht um an Dlí Sibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha), 2011. Soláthraítear seirbhísí idirghabhála teaghlaigh trí bhíthin ocht n-oifig lánaimseartha agus naoi n-oifig pháirtaimseartha.

Déanann aturnaetha agus abhcóidí príobháideacha an tseirbhís a sholáthar sna trí scéim um Chúnadh Dlíthiúil Coiriúil Ad-hoc atá faoi shainchúram an Bhoird faoi láthair – Scéim Chomhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí agus an Scéim um Chúnadh Dlíthiúil – Saincheisteanna Coimeádta, agus Scéim um Chúnadh Dlíthiúil an Bhiúro um Shócmhainní Coiriúla.

2. Seirbhísí Dlí um Chúnadh Dlíthiúil Sibhialta a Fháil

Caithfidh duine atá ag lorg seirbhísí dlí iarratas a dhéanamh ar cheann ar bith de na hionaid dlí a leagtar amach in Aguisín 3 agus foirm iarratais a chomhlánú, ag sonrú an ábhair lena mbaineann an t-iarratas ar chomhairle dlí agus/nó ar chúnadh dlíthiúil agus ag tabhairt sonraí faoi ioncam agus acmhainní caipitil ar bith.

Lorgaíonn an Bord a chinntiú go ndéanfar coinne le haturnae a thairiscint do dhuine a cháilíonn i gcomhair cúnadh dlíthiúil sibhialta (seirbhísí dlí) taobh istigh de thréimhse uasta ceithre mhí ón uair a dhéantar an t-iarratas a chur i gcrích nó go ndéanfar comhairle dlí a chur ar tairiscint dó/di níos luaithe mura féidir seirbhísí iomlána dlí a sholáthar laistigh de cheithre mhí. I gcásanna áirithe, cuirtear seirbhís tosaíochta ar fáil. I measc na gcásanna siúd, tá cásanna foréigean teaghlaigh, fuadach leanaí, cásanna a bhaineann le hiarratais ón Stáit chun leanaí a thógáil i gcúram nó cásanna lena mbaineann teorainneacha ama atá ar tí dul in éag.

3. Íocaíocht as Seirbhísí Dlí um Chúnadh Dlíthiúil Sibhialta

Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara go mbíonn na seirbhísí dlí a sholáthraíonn an Bord faoi réir go n-íocann an t-iarratasóir ranníocaíocht airgeadais i dtromlach na gcásanna, agus nach bhfuil na seirbhísí 'saor in aisce'. Ceanglaítear ar an bhformhór mór a ndeonaítear comhairle dlí agus/nó cúnadh dlíthiúil dóibh ranníocaíocht a íoc leis an mBord. Déantar an ranníocaíocht um chomhairle dlí a mheas bunaithe ar ioncam indiúscartha an iarratasóra, i.e. ioncam tar éis asbhaintí áirithe. Déantar an ranníocaíocht um chúnadh dlíthiúil a mheas bunaithe ar ioncam indiúscartha agus ar chaipiteal indiúscartha an iarratasóra. Is é an ranníocaíocht is lú ná €30 ar chomhairle dlí agus €130 ar chúnadh dlíthiúil. Níl aon táille le híoc maidir le comhairle agus ionadaíocht i gcásanna cúram leanaí (ina bhfuil baint ag an nGníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach). Tugann an t-ionad dlí comhairle do dhuine faoin ranníocaíocht iarbhír i ngach cás aonair. Más rud é go ndéanann duine airgead nó réadmhaoin a aisghabháil ag eascairt ón gcás, d'fhéadfadh an

Bord iarratas a dhéanamh chun an costas a bhí ar an mBord as na seirbhísí dlí a sholáthar don chliant a aisghabháil.

4. Seirbhísí Idirghabhála a Fháil

Ní mór do dhuine a dteastaíonn uaidh/uaithi idirghabháil a fhail chun cabhrú le fadhb theaghlaigh a réiteach iarratas a dhéanamh ar aon chinn de na hoifigí atá leagtha amach in Aguisín 4. Ní mór don dara páirtí teagmháil a dhéanamh leis an oifig chéanna freisin, lena dheimhniú go bhfuil spéis aige/aici freastal ar idirghabháil. Nuair atá sé deimhnithe ag an mbeirt pháirtithe gur mian leo idirghabháil a dhéanamh, tairgfear coinne dóibh a luaithe agus is féidir. Ní ghearrfar táille ar bith ar an tseirbhís faoi láthair.

5. Scéimeanna Ad Hoc um Chúnadh Dlíthiúil Coiriúil

Déanann an Bord um Chúnadh Dlíthiúil trí scéim Ad-hoc um Chúnadh Dlíthiúil a riar faoi láthair.

Moltar do dhaoine atá faoi choinneáil faoi reachtaíocht áirithe i Stáisiún na nGardaí go bhfuil an ceart acu comhairle dlí a lorg agus tharlódh go mbeidís i dteideal comhairle dlí a fháil faoi Scéim Chomhairle Dlí Stáisiún na nGardaí ar an nguthán agus/nó ar bhonn comhairliúcháin duine ar dhuine i Stáisiún na nGardaí. D'fhéadfaidís a bheith i dteideal ionadaíocht a fháil faoin Scéim chomh maith má ghabhann aturnae leo ag agallaimh an Gharda Síochána.

Beidh ar dhuine a lorgaíonn comhairle dlí faoi Scéim um Chúnadh Dlíthiúil Stáisiún na nGardaí a n-iarratas a dhéanamh leis an Oifigeach Coimeádta i Stáisiún na nGardaí ina bhfuil siad á choinneáil agus beidh air/uirthi an Fhoirm Iarratais chaighdeánach a chomhlánú agus sonraí a sholáthar faoina maoin airgeadais.

Is é an dara scéim ad-hoc a riarann an Bord faoi láthair an Scéim um Chúnadh Dlíthiúil – Saincheisteanna Coimeádta. Déanann an scéim seo soláthar d'íocaíocht costais dlí tar éis don Chúirt amhlaidh a mholadh don Bhord um Chúnadh Dlíthiúil i sagsanna áirithe de dhlíthíocht nach gcuimsíonn an scéim um chúnadh dlíthiúil sibhialta nó an phríomhscéim um chúnadh dlíthiúil coiriúil. Beidh ar dhuine a lorgaíonn ionadaíocht dhlíthiúil faoin Scéim fógra a thabhairt don Chúirt ábhartha ag an tráth is luaithe is féidir go bhfuil sé beartaithe aige/aici rochtain a lorg ar fhorálacha na Scéime. Deimhneoidh an Chúirt, ina dhiaidh sin, cibé acu ar cheart nó nár cheart moladh a dhéanamh don Bhord chun an rochtain sin a dheonú. Ceist don Bhord ansin é cinneadh a dhéanamh ar cibé acu an cúnadh dlíthiúil a dheonú nó gan é a dheonú faoin Scéim.

Aistríodh Scéim Ad-hoc an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla (BSC) chuig an mBord an 1 Eanáir 2014. Socrú riaracháin, neamhrechtúil atá sa Scéim ina ndéantar íocaíochtaí maidir le costais áirithe dlí i sagsanna áirithe de dhlíthíocht, lena n-áirítear ach gan a bheith teoranta do chásanna ina bhfuil an duine ina F(h)reagóir in aon imeachtaí cúirte a gcuireann an Biúró um Shócmhainní Coiriúla tús leo faoin Acht um Fháil ó Choireacht, 1996, Achtanna na gCoimisinéirí Ioncaim agus an reachtaíocht Leasa Shóisialaigh.

Táthar ag súil go n-aistreofar Scéim Ad-hoc na Cúirte Dúiche (Abhcóidí) go dtí an Bord in 2015. Tá coinne leis, chomh maith, go bhfoilseofar an reachtaíocht a fhorálfaidh d'aistriú na príomh-Scéime um Chúnadh Dílíthiúil Coiriúil in 2015.

Soláthraítear breis sonraí ar na trí scéim ad-hoc a riarann an Bord, agus ar an toradh le haghaidh 2014, níos déanaí sa Tuarascáil.

6. An Ceannoifig

Tá ceannoifig an Bhoird lonnaithe i gCathair Saidhbhín, i gContae Chiarraí, mar a bhfuil 45 ball foirne suite. Níor tháinig aon athrú ar an leibhéal soláthair foirne ó leibhéil 2013. Tugtar faoi roinnt d'fheidhmeanna na príomhoifige i mBaile Átha Cliath.

7. Rialachas Corparáideach

Déanann an tAcht um Chúnadh Dílíthiúil, 1995 foráil do Chathaoirleach agus 12 ghnáthchomhalta a thoghadh leis an mBord. Cheap an tAire Díl agus Cirt agus Comhionannais um an dtaca sin, an tUasal Alan Shatter, T.D., an Bord reatha i Nollaig 2011. Leagtar amach ballraíocht an Bhoird reatha ar leathanach 10.

Tá an Bord reachtúil freagrach as an méid a leanas:

- treo straitéiseach na heagraíochta;
- beartas a dheimhniú agus monatóireacht a dhéanamh ar a chur i bhfeidhm;
- maoirseacht a dhéanamh ar bhainistíocht cheart agus éifeachtach na heagraíochta;
- monatóireacht a dhéanamh ar nósanna imeachta éifeachtacha a chur i bhfeidhm agus freagracht a sholáthar;
- buiséid a fhaomhadh agus monatóireacht a dhéanamh orthu, agus
- roinnt cinní forchoimeáda a dhéanamh.

Leanann an Bord ag cloí leis na caighdeáin rialachais chorparáidigh a leagtar amach sa leagan nuashonraithe den *Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit*.

Cuimsíonn sé sin:

- * ar leibhéal an Bhoird, úsáid a bhaint as sé choiste chun cúnadh a thabhairt don Bhord a gcuspóirí a bhaint amach agus a gcuid freagrachtaí a chur i gcrích go héifeachtach (féach thíos);
- * deighilt shainmhínithe ar róil idir an Bord, an Cathaoirleach agus an Príomhfheidhmeannach;
- * tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Aire lena gcomhlíontar ceanglais an Chóid;
- * feidhm iniúchta inmheánaigh a oibríonn go héifeachtach agus de réir mar is gá; agus
- * cód iompair, a bhfuil nósanna imeachta chun déileáil le ceist choinbhleachta leasa ar bith san áireamh ann.

In 2014, reáchtáil an Bord 11 chruinniú Boird, bhí trí cinn díobh ar bun i gCathair Saidhbhín, agus bhí ocht gcinn díobh ar siúl i mBaile Átha Cliath.

Is é seo a leanas tinreamh na 11 chruinniú in 2014:

Comhalta	Líon na gcrúinnithe	Member	Líon na gcrúinnithe
Muriel Walls (Cathaoirleach)	11	Donncha O'Connell	8
Mary Dalton	8	Micheál O'Connell	11
David Denny	9	John O'Gorman	10
David Garvey	9	Philip O'Leary	11
Kate Hayes	11	Michelle O'Neill	10
Joy McGlynn	10	Ger Power	10
Oonagh McPhilips	9		

Seo a leanas líon chruinnithe an Bhoird in 2014:

Committee	Líon na gcrúinnithe a bhí ar siúl in 2014
An Coiste Achomhairc	13
An Coiste Iniúchta agus Bainistíochta	5
An Coiste Idirghabhála Teaghlaigh	3
An Coiste Airgeadais	6
An Coiste Acmhainní Daonna	3
Coiste na nDlíodóirí	6
An Coiste Feidhmíochta	1
Athbhreithniú ar Fheidhmiú an Bhoird	1

Ag cruinniú Boird Nollaig 2014, rinneadh an cinneadh chun Coiste na nDlíodóirí a chur ar fionraí agus chun láithreach an choiste a choimeád, d'fhonn gur féidir é a ationól ag dáta amach anseo má mheastar gur gá. Ba é an t-údar a bhí leis seo an togra ná chun Coiste Beartais agus Athchóirithe a bhfuil bonn níos leithne faoi a bhunú ina ionad. Bhí an cruinniú deiridh ar siúl an 20 Samhain 2014.

Baineann an Bord leas as lámhleabhar um rialachas corparáideach inmheánach chun achoimre shoiléir chuimsitheach a chur ar fáil maidir leis na príomhghnéithe a bhaineann le rialachas corparáideach de réir mar a théann sé i bhfeidhm ar an mBord agus ar an ardbhainistíocht. Leasaíodh an lámhleabhar rialachais chorparáidigh seo i Nollaig 2013. Cuireadh baill an Bhoird ar an eolas go hiomlán faoina gcuid freagrachtaí dlíthiúla agus tá cur amach acu ar na forálacha reachtúla a bhaineann lena bpost agus na saincheisteanna, beartais agus straitéisí eagraíochtúla príomhúla a threoraíonn a ról.

Cuimsíonn Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca an Bhoird ball seachtrach neamhspleách amháin, an Dr Kieran Corcoran, ar aon dul le ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.

Bhí íocaíocht agus neamhíocaíocht táill le comhaltaí Boird i gcomhréir leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.

Brollach ón gCathaoirleach agus an Príomhfheidhmeannach

Is deas linn Tuarascáil Bhliantúil 2014 an Bhoird um Chúnaimh Dlíthiúil a chur i láthair.

In 2014, tháinig laghdú nach mór 8% ar an éileamh a bhí ar sheirbhísí um chúnaimh dlíthiúil i gcomparáid leis an leibhéal éilimh in 2013. Rinneadh de bhreis ar 16,400 iarratas ar ionaid dlí sa bhliain, agus cé gur lú seo ná an líon a rinneadh in 2013, is 28% níos mó seo ná an líon a fuair an Bord in 2007, dá ainneoin. Tá an timpeallacht oibriúcháin an-dúshlánach de dheasca an leibhéil éilimh a shonraítear le blianta beaga anuas, mar aon le hacmhainní srianta, agus cuireadh dúshlán romhainn chun seirbhísí a sholáthar chomh thráthúil sin agus ba mhian linn. Aithnímid go mbaineann ríthábhacht le seirbhísí dlí a sholáthar go mear dóibh siúd óna dteastaíonn siad agus go mbaineann go leor fírinne leis an nath cainte ‘má chuirtear moill ar an gceartas, diúltaítear an ceartas’. Aithnímid, ina theannta sin, gur féidir le moilleanna ar chúnaimh dlíthiúil a sholáthar cur le moilleanna eile a bhíonn ar an gcóras ceartais. Ní thábhachtaí saincheist ar bith eile dúinn ná iarracht a dhéanamh chun rochtain mhear ar sheirbhísí an Bhoird a chinntiú.

Tá comharthaí ann a thugann le fios go bhfuil feabhas ag teacht ar chúrsaí. Tuar dóchais atá sa laghdú a tháinig ar éileamh agus ar an ngeilleagar atá i mbun feabhais go mbeidh an Bord in ann seirbhísí a sholáthar níos praise agus chun na tréimhsí feithimh a laghdú. Amhail ón 1 Eanáir 2015, bhí 3,412 duine ag feitheamh leis an gcéad chomhairliúchán nó le seirbhís shubstainteach dlí ón mBord. Cuirtear seo i gcomparáid le figiúr 5,067 an 1 Eanáir 2014. Laistigh den fhigiúr 3,412 sin, bhí comhairliúchán le haturnae ag 1,658 duine agus tá siad ag feitheamh le breis seirbhísí. Is amhlaidh atá seo de bhun chuspóir an Bhoird, a chinntiú, mura bhfuil iarratasóir in ann seirbhís iomlán dlí a fháil laistigh de thréimhse ceithre mhí, go dtugtar comhairle dlí dó/di laistigh de shé mhí tar éis iarratas a dhéanamh. Anuas air sin, lean an Bord chun seirbhísí a sholáthar go pras i limistéir ar nós foréigean teaghlaigh, cúram leanaí agus fuadach leanaí.

Ní raibh an dúshlán a bhain le freastal ar bhreis éilimh ar sheirbhísí dlí le linn trátha ina raibh acmhainní srianta ach leis an dlínse seo. Cé gur cuireadh srianta ar an réimse fadhbanna atá ag teacht chun solais i sainchúram an chúnaimh dlíthiúil shibhialta i bhfeidhm i ndlínsí eile, go háirithe i Sasana agus sa Bhreatain Bheag, ní dhearnadh amhlaidh in Éirinn agus is mar an gcéanna atá an réimse fadhbanna a thagann chun solais laistigh de raon an chúnaimh dhlíthiúil shibhialta a bhí sé roimh an gcúlú eacnamaíochta.

In 2014, leanadh le seirbhísí um chúnamh dlíthiúil sibhialta a sholáthar go príomha trí líonra 30 ionad dlí agus trí oifig speisialaithe an Bhoird. Tá na hionaid dlí agus na hoifigí seo mar an bpointe iarratais i gcónaí do dhaoine a lorgaíonn seirbhísí dlí ón mBord. Baineann fíorthábhacht le haturnaetha príobháideacha a úsáid chun cur leis an soláthar seo. Úsáidtear aturnaetha príobháideacha go príomha i gcás saincheisteanna áirithe dlí teaghlaigh sa Chúirt Dúiche, ach tá athchromadh an-teoranta ann chun úsáid a bhaint as aturnaetha príobháideacha i gcás roinnt saincheisteanna dlí teaghlaigh sa Chúirt Chuarda. Anuas air sin, chuir an Bord tús le clár píolótach inar baineadh úsáid as aturnaetha príobháideacha chun ionadaíocht a dhéanamh do thuismitheoirí in iarratais ag an nGníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach go dtabharfaí leanaí faoina gcúram. Baineann ríthábhacht leis an mbaint a bhíonn ag aturnaetha agus seirbhísí um chúnamh dlíthiúil sibhialta a sholáthar agus táimid an-bhuíoch de thiomantas an iomaí aturnae atá ar ár bpainéal don obair seo.

Anuas air sin, coimeádann an Bord seirbhísí abhcóidí ar bhonn cás ar chás, ag brath ar riachtanais ar leith an cháis aonair. Soláthraí ríthábhachtach seirbhísí dlí iad an Chomhairle Bharra agus tá an Bord buíoch den rannchúidiú a dhéanann abhcóidí le feidhmiú éifeachtach an chórais um chúnamh dlíthiúil sibhialta.

Is amhlaidh an scéal go fóill go ndéanann tromlach mór na n-iarratasóirí a lorgaíonn seirbhísí ón mBord amhlaidh maidir le fadhb teaghlaigh. As líon iarratas de bhreis ar 16,400 in 2014, bhain thart ar 83% díobh le saincheist teaghlaigh. Tá an patrún seo comhsheasmhach go leor leis an bpatrún éilimh i ndlínsí eile. Tháinig méadú den chéad uair le roinnt blianta anuas ar na líonta a d'iarr ar sheirbhísí maidir le saincheisteanna tearmainn / cosanta idirnáisiúnta. Rinne beagán de bhreis ar 900 duine iarratas ar sheirbhísí ón mBord maidir leis na saincheisteanna seo. Cuirtear seo i gcomparáid le figiúr 5,700 in 2001.

I dtaobh cúrsaí idirghabhála teaghlaigh de, leanann an Bord le seirbhísí idirghabhála teaghlaigh a sholáthar ó naoi n-oifig lánaimseartha agus ó ocht n-oifig pháirtaimseartha. Sa Réamhrá le Tuarascáil Bhliantúil 2013, tugadh faoi deara sochair fhéideartha na hidirghabhála teaghlaigh agus thiomantas an Bhoird d'iarracht a dhéanamh chun na sochair siúd a uasmhéadú. Leanaimid a chreidiúint gur dócha go gcuirfear torthaí níos fearr agus níos inmharthana ar fáil do thromlach na dteaghlach trína chur ar chumas páirtithe chun freagracht níos mó a ghlacadh as a réitigh féin a dhearadh ar fhadhbanna teaghlaigh ná trí phróiseas sáraíochta cúirte agus réiteach a ghearrann Breitheamh. Tá tréimhsí feithimh ann i líon d'oifigí idirghabhála teaghlaigh an Bhoird agus lorgaíomar chun Conradh a choimeád d'idirghabhálaithe seirbhíse chun cabhrú leis an tseirbhís a sholáthar agus chun tréimhsí feithimh a choimeád íseal.

Nuair a chuirtear san áireamh na líonta a lorgaíonn seirbhísí um chúnamh dlíthiúil sibhialta maidir le fadhb theaghlaiigh, tá go leor oibre le déanamh go fóill chun feabhas a chur ar na sinéirgí idir seirbhísí idirghabhála agus um chúnamh dlíthiúil sibhialta an Bhoird. In 2014, chuir an Bord tús le triail phiólótach a bhaint as tionscnaimh i gCorcaigh agus i mBaile Átha Luain, inar iarradh go ginearálta ar dhaoine a lorg deimhniú um chúnamh dlíthiúil maidir le ceist um dhlí teaghlaiigh, nuair a bhí baint ag leanbh cleithiúnach, chun freastal ar an oifig áitiúil idirghabhála teaghlaiigh le haghaidh seisiún faisnéise faoi idirghabháil, sular deonaíodh deimhniú um chúnamh dlíthiúil chun imeachtaí cúirte a ghlacadh nó a chosaint. Is é an t-údar atá leis seo, mura bhfuil seirbhís idirghabhála teaghlaiigh ar fáil, ba cheart daoine a chur ar an eolas go hiomlán faoi idirghabháil mar rogha sula ndéanann siad cinneadh ar chúrsa ar leith gníomhaíochta chun déileáil leis an bhfadhb sin. Lean an comhthionscnamh idir an Bord agus an tSeirbhís Chúirteanna a chuireann idirghabháil teaghlaiigh ar fáil gan stró ar an suíomh ag an gCúirt Teaghlaiigh Dúiche i mBaile Átha Cliath ag oibriú go héifeachtach agus tá níos mó tionscnaimh mionathraithe ina bhfuil baint ag na Cúirteanna i bhfeidhm go fóill sa Nás, i gCorcaigh, i Luimneach agus i dTiobraid Árann.

Tá cinneadh rialtais chun an fhreagracht as riar an chúnamh dhlíthiúil choiriúil chuig an mBord i bhfeidhm go fóill. Tá an Bord freagrach cheana féin as riar na Scéime um Chúnamh Dlíthiúil – Saincheisteanna Coimeáda, Scéim Chomhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí agus as Scéim Ad-hoc um Chúnamh Dlíthiúil an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla. Teastaíonn idirghabháil reachtaíochta ón bpríomhscéim um chúnamh dlíthiúil coiriúil a aistriú, nár achtaíodh go fóill, lean an Bord ag oibriú, áfach, go dlúth leis an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais agus coinne leis an aistriú.

Sainathnódh meán féideartha reachtaíochta chun an fhreagracht as riar scéim um chúnamh dlíthiúil an Choimisiúin Mheabhair-Shláinte a aistriú chuig an mBord agus táthar ag súil leis go ndéanfar an t-aistriú in 2015. Tacaíonn an Bord le comhdhlúthú riar na scéimeanna éagsúla um chúnamh dlíthiúil mar gheall go gcruthaíonn sé comhleanúnachas i limistéar iomlán an chúnamh dhlíthiúil.

Bhí an timpeallacht oibre don fhoireann le blianta beaga anuas dúshlánach. Mar gheall ar ardleibhéal éilimh ar sheirbhísí agus acmhainní srianta, tá ar an mBord, cosúil le go leor eagraíochtaí eile, níos mó a dhéanamh le níos lú acmhainní. Níl athrú le seachaint sa ré nua-aimseartha seo agus cruthaíonn an t-athrú idir dhúshláin agus deiseanna don fhoireann agus don Bhord. Ní gá ach súil a chaitheamh ar fhorbairtí atá déanta sa teicneolaíocht agus sa chumarsáid le blianta beaga anuas chun an méid athraithe atá déanta cheana féin agus chun breis athruithe a dhéanfar amach anseo a fheiceáil. Aithnímid an tábhacht a bhaineann le teacht chun cinn eagraíochtaí seirbhíse poiblí agus an Bhoird, ach go háirithe, chun freastal ar riachtanais na ndaoine siúd a úsáideann a seirbhísí agus chun freagairt do na riachtanais siúd a éifeachtúla agus a éifeachtaí agus is féidir. Leagtar an tasc ar an mBord chun freastal ar na daoine siúd i sochaí na hÉireann atá níos imeallaithe agus caomhnóimid an toise dhaonna i gcónaí. Thaispeáin an fhoireann i

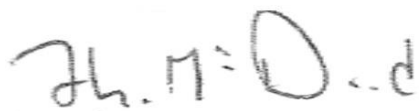
ngach limistéar den Bhord olltiomantas don bhonn cliant agus don eagraíocht. Is mian linn aitheantas a thabhairt do rannchuidiú ár bhfoirne mar gheall gurb iad an acmhainn is mó atá ag an mBord.

Is mian linn ár mbuíochas a chur in iúl, chomh maith don Aire Dlí agus Cirt agus Comhionannais, agus d'Ard-Rúnaí Gníomhach na Roinne agus lena fhoireann as ucht a rannpháirtíochta agus tacaíochta leanúnaí. Aithnímid go ndéantar éilimh an-suntasacha ar an earnáil Cheartais, go háirithe le roinnt blianta anuas agus tá dúshlán romhainn acmhainní a chur ar fáil do gach gné den earnáil, ach lean an Bord, dá ainneoin, le tacaíocht a sholáthar lena linn sin uile.

Cathaoirleach

Muriel Walls

Príomhfheidhmeannach

An Bord

Amhail an 31 Nollaig 2014:

Muriel Walls

Cathaoirleach

Mary Dalton

Ionadaí Foirne

David Denny

An Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe

David Garvey

Cuntasóir Cairte

Kate Hayes

Bean Ghnó

Joy McGlynn

An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach

Oonagh McPhillips

An Roinn Dí agus Cirt agus Comhionannais

Donncha O'Connell

Scoil an Dí, Ollscoil na hÉireann, Gaillimh

Mícheál O'Connell

Abhcóide

John O'Gorman

Ionadaí Foirne – Aturnae

Philip O'Leary

Aturnae

Michelle O'Neill

Abhcóide

Ger Power

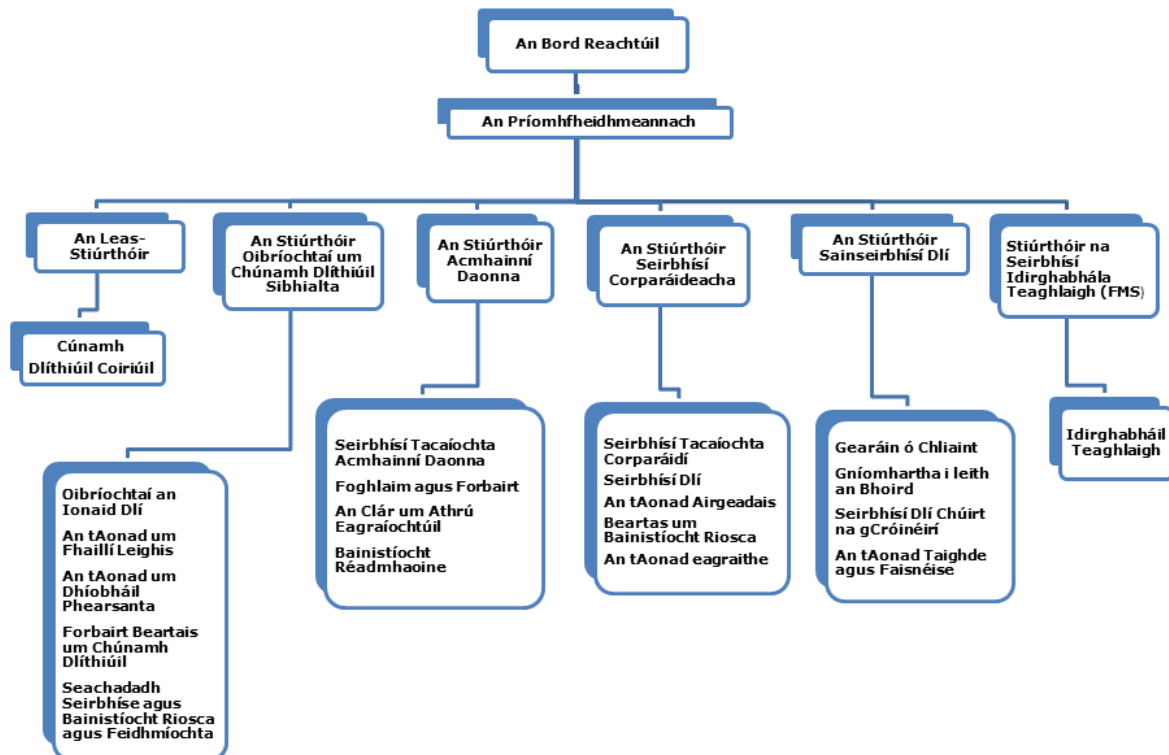
An Roinn Coimirce Sóisialaí

Foireann Feidhmiúcháin na Ceannoifige

Príomhoifigeach Feidhmiúcháin:	Moling Ryan*/John McDaid*
Stiúrthóir, Cúnamh Dílíthiúil Sibhialta:	John McDaid
Stiúrthóir Acmhainní Daonna:	Pat Fitzsimons
Stiúrthóir Seirbhísí Corparáideacha:	Eileen Bowden
Stiúrthóir, Sainseirbhísí Dílí:	Frank Caffrey
Stiúrthóir, an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh (SIT):	Polly Phillimore
Stiúrthóir Cúnta, Cúnamh Dílíthiúil Coiriúil:	Pat Gilheaney
Rialtóir Airgeadais:	Joan Enright
Rúnaí an Bhoird:	Clare Kelly
Iniúcháirí:	An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste
Aturnaetha:	Mason Hayes and Curran
An Cheannoifig:	Sráid an Chalaídh Cathair Saidhbhín Contae Chiarraí Guthán: 066 9471000 Íosghlao 1890 615200 Facs: 066 9471035
Oifig Bhaile Átha Cliath:	47 Sráid an Mhóta Uachtarach Baile Átha Cliath 2 Guthán: 01 6441900 Facs: 01 6623661
Láithreán Gréasáin:	www.legalaidboard.ie

*Chuaigh an Dr Ryan ar scor i Nollaig 2014 agus tháinig an tUasal McDaid ina ionad an mhí chéanna.

Struchtúr an Bhoird

Príomhfhorbairtí in 2014

Fuair an Bord breis agus 16,400 iarratas ar sheirbhísí dlí shibhialta in 2014, ar laghdú nach mór 8% é seo ar an bhfigiúr don bhliain 2013. Baineann os cionn 15,000 de na hiarratais seo le ceisteanna eile seachas le tearmann. Cuirtear seo i gcomparáid le figiúr níos lú ná 10,200 le haghaidh ceisteanna neamhthearmainn in 2007.

Laistigh de na hiarratais nua, tháinig méadú 27% ar an líon cliaint nua a chláraigh do sheirbhísí a bhain le tearmann aníos go dtí beagán de bhreis ar 900. Ba é seo an chéad uair i líon blianta anuas a mhéadaigh an líon seo agus bhí sé comhsheasmhach le méadú ar na líonta a lorg tearmann sa Stát.

Próiseáladh os cionn 18,300 cás i rith na bliana sa líonra ionaid dlí, ar méadú thart ar 5% é seo ar an líon don bhliain 2013. Lean tréimhsí feithimh chun coinne a fhail le haturnae i gcásanna um chúnamh dlíthiúil sibhialta bheith faoi bhrú in 2014.

Rinneadh dul chun cinn, ar a shon sin, chun na líonta a bhí ag fanacht leis an gcéad chomhairliúchán nó le seirbhís shubstainteach dlí a laghdú. An 1 Eanáir 2014, bhí os cionn 5,050 duine ag feitheamh. Faoi dheireadh na bliana, áfach, tháinig laghdú anuas go dtí 3,400 ar an líon seo. In ainneoin sin, príomhthosaíocht don Bhord i gcónaí is ea na tréimhsí feithimh agus na líonta atá ag feitheamh a laghdú. B'ionann an tréimhse feithimh ar an gcéad choinne le haturnae i gcás ceisteanna seachas iad siúd a meastar atá ina gcásanna tosaíochta agus breis agus ceithre mhí in 13 ionad dlí an Bhoird ag deireadh na bliana.

Lean an Bord le seirbhís tosaíochta a sholáthar, áfach, sa chás gur mheas siad gur theastaigh seirbhís láithreach nó nach mór láithreach. I measc shaghsanna na gcásanna inar soláthraíodh seirbhís tosaíochta, bhí cásanna foréigean teaghlach, fuadach leanaí isteach nó amach ón Stát, cásanna a bhain le hiarratais ón Stáit (an Ghníomhaireacht um Leanáí agus an Teaghlach) chun leanaí a thógáil i gcúram, agus cásanna lena mbaineann teorainneacha reachtúla ama atá ar tí dul in éag. Tháinig laghdú anuas ó 788 go 777 idir 2013 agus 2014 ar an líon cásanna nua ina raibh baint ag iarratais ag an Stát (an Ghníomhaireacht um Leanáí agus an Teaghlach) chun leanbh a thógáil i gcúram.

Lean an Bord le húsáid leanúnach a bhaint as aturnaetha príobháideacha chun cabhrú le líon na gcliant a laghdú a bhí ag feitheamh le seirbhísí dlí. Oibríonn an tseirbhís aturnaetha príobháideacha, faoi láthair, le haghaidh roinnt ceisteanna um dhlí teaghlach sa Chúirt Dúiche. Tháinig laghdú suntasach ar an úsáid a baineadh as an scéim in 2014 i gcomparáid le 2013 – anuas ó 5,600 cás go dtí beagán de bhreis ar 5,200. Cuireadh srian ar an Scéim go mbeidh baint ag aturnaetha príobháideacha i gceisteanna colscartha agus idirscartha sa Chúirt Chuarda le blianta beaga anuas ar chúiseanna buiséadta, cé gur baineadh roinnt úsáide as an scéim go déanach in 2014. Anuas air sin, chuir an Bord tús le triail theoranta ina raibh baint ag aturnaetha príobháideacha sna cásanna a thuasluaitear ina raibh baint ag iarratais a rinne an Stát (an Ghníomhaireacht um Leanáí agus an Teaghlach) chun leanaí a thógáil i gcúram.

I gcaitheamh 2012, thug an Bord cur chuige ‘triáise’ isteach i líon dá n-ionaid dlí. Leanadh leis seo a dhéanamh ó shin i leith agus tugadh isteach é in ionaid eile. Is é aidhm an chuir chuige triáise a chinntiú, más dóchúil go mbeidh ar iarratasóir fanacht ar feadh breis agus ceithre mhí chun seirbhís iomlán dlí a fháil, go bhfaigheann sé/sí leibhéal áirithe de chomhairle dlí go tráthúil (tá de chuspóir againn seo a sholáthar laistigh de shé seachtaine). Mar gheall air sin, leag na tréimhsí feithimh maidir le roinnt ionad an tréimhse feithimh amach le haghaidh coinne thriáise, mar aon leo siúd le haghaidh an dara comhairliúchán (sa chás go meastar go dteastaíonn sé).

Rinneadh mórdhul chun cinn le linn na bliana ar chóras cuimsitheach chun cásanna dlí a bhainistiú (“EOS”) a chur i bhfeidhm a cuireadh ar fáil ar fud an líonra ionaid dlí i Lúnasa 2012 agus déantar obair uile dhlí an Bhoird a bhainistiú seachas cásanna tearmainn ar an gcóras nua. Buntáiste amháin ar leith a bhaineann leis an gcóras is ea go gcuirtear feabhas ar réimse agus cháilíocht na faisnéise bainistíochta atá ar fáil.

Maidir leis na scéimeanna ad-hoc um chúnadh dlíthiúil coiriúil a riarann an Bord, b’ionann caiteachas ar an Scéim um Chúnadh Dlíthiúil – Saincheisteanna Coimeádta in 2014 agus €3.23 milliún ar laghdú é seo anuas ó €3.4 milliún in 2013. B’ionann caiteachas ar Scéim um Chúnadh Dlíthiúil Stáisiúin na nGardaí in 2014 agus beagán de bhreis ar €1 milliún, ar méadú €200,000 é seo i gcomparáid le 2013. Is dóchúil go dtiocfaidh méadú suntasach air seo in 2015 i ngeall ar na forálacha nua a chuireann ar chumas daoine atá faoi choimeád go mbeidh aturnae ina gcuideachta ag agallamh an Gharda Síochána. B’ionann an méid a caitheadh ar Scéim um Chúnadh Dlíthiúil an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla agus €330,000 in 2014, ar laghdú €50,000 é seo i gcomparáid le 2013. Fad a riarann an Bord na scéimeanna seo, déanann an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais an caiteachas a íoc amach.

Déanann an tAcht um Chúirteanna agus an Dlí Sibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha), 2013, a achtaíodh in Iúil 2013, foráil do chúnadh nó comhairle dlí a sholáthar do dhaoine muinteartha duine mhairbh faoi roinnt cúinsí sonrathaithe i gCúirteanna na gCróinéirí.

Coimeádadh na tréimhsí feithimh le seirbhísí idirghabhála teaghlaigh laistigh de thrí mhí i ngach ceann de na hoifigí idirghabhála seachas in dhá cheann. Gan Teach an Charnáin agus na tionscnaimh eile a bhí bunaithe sa chúirt a áireamh, tháinig méadú os cionn 2% ar an líon lánúineacha a chomhaontaigh chun idirghabháil a dhéanamh. Tugadh os cionn 900 comhaontú idirghafa le linn na bliana chun críche i rith na bliana.

Lean an tionscnamh idirghabhála in 2014 in áitreabh na Cúirte Teaghlaigh Dúiche i mBaile Átha Cliath, a bunaíodh in 2011 mar chuid de réiteach díospóidí teaghlaigh nach raibh bunaithe sa chúirt a chur chun cinn ag an mBord. Tugtar faisnéis maidir le freastal ar idirghabháil do dhaoine atá i láthair ag an gCúirt Dúiche i ndáil le díospóidí teaghlaigh. Tá sé mar ghné lárnach go mbíonn idirghabhálaithe ar an láthair san fhoirgneamh céanna, lena gcuimsítear rochtain éasca ar an bpróiseas

seo. Lean a mhacasamhail de thionscnaimh ar siúl i gCorcaigh, an Nás, Luimneach agus i gContae Thiobraid Árann.

Baineadh triail phíolótach as tionscnamh éigeantach faisnéise i Meitheamh 2014 i gCorcaigh agus i dtreo dheireadh na bliana i mBaile Átha Luain. Is éard atá i gceist leis an triail phíolótach ná nuair a bhíonn leanbh cleithiúnach ann, ní dheonófar deimhniú um chúnamh dlíthiúil do dhuine chun imeachtaí dlí teaghlaigh a ghlacadh nó a chosaint sa chúirt go dtí an tráth sin a fhaigheann siad faisnéis ó oifigí idirghabhála teaghlaigh faoi idirghabháil. Is é cuspóir na trialach píolótaí chun breis daoine a atreorú ón bpróiseas sáraíochta cúirte agus i dtreo próisis ina nglacann siad le breis freagrachta as réitigh a bhaint amach. Tá eisceachtaí ann leis an ngné éigeantach seo. Níl ar iarratasóirí a lorgaíonn nó a chosnaíonn réitigh de bhun na reachtaíochta foréigean teaghlaigh freastal ar sheisiún faisnéise.

B'ionann cistiú an Státhiste le haghaidh an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil in 2014 agus €33.574 milliún Áiríodh leis seo soláthar do na seirbhísí traidisiúnta dlí a sholáthraíonn an Bord agus do sheirbhísí idirghabhála teaghlaigh a sholáthar. Áiríodh leis, chomh maith, soláthar do na costais a bhíonn ar na scéimeanna ad-hoc um chúnamh dlíthiúil sibhialta a riar. Bhí na leibhéil soláthair foirne mar an gcéanna nó nach mór mar an gcéanna leo siúd in 2013 – coibhéis foirne lánaimseartha beagán de bhreis ar 370.

D'óstáil an Bord a gcomhdháil bhliantúil dlí teaghlaigh i Meitheamh 2014 i mBaile Átha Cliath.

An tSeirbhís a Soláthraíodh in 2014

Mar gheall ar shainchúram sínte an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil, cuireann an Bord seirbhísí ar fáil sna limistéir a leanas:

Cúnamh Dlíthiúil Sibhialta

Seirbhísí Tearmainn

An tIonad Cáipéisíochta Dídeanaithe

Idirghabháil Teaghlaigh

Scéimeanna Ad-hoc um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil

Cúnamh Dlíthiúil Sibhialta

Lorg 16,433 iarratasóir seirbhísí dlí ó ionaid dlí an Bhoird in 2014 agus bhain nach mór 15,500 díobh seo le ceisteanna eile seachas le tearmann. Cuimsíonn an saghas fadhbanna a gcuireann an Bord seirbhísí dlí ar fáil dóibh tromlach limistéir an dlí shibhialta, ach in 2014, áfach, amhail a tugadh faoi deara ó bunaíodh an Bord i 1980, lorg tromlach na n-iarratasóirí seirbhísí maidir le fadhbanna teaghlaigh.

B'ionann agus thart ar 23,500 líon iomlán na gcásanna inar sholáthair an Bord seirbhísí dlí in 2014. Ba mhéadú thart ar 1,200 cás é seo ar an líon lenar déileáladh in 2013.

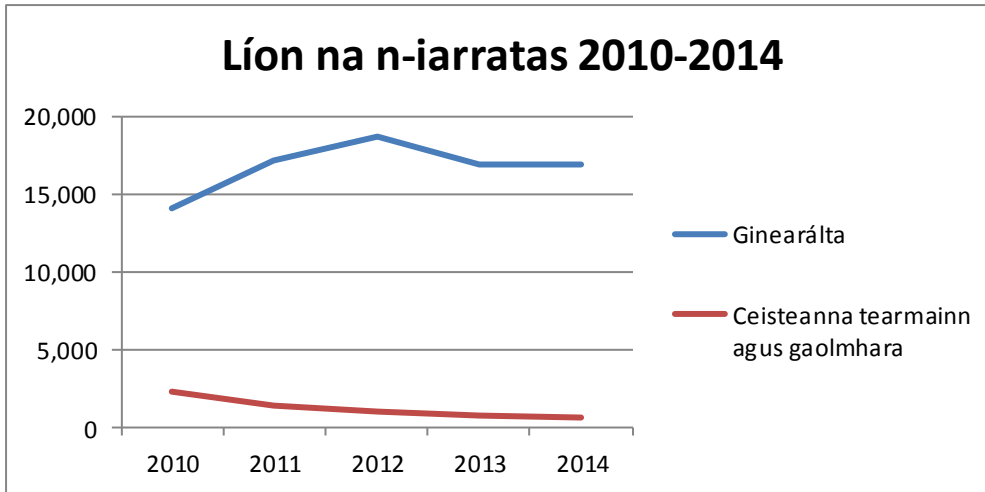
I Lúnasa 2012, d'aistrigh an Bord chuig córas nua bainistíochta cáis TF-bhunaithe agus rinneadh na córais bhainistíochta sonraí a athrú, dá bharr sin, agus aistríodh na sonraí chuig an gcóras nua. D'éascair sonraí níos iontaofa as seo.

Éileamh ar an tseirbhís

Léiríonn an tábla agus an chart a leanas an líon daoine a rinne iarratas ar sheirbhísí ar an mBord in 2014 agus sna ceithre bliana roimhe sin.

Tábla 1 – Líon na n-iarratasóirí

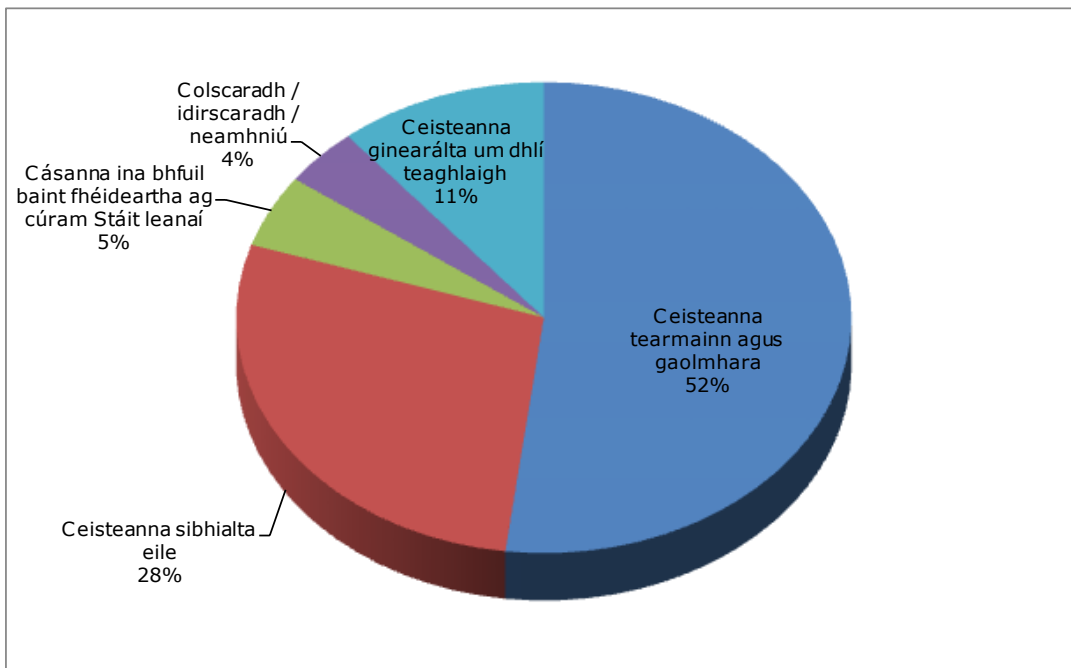
Bliain	2014	2013	2012	2011	2010
Ginearálta	15,531	16,851	16,870	18,657	17,175
Ceisteanna tearmainn agus gaolmhara	902	708	725	979	1,448
Iomlán	16,433	17,559	17,595	19,636	18,623

Ba cheart a thabhairt faoi deara nach gcuirtear seirbhísí dlí ar fáil do gach iarratasóir. Ní leanann roinnt iarratasóirí a n-iarratas nuair a dhéantar coinne a chur ar tairiscint dóibh.

Léiríonn an phíchart thíos an neas-mhiondealú ar iarratais de réir shaghas an cháis.

Cairt 1: Céatadán na n-iarratas de réir shaghas an cháis 2014

Ionaid Dlí

Cuireadh cúnamh dlíthiúil agus comhairle dlí ar fáil trí ionaid dlí ghinearálta an Bhoird i mbreis agus 18,300 cás in 2014, ar méadú seo ar bheagán de bheis ar 1,000 cás in 2013, amhail a thugtar faoi deara sa tábla thíos. Leagtar faisnéis chomparáideach amach don dá bhliain roimhe seo amach sa tábla thíos.

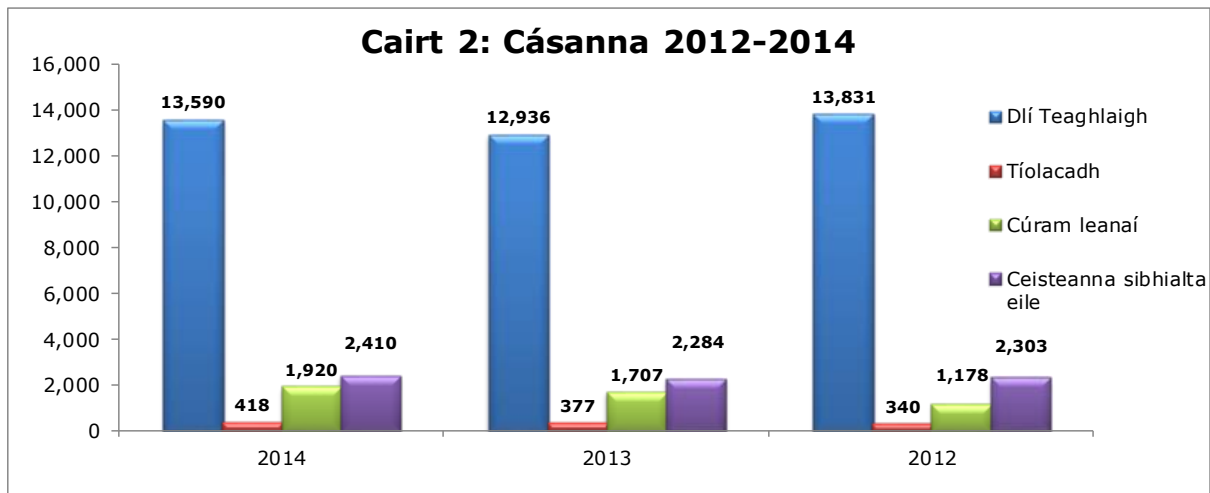
Tábla 2 – Cásanna a láimhseáladh in ionaid dlí

Bliain	2014	2013	2012	2011	2010
Iomlán	18,338	17,304	17,652	17,825	16,632

Cásanna cúnamh dhlíthiúil agus comhairle dlí

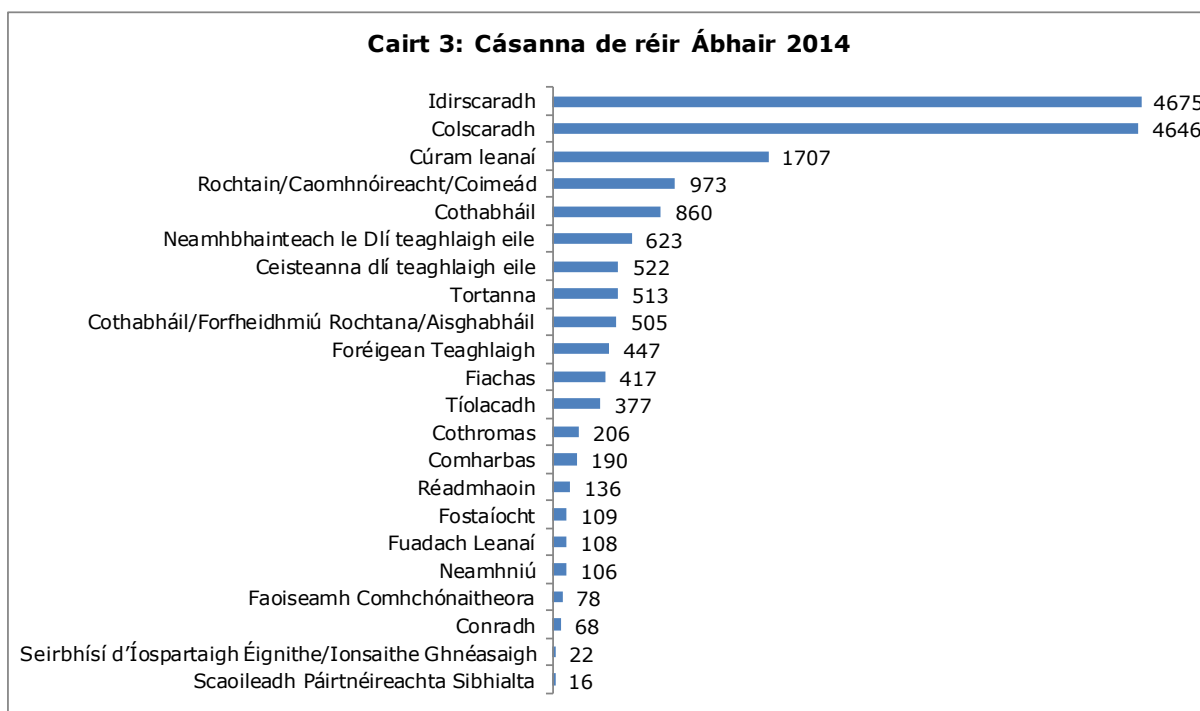
Léiríonn an Chairt thíos gurb é an dlí teaghlaigh an príomhlimistéar i gcónaí ina gcuireann an Bord seirbhísí dlí ar fáil. As na cásanna a láimhseáladh in 2014, bhí beagnach 83% díobh i limistéar an dlí teaghlaigh.

Cairt 2: Cásanna de réir ábhair 2012-2014

Tugtar i gCairt 3 miondealú níos mionsonraithe maidir leis na príomhshaincheistanna ar soláthraíodh seirbhísí dlí dóibh in 2014. Is dóchúil gur tugadh comhairle chomh maith ar líon suntasach cásanna idirscartha agus colscartha, chomh maith, ar cheistanna ar nós cothabhála, foréigean teaghlaigh, agus leas leanaí. Ní dhéantar an chomhairle bhreise sin a thaifeadadh anseo ar leithligh. Ar a bharr sin, ba cheart a thabhairt faoi deara gur minic go ndéanann iarratasóirí iarratas ar sheirbhísí dlí maidir le, mar shampla, foréigean teaghlaigh agus coimeád/rochtain, nó coimeád/rochtain agus cothabháil. Ar mhaithe leis an gcairt seo, catagóiríodh iarratasóir ar shaincheistanna iolracha dlí teaghlaigh maidir leis an bpríomhcheist dá lorg siad seirbhísí dlí.

Cairt 3: Cásanna de réir Ábhair 2014

Tréachur cásanna

Faoi mar a thugtar faoi deara ó Thábla 3 thíos, bhí laghdú le sonrú ar an líon cásanna nua a glacadh sa líonra ionaid dlí in 2014 i gcomparáid le 2013.

Tábla 3 – Cásanna nua in ionaid dlí (gan tearmann a áireamh)

Bliain	2014	2013	2012	2011	2010
Cásanna Nua	6,300	6,650	5,831	7,506	7,069

Fad cásanna

Soláthraítear i dTábla 4 thíos próifíl aoise na gcásanna ar cuireadh seirbhísí dlí ar fáil iontu in 2014. Tugann an bhliain le fios cathain a rinneadh an t-iaratas ar sheirbhísí dlí den chéad uair. Ba cheart a thabhairt faoi deara go bhféadfadh go raibh moill ama i gceist go dtí go bhfuair an duine a gcéad choinne le haturna.

Tábla 4: Cásanna a láimhseáladh in 2013; an bhliain a osclaíodh an comhad

Líon Bliain	2014	2013	2012	Riomh-2012	Iomlán
	4,296	5,153	3,778	5,111	18,338

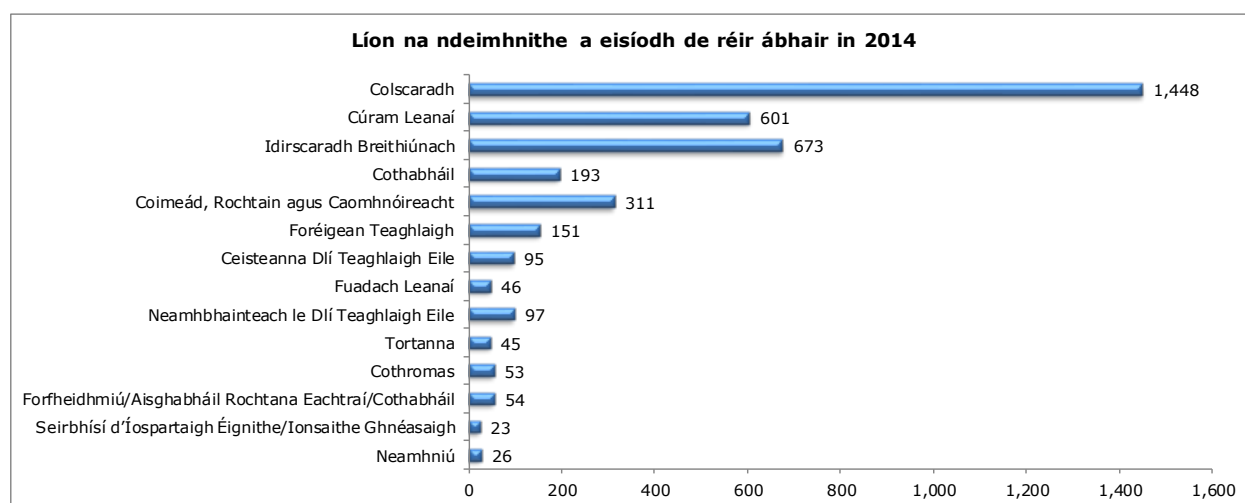
Deimhnithe um chúnamh dlíthiúil

Deonaíodh 3,816 deimhniú um chúnamh dlíthiúil (údaraithe chun tús a chur le himeachtaí sa Chúirt) do dhaoine a ndearna aturnaetha ionad dlí ionadaíocht dóibh i rith 2014. Ba laghdú an-bheag seo ar an líon a fuarthas in 2013.

Tugtar sa Chairt thíos miondealú ar cheisteanna ar deonaíodh deimhnithe um chúnamh dlíthiúil dóibh i gcaitheamh na bliana. Ba cheart a thabhairt faoi deara go bhfuil forluí mór ann sna deimhnithe a deonaíodh sna limistéir a leanas: foréigean teaghlaigh, coimeád, rochtain, agus caomhnóireacht, agus cothabháil. Sna limistéir seo, catagóirítear cásanna de réir an chéid ábhair a liostaítear ar an deimhniú.

Baineann na sonraí seo le cásanna a láimhseáil ionaid dlí amháin. Is féidir teacht ar shonraí ar an líon deimhnithe um chúnamh dlíthiúil a eisíodh do dhaoine a ndearna aturnaetha príobháideacha ionadaíocht dóibh níos déanaí sa mhír seo.

Cairt 4: Líon na ndeimhnithe um Chúnamh Dlíthiúil a eisíodh do chliaint ionad dlí de réir ábhair in 2014

Cásanna a tugadh chun críche

As na 18,338 cás lenar déileáladh sna hionaid dlí in 2014, rinneadh 5,757 (31%) a chríochnú roimh dheireadh na bliana. Tugtar i dTábla 5 thíos, próifíl aoise ar na cásanna siúd a críochnaíodh in 2014 de réir ábhair.

Tábla 5 – Cásanna a críochnaíodh in 2014; an fad ama a bhí siad ar oscailt

	<1 Bhliain	1-2 Bhliain	2-3 Bhliain	3+ Bhliain	Iomlán
Colscaradh/idirscaradh/neamhniú	288	695	693	996	2,672
Cúram leanáí	227	188	90	60	565
Dlí teaghlaigh eile	632	532	253	181	1,598
Neamhbhainteach le dlí teaghlaigh	330	310	145	137	922
Iomlán	1,477	1,725	1,181	1,374	5,757

Is léir ón tábla sin gur gnách go dtógann sé níos faide cásanna colscartha, idirscartha agus neamhnithe a chur i gcrích ná an chuid is mó d'ábhair dlí teaghlaigh eile. Bhí thart ar 37% de chásanna colscartha, idirscartha agus neamhnithe a cuireadh i gcrích in 2014 ar siúl ó thráth ní ab fhaide ná trí bliana, i gcomparáid le 11% de na cásanna cúram leanáí agus 11% de cheisteanna eile dlí teaghlaigh.

Cásanna idir lámha

Tugann Tábla 6 thíos an stádas maidir le gach ceann de chásanna gníomhacha an Bhoird amhail an 31 Nollaig 2014.

Tábla 6 – Cásanna a bhí gníomhach amhail an 31 Nollaig 2014

Stádas	Líon na gCásanna
Seirbhísí comhairle	5,124
Faisnéis tugtha d'abhcóidí	566
Imeachtaí eisiithe	3,135
Á éisteacht	2,523
Orduithe deiridh déanta	1,096
Athiontráil/á achomharc	137

Cabhraíonn an saghas seo faisnéis leis an mBord chun monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn cásanna trí phróiseas na cúirte.

Cleachtóirí Príobháideacha i gCúrsaí Dí Teaghlaigh

Fostaíonn an Bord aturnaetha, ar a dtugtar cleachtóirí príobháideacha (CPanna) chomh maith, chun seirbhísí cúnamh dlíthiúil a sholáthar, rud a chomhlánaíonn an tseirbhís a chuireann ionaid dlí ar fáil. Tugann an tseirbhís seo cúnamh don Bhord chun na tréimhsí feithimh a choinneáil chomh gearr agus is féidir. Feidhmíonn an tseirbhís CP, faoi láthair, i gcomhair cúrsaí a bhaineann le dlí teaghlaigh sa Chúirt Dúiche (ar nós cásanna foréigean teaghlaigh, cothabhála, caomhnóireachta agus coimeáda/rochtana). Cé go bhfuil srianta fós i bhfeidhm ar an bhfáil atá ar scéim na Cúirte Dúiche, ní raibh na srianta seo chomh dian sin i dtreo dheireadh 2014. Rinneadh an scéim a rinne soláthar don tseirbhís ag cleachtóirí príobháideacha i gceisteanna colscartha agus idirscartha sa Chúirt Chuarda a chur ar fionraí go héifeachtach le blianta beaga anuas ar chúiseanna buiséadta. Bhí athchromadh teoranta na scéime le sonrú go déanach in 2014. Sa chuid deiridh de 2014, chuir an Bord tús, chomh maith, le triail phíolótach a bhaint as na CPanna i roinnt cásanna dlí phoiblí, áit a raibh an Stát (an Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach) ag lorg leanbh a thógáil i gcúram.

Tugtar miondealú i dTábla 7 ar líon na ndeimhniúcháin um chúnamh dlíthiúil a deonaíodh sa chaoi go bhféadfadh aturnaetha i gcleachtas príobháideach agus atá ar phainéil an Bhoird ionadaíocht a dhéanamh sna Cúirteanna Dúiche agus Chuarda.

Tábla 7 – Deimhniúcháin CP a deonaíodh

Bliain	2014	2013	2012	2011	2010
Dlí teaghlaigh sa Chúirt Dúiche	5,224	5,640	5,077	4,854	5,220
Cúram leanaí sa Chúirt Dúiche (tionscadal píolótach)	7	N/A	N/A	N/A	N/A
An Chúirt Chuarda	10	0	5	8	59
Iomlán	5,241	5,640	5,082	4,862	5,279

Is gnách gurb ionann na táillí a íoctar le CPanna as cásanna dlí teaghlaigh sa Chúirt Dúiche agus 10-15% den táille atá iníoctha as cásanna sa Chúirt Chuarda.

Tráthúlacht na Seirbhíse

Bhí brú mór ar thréimhsí feithimh ar sheirbhísí dlí mar gheall ar an méadú a tháinig ar an éileamh le blianta beaga anuas. Thug an laghdú a tháinig ar an éileamh ó bhuaicphointe i 2011 roinnt cabhrach chun an brú a laghdú. Tugadh líon tionscnamh isteach chun tabhairt faoin tionchar a imrítear ar iarratasóirí a íoslaghdú. Ba é an ceann ba shuntasáí díobh seo tabhairt isteach leanúnach an chuir chuige 'triáise' i líon ionaid dlí. Is í aidhm an chuir chuige triáise a chinntiú go bhfaigheann gach iarratasóir méid áirithe de chomhairle dlí go tráthúil. Is í samhail an chuir chuige ná mura dóchúil go bhfaighidh iarratasóir seirbhís iomlán dlí laistigh de cheithre mhí tar éis iarratas a dhéanamh, ba cheart dó/di réamhchoinne 'triáise' a fháil le haturnae laistigh de shé seachtaine.

Leagtar amach sa tábla a leanas líon na ndaoine a bhí ag feitheamh an 31 Nollaig 2014 agus ar an dáta céanna le ceithre bliana anuas le seirbhísí dlí le haturnae.

Tábla 8 – An líon daoine ar liostaí feithimh

Bliain	2014	2013	2012	2011	2010
An líon a bhí ag feitheamh	3,412	5,067	5,014	4,443	3,153

Cuimsítear 1,658 duine i bhfigiúr an 31 Nollaig 2014 a fuair a gcéad choinne chomhairliúcháin in ionad dlí ina raibh an cur chuige triáise á oibriú agus a bhí ag feitheamh le breis seirbhísí dlí agus tá 1,754 duine ann nach bhfuair coinne le haturnae go fóill.

Leagtar amach na huadréimhsí feithimh i seachtainí, amhail an 31 Nollaig 2014, do na hionaid dlí éagsúla i dTábla 9 thíos. Ní mór a thabhairt faoi deara nach dtaispeántar sa tábla seo ach na tréimhsí feithimh ag pointe áirithe ama. Beidh tréimhsí feithimh ag éirí níos faide agus níos giorra, ag brath ar an éileamh agus ar chumas gach ionaid dlí coinní a thairiscint do chliaint nua.

Tábla 9 – Tréimhsí feithimh i míonna, amhail an 31 Nollaig 2014

Ionad Dí	Ginearálta – Ionaid dlí nach bhfuil triáis á hoibriú acu	Tréimhse feithimh le haghaidh coinne thríaise	Tréimhse feithimh bhreise sa chás gur tugadh coinne thríaise roimhe seo
Baile Bhlainséir	4		
Cluain Dolcáin		3	5
Fionnghlas		5	11
Sráid Ghairdinéir		5	11
Margadh na Feirme		5	2
Tamhlacht		10	15
Corcaigh – Cé Pope		4	6
Corcaigh – an Meal Theas		8	10
Gaillimh - Sráid Phrionsiais		5	15
Gaillimh – Teach Seville		2	3
Baile Átha Luain		6	8
Caisleán an Bharraigh		2	6
An Cabhán		2	5
Dún Dealgan	2		
Inis		5	7
Cill Chainnigh		2	10
Leitir Ceanainn		2	10
Luimneach		6	2
An Longfort		4	3
Muineacháin	4		
An Uaimh		2	2
An tAonach		2	8
Droichead Nua		2	1
Port Laoise		2	11
Sligeach		2	3
Trá Lí	5		
Tulach Mhór	5		
Port Láirge	5		
Loch Garman		8	10
Cill Mhantáin	3		

Seirbhís Tosaíochta

Lean an Bord le seirbhís tosaíochta a sholáthar sa chás gur mheas siad gur theastaigh seirbhís láithreach nó nach mór láithreach. In 2014, bhí thart ar 19% de na chéad choinní le haghaidh ceisteanna ar tugadh tús áite dóibh. Ina measc seo bhí cásanna foréigean teaghlaigh, fuadach leanaí, cásanna a bhain le hiarratais ón Stáit chun leanaí a thógáil i gcúram agus cásanna lena mbaineann teorainneacha ama atá ar tí dul in éag.

I dteannta na gcásanna ar tugadh tosaíocht dóibh sna hionaid dlí, rinneadh an chuid ba mhó de na cásanna a atreoraíodh chuig aturnaetha ar phainéil chleachtóirí príobháideacha an Bhoird a atreorú díreach tar éis don duine iarratas a dhéanamh ar chúnamh dlíthiúil go luath ina dhiaidh sin.

An Coiste Achomhairc

In 2014, tháinig Coiste Achomhairc an Bhoird le chéile 13 n-uaire. Is fochoiste den Bhord é seo agus rialaíonn siad ar chásanna, áit a ndéanann duine achomharc i gcoinne chinneadh na feidhmeannachta. Baineann an chuid is mó de na cásanna a thagann os a gcomhair le cinntí chun cúnamh dlíthiúil a dhiúltú.

Éisteadh le 165 achomharc in 2014. As na hachomhairc ar éisteadh leo in 2014, seasadh le cinneadh na feidhmeannachta in 131 cás. B'ann do 26 achomharc inar aisiompaíodh an bunchinneadh. Tugtar léiriú ar an gcás i dTábla 10 thíos.

Tábla 10 – an Coiste Achomhairc

Bliain	2014	2013	2012	2011	2010
Líon na gcinntí ar seasadh leo	131	116	138	102	85
- Critéir airgeadais	33	12	29	21	25
- Critéir thuillteanais	98	104	109	81	60
Líon na gcinntí a cuireadh ar	26	38	28	22	36
Líon na n-achomharc ar láimh	2	1	0	4	5
Aistarraingthe/réitithe	6	1	6	7	5
Líon na n-achomharc	165	156	172	135	131

Seirbhísí Tearmainn (Cosaint Choimhdeach san áireamh)

B'ionann an líon daoine a lorg seirbhísí dlí le haghaidh tearmainn in 2014 agus 902. Ba mhéadú 35% é seo i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin. Tá seirbhísí i gceisteanna tearmainn agus gaolmhara á soláthar i dtrí cinn d'ionaid dlí an Bhoird, ina measc Margadh na Feirme (Baile Átha Cliath), Cé Pope (Corcaigh) agus Teach Seville (Gaillimh) agus ag aturnaetha príobháideacha ar phainéal. In 2001, lorg thart ar 5,700 duine comhairle dlí ón mBord maidir le saincheisteanna tearmainn. Tháinig laghdú ar an líon seo, áfach faoi bhun 1,000 in 2011 agus tá an líon seo fanta faoin bhfigiúr sin ó shin i leith.

Cosaint Choimhdeach

Go dtí 2013, rinneadh iarratais ar chosaint choimhdeach sa Stát i scríbhinn amháin. Rinne an Stát athbhreithniú ar an bpróiseas chun breithniú a dhéanamh ar éilimh cosanta coimhdí tríd an bhfeidhm a aistriú chun breithniú a dhéanamh ar na héilimh chuig Oifig an Choimisinéara um Iarratais ó Dhídeanaithe (“an ORAC”), tríd an deis a thabhairt do gach iarratasóir dul faoi agallamh ag an Oifig sin agus an deis a thabhairt do gach iarratasóir ar dhiúltaigh an Coimisinéir um Iarratais ó Dhídeanaithe cosaint choimhdeach dóibh chun an cinneadh sin a achomharc leis an mBinse Achomhairc do Dhídeanaithe. Mar fhreagairt ar an athrú seo a tháinig ar an bpróiseas, leasaigh an Bord a dtéarmaí agus coinníollacha le haghaidh cleachtóirí príobháideacha le comhairle dlí a cheadú i gcásanna cosanta coimhdí os comhair an ORAC agus an BAD ag cleachtóirí príobháideacha. D'eagraigh an Bord oiliúint speisialaithe in 2014, a soláthraíodh i gcomhar leis an UNHCR do gach cleachtóir príobháideach ar an bpainéal le haghaidh saincheisteanna tearmainn agus gaolmhara.

Tábla 11: Iarratais ar Thearmann

Year	2014	2013	2012	2011	2010
Clárúcháin an SDD	902	708	725	979	1,448
Iarratais ar an ORAC	1,448	946	956	1,290	1,939

Mionaoisigh

Lean an Bord le hAonad Leanaí tiomanta a bheith acu atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath chun déileáil le hiarratais tearmainn a dhéanann mionaoisigh gan tionlacan. Cuireadh oiliúint speisialaithe ábhartha ar na baill foirne san aonad. Tá caidreamh dea-fhorbartha idirghníomhaireachta ag an Aonad le hOifig an Choimisinéara um Iarratais ó Dhídeanaithe (ORAC) agus an Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach a mbíonn cruinnithe rialta ar bun acu leo chun dul i ngleic le saincheistean ar comhspéis leo. Sa mhullach ar aighneachtaí réamhagallaimh a réiteach le haghaidh leanaí scartha, soláthraíonn an tAonad seirbhísí dlí do na cliaint seo maidir le rianú teaghlaigh agus athaontú teaghlaigh.

Deimhnithe um chúnamh dlíthiúil

Dheonaigh an Bord 1,010 deimhniú um chúnamh dlíthiúil i gcásanna tearmainn agus cosanta coimhdí in 2014 chun ionadaíocht os comhair an Bhinse Achomhairc do Dhídeanaithe (BAD) a chumasú. Ní féidir an figiúr seo a chur i gcomparáid go díreach le 2013, tráth a eisíodh 365 deimhniú, mar gheall go gcuireann an Bord ceisteanna cosanta coimhdí agus tearmainn san áireamh ar an Deimhniú um Chúnamh Dlíthiúil Céanna nuair a láimhseáiltear cás go himmheánach. In 2014, chuir an Bord tús le deimhnithe a eisiúint do chleachtóirí príobháideacha chun ionadaíocht um Chosaint Choimhdeach a chuimsiú. Déanann an BAD cinneadh ar achomhairc ar na hiarrthóirí tearmainn siúd nár mhol Oifig an Choimisinéara Iarratais do Dhídeanaithe a n-iarratas ar stádas dídeanaí. Sa tábla a leanas, taispeántar an miondealú idir líon na ndeimhnithe ina raibh ionadaíocht curtha ar fáil de réir aturnaetha ionad dlí agus ag aturnaetha/abhcóidí príobháideacha, a bhí ag gníomhú thar ceann an Bhoird.

Tábla 12: Deimhniúcháin SDD a deonaíodh – ceisteanna tearmainn agus gaolmhara

Bliain	2014	2013	2012	2011	2010
Atumaetha Ionad Dlí	172	122	171	210	548
Atumaetha príobháideacha – Tearmann	351	197	231	360	310
Atumaetha príobháideacha – Coimhdeach	467				
Abhcóidí faoi theagasc an SDD	20	46	47	79	155
Iomlán	1,010	365	449	649	1,013

Go déanach sa bhliain 2009, thosaigh an Bord um Chúnamh Dlíthiúil ag soláthar seirbhísí dlí a bhaineann le ceisteanna áirithe do dhaoine ar aithin Biúro Náisiúnta an Gharda Síochána um Inimirce (BNAGSI) iad mar íospartaigh fhéideartha de gháinneáil ar dhaoine faoin Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine), 2008.

Leasaíodh an tAcht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta, 1995 in 2011 chun soláthar na seirbhísí sin a éascú.

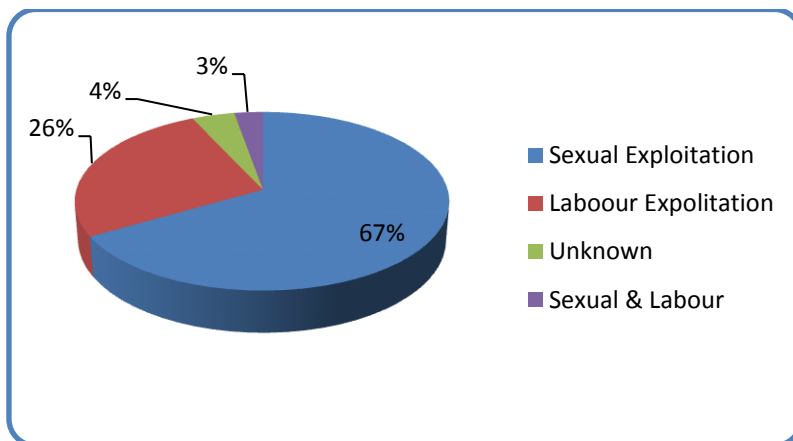
Níl aon ghá ann chun teidlíocht airgeadais nó critéir thuillteanais an Bhoird a shásamh do na cásanna seo agus ní gá d'íospartach féideartha na gáinneála ranníocaíocht airgeadais a dhéanamh leis an mBord um Chúnamh Dlíthiúil. Cuireann fostaithe an Bhoird a bhfuil oiliúint speisialaithe faighte acu i leith ceisteanna a bhaineann le gáinneáil ar dhaoine an tseirbhís ar fáil.

Tugann an tseirbhís comhairle thosaigh do dhaoine a aithnítear mar íospartaigh fhéideartha na gáinneála ar dhaoine maidir lena gcearta faoin dlí. Cuirtear seirbhísí dlí ar fáil, freisin, d'íospartaigh amhrasta na gáinneála ar dhaoine a bhféadfadh a bheith ina bhfinnéithe in ionchúisimh a tionscnaíodh faoi fhorálacha sonraithe den Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine), 2008.

Ó thráth déanach in 2009 go deireadh 2014, chuir an BNGSI scéal chuig an mBord faoi 105 duine a bhféadfadh a bheith ina n-íospartaigh de gháinneáil ar dhaoine. Tugadh 16 de na fógraí seo i rith 2014, ar atreoraíodh 13 díobh maidir le mí-úsáid ghnéasach agus atreoraíodh trí cinn maidir le dúshaothrú saothair. Ag deireadh mhí na Nollag 2014, bhí 73 íospartach féideartha na gáinneála ar dhaoine fós cláraithe mar chliant den Bhord. As na 73 cliant, b'fhir seachtar díobh agus ba mhná 66 díobh, ba dhaoine fásta 72 díobh agus ba mhionaoiseach duine amháin díobh.

Léirítear cuspóir gáinneála na 73 cliant sa chairt agus sa tábla thíos.

Cairt 6: Cásanna um Gháinneáil ar Dhaoine a atreoraíodh chuig an mBord a fhad le deireadh 2014

Tábla 13 – Cuspóir Gáinneála

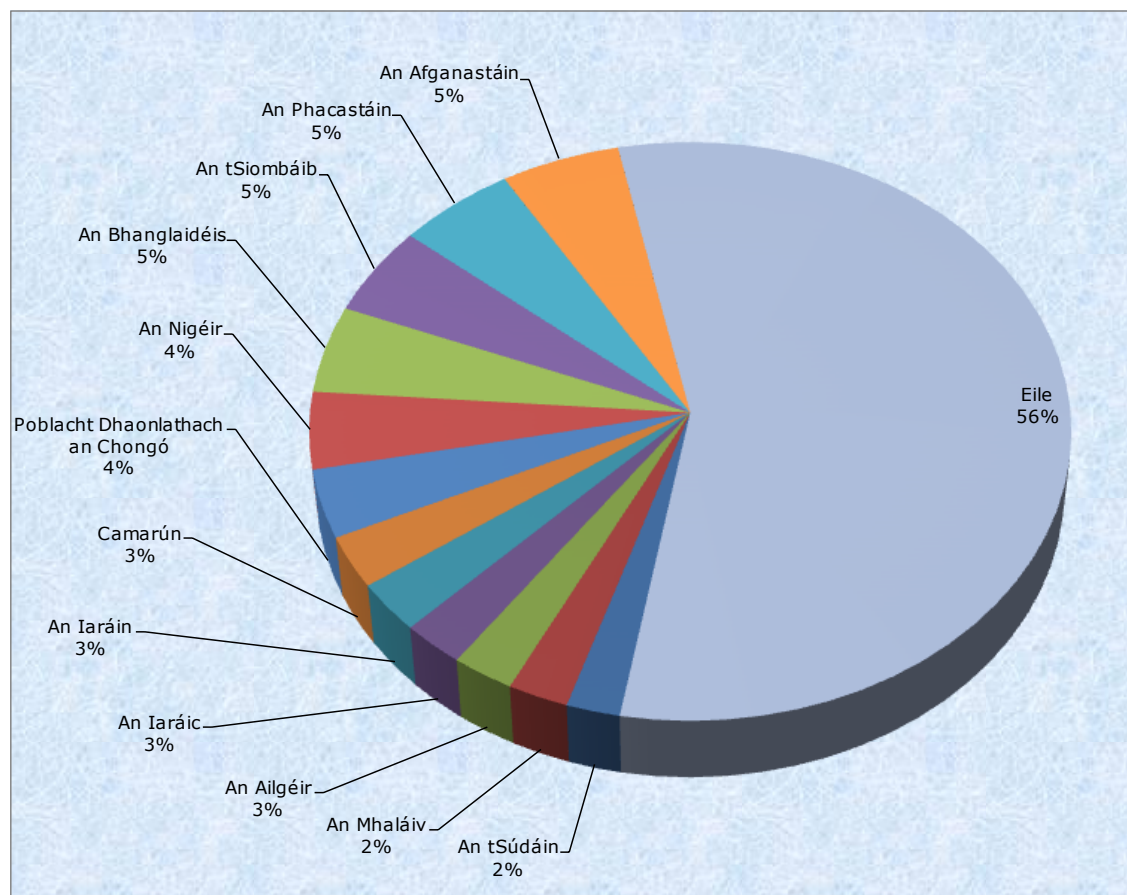
Cuspóir Gáinneála	
Mí-úsáid ghnéasach	48
Dúshaothrú saothair	19
Ní fios	3
Gnéasach agus Saothair	2
Iomlán	72

An tIonad Cáipéisíochta Dídeanaithe

Is seirbhís neamhspleách atá san Ionad Cáipéisíochta Dídeanaithe (ICD) a fheidhmíonn faoi choimirce an Bhoird. Is é príomhról an Ionaid seirbhís taighde agus fiosrúcháin oibiachtúil a chur ar fáil do na heagraíochtaí lárnacha a bhfuil baint acu leis an bpróiseas tearmainn, ag díriú go háirithe ar Fhaisnéis faoi Thír Thionscnaimh (FTT). Is féidir leis an bpobal i gcoitinne agus le gníomhaireachtaí eile úsáid a bhaint as an Ionad Cáipéisíochta Dídeanaithe freisin chun a gcuid taighde féin a dhéanamh. Bíonn dlúthchaidreamh oibre ag an ICD le hOifig Ard-Choimisinéir na Náisiún Aontaithe le haghaidh Dídeanaithe (UNHCR).

In 2014, chuir Seirbhís Fiosrúcháin an ICD freagra ar fáil ar 1,394 fiosrúchán ar an iomlán. Léirigh seo méadú 23% ar 2013. Ar an meán, bhain thart ar 70% de na fiosrúcháin le FTT, agus bhí na 30% eile roinnte idir fiosrúcháin dlí/ agus fiosrúcháin leabharlainne. Ba í an Afganastáin an tír a rinne an líon ba mhó fiosrúchán in 2014, agus bhí an Phacastáin ar an dara tír a rinne an líon ba mhó fiosrúchán, léiríonn an tslí gurb ionann fiosrúcháin maidir le gach ceann díobh seo agus thart ar 5% de na fiosrúcháin iomlána éagsúlacht agus líon na dtíortha óna dtagann iarrthóirí tearmainn. Leagtar amach na príomhthíortha a ndearnadh iarratais ina leith i gCairt 7 thíos.

Cairt 7: Fiosrúcháin an ICD 2014

Tugtar sampla gairid den saghas faisnéise arna hiarraidh sna fiosrúcháin a fuarthas thíos:

- Gníomhaíochtaí Boko Haram sa Nigéir
- Saoirse creidimh agus saoirse tuairimíochta sa Mhalaeisia
- An córas inmheánach cláraithe sa tSín agus an deacracht a bhaineann le hathlonnú chuig cathair nó cúige eile
- Idirdealú i gcoinne daoine ar a bhfuil VEID sa Mhaláiv
- Conradh Awami sa Bhanglaidéis
- Caitheamh le hiarrthóirí ar theip orthu tearmann a fháil i nGána
- Muintir Hazara san Afganastáin
- Dronganna coiriúla san Úcráin
- Foréigean inscne san Albáin agus freagairt na bpóilíní
- Caitheamh le hiompaithigh chuig an gCríostaíocht san Iaráin
- Páirtí Náisiúnta Mhuintir Jammu Kashmir (JKPNP) sa Phacastáin
- Reibiliúnaigh M23 i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó

Lean an ICD ag dlúthoibriú leis an ORAC agus le húsáideoirí eile a seirbhísí in 2014, féachaint le comhoibriú a neartú agus freastal a dhéanamh ar riachtanais éagsúla na n-úsáideoirí. Bhain tábhacht ar leith le soláthar an FTB a shaindearadh chun freastal ar na riachtanais a eascraíonn ó nósanna imeachta nua cosanta coimhdí a tugadh isteach go déanach in 2013 agus ullmhú do reachtaíocht a raibh coinne léi maidir le nós imeachta aonair d'iarratais ar chosaint.

Foilsíodh dhá eagrán de thréimhseachán an ICD, The Researcher in 2014, agus cuireadh ar fáil iad go himmheánach agus do na gníomhaireachtaí seachtracha ábhartha. D'ullmhaigh an ICD 17 bPaca Faisnéise faoi Thír Thionscnaimh sa bhreis in 2014, agus mhéadaigh seo an líon iomlán pacáí a bhí ar fáil aníos go dtí 40 Paca Faisnéise faoi Thír Thionscnaimh, 37 Paca um Thír Phósta agus 28 Paca um Thír Uchtála. Anuas air sin, cruthaíodh 80 Paca um Chosaint Choimhdeach ní ba ghiorra in 2014 mar fhreagairt do riachtanais a shainaithin na gníomhaireachtaí i ndiaidh athruithe a rinneadh ar na nósanna imeachta chun cásanna cosanta coimhdí a phróiseáil. Dhírigh na pacáí níos giorra seo go hiomlán ar shaincheisteanna cosanta, seachas an fhaisnéis níos mionsonraithe faoi thír thionscnaimh a sholáthraítear sna 40 paca caighdeánach faoi Thír Thionscnaimh.

Ghlac an ICD páirt in dhá thionscadal idirnáisiúnta maidir le FTT, FTT Leighis agus Tairseach FTT na hEorpa. Thit obair shuntasach amach i gcaitheamh na bliana mar ullmhúchán chun cartlann dhigiteach Ríomhleabharlainne an ICD a nascadh le Tairseach FTT na hEorpa agus tá an tionscadal seo lena dtacaíonn an Ciste Eorpach do Dhídeanaithe le bheith críochnaithe i Meitheamh 2015.

Tá an ICD mar chuid d'Aonad Taighde agus Faisnéise an Bhoird (ATF) a dhéanann Leabharlann an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil a bhainistiú chomh maith.

Soláthraíonn an Leabharlann seirbhís faisnéise agus taighde d'fhoireann an Bhoird. Áirítear leis seo seirbhís fiosrúchán agus táirgí taighde a ullmhú, lena n-áirítear foláirimh ghinearálta leabharlainne, bullaitíní, cáipéisí faisnéise ar limistéir shonracha den dlí agus foláirimh sprioctha le haghaidh Idirghabháil Teaghlaigh, Cúnamh Dlíthiúil Coiriúil agus Faillí Leighis.

Cásanna samplacha – Cúnamh Dlíthiúil Sibhialta

(Cuireadh na cásanna seo in eagar chun cosc a chur ar na páirtithe a aithint. Tá breis agus cás amháin i gcuid de na cásanna d'fhonn aitheantais na ndaoine aonair a chosaint agus lena léiriú leithne na seirbhíse dlí a soláthraíodh araon)

Rochtain agus Caomhnóireacht (toradh idirghabhála)

Athair óg neamhphósta a bhí sa chliant nár chónaigh riamh le máthair an linbh. Ba ghearr dá gcaidreamh agus cuireadh deireadh leis go gairid sular rugadh an leanbh. I ndiaidh bhreith an linbh, ní fhaca an cliant a leanbh ach líon an-bheag uaireanta agus bhraith sé go raibh sé á eisiámh d'aon turas ó theagmháil a bheith aige leis an leanbh. Ní raibh sé ainmnithe mar an t-athair ar an teastas breithe.

Nuair a lorg an t-athair cúnamh dlíthiúil ag oifig an Bhoird i dTeach an Charnáin, bhí a iarratas ar rochtain ar an leanbh agus go gceapfar é mar chaomhnóir dlíthiúil an linbh eisithe cheana féin agus bhí data tugtha don éisteacht chúirte. D'atreoraigh foireann an Ionaid Dlí é chuig seirbhísí idirghabhála an Bhoird atá lonnaithe i dteach chúirte Theach an Charnáin agus mhínigh siad dó go bhféadfadh go mbeadh a chás oiriúnach d'idirghabháil. Mhínigh siad dó, chomh maith, na sochair a bhaineann le toradh idirghabhála i gcomparáid le héisteacht chonspóidte. Mar gheall gur liostaíodh an cás le haghaidh éisteachta laistigh de dheich lá, rinne an t-idirghabhálaí a chuir an cliant ar an eolas faoi idirghabháil teagmháil leis an máthair a dheimhnigh go mbeadh sí sásta tabhairt faoi réiteach idirghabhála ar rochtain. Chas an t-idirghabhálaí leis an dá pháirtí dhá uair. Bhain na páirtithe comhaontú amach go dtabharfaí rochtain dá chéile i dteach thuismitheoirí na máthar. Níor chuir an mháthair, thairis sin, i gcoinne an t-athair a cheapadh ina chaomhnóir. Le cabhair ó fhoireann na Chúirte Dúiche, cuireadh an breitheamh suite ar an eolas go ndearnadh an cás a idirghabháil go rathúil. Chomhaontaigh na páirtithe gurbh é an t-aon ordú foirmiúil a theastaigh ón gcúirt ná an t-athair a cheapadh ina chaomhnóir mar gheall go raibh siad sásta go bhféadfaí comhaontú a dhéanamh ar rochtain eatarthu ar bhonn leanúnach.

Rochtain agus Caomhnóireacht (éisteacht chúirte)

Athair beirt leanaí is ea an t-athair agus bhí sé ina chónaí le máthair na leanaí. Níorbh é a gcaomhnóir agus ní dhearnadh aon iarratas ar chaomhnóireacht sa Chúirt Dúiche. Níor síníodh aon fhoirmeacha toilithe chun comhaontú a dhéanamh ar chaomhnóireacht. Bhí an cliant páirteach i dtimpiste thromchúiseach agus bhí sé thíos le gortuithe tromchúiseacha. Bhí cónaí air in institiúid chúraim chónaithe mar gheall ar na gortuithe siúd. Shéan máthair na leanaí rochtain a thabhairt dó ar a leanaí.

Rinne an cliant iarratas ar chaomhnóireacht sa Chúirt Dúiche. Chuir máthair na leanaí i gcoinne an iarratais ar chaomhnóireacht. Bhí tuairisc shíciatrach agus tuairisc Alt 20 ar fáil don chúirt, a rinne ordú eastramhach rochtana le haghaidh rochtain mhaoirsithe mhíosúil agus rochtain ar an nguthán a thabhairt ar an mbeirt leanaí. Moladh i dtuairisc ina dhiaidh sin go gceapfaí an t-athair ina chomhchaomhnóir agus níorbh ionann an chaoi go raibh maoirseacht le déanamh ar

a rochtain ar a leanaí agus cúis gan caomhnóireacht a dheonú. Mhol an tuairisc, chomh maith, go rachfaí i gcomhairle leis an athair i dtaobh ceisteanna a bhaineann lena n-oideachas agus le cinntí eile maidir lena saol. Rinne an mháthair agóid in aghaidh na tuairisce agus rinneadh an sícitraí a d'ullmhaigh an tuairisc a ghairm chun fianaise a thabhairt. Cheap an chúirt an t-iarratasóir ina chomhchaomhnóir leis an máthair.

Comhchónaitheoir – Ordú athshealbhaíthe le haghaidh teach an teaghlaigh

Bhí máthair an chliant i gcaidreamh fadtéarmach. Chónaigh leanaí go léir an chaidrimh leis an gcliant.

Chabhraigh máthair an pháirtí eile le teach a cheannach agus bhí úinéireacht an tí cláraithe ina ainm aonair amháin. Chónaigh an cliant, a páirtnéir agus a leanaí sa réadmhaoin. Scar na páirtithe agus d'fhan an cliant sa teach leis na leanaí.

Chuir an páirtí eile tús le himeachtaí sa Chúirt Chuarda chun an teach a athshealbhú. Deonaíodh cúnaimh dlíthiúil don chliant chun an t-éileamh a chosaint agus ina Frithéileamh, lorg sí teideal don réadmhaoin ar an mbunús go raibh teideal dlíthiúil i seilbh a hiar-pháirtnéara sa réadmhaoin ar iontaoibh di agus / nó do na leanaí. Rinneadh éileamh gur cuireadh cosc ar iar-pháirtnéir an chliant ó úinéireacht thairbhiúil an chliant sa réadmhaoin a shéanadh, mar gheall gur bheartaigh a mháthair chun soláthar a dhéanamh do riachtanais chóiríochta amach anseo don chliant agus do na leanaí. Réitíodh an cás ina dhiaidh sin tar éis gur leagadh síos é lena éisteacht ar an mbonn go raibh an réadmhaoin le díol agus go raibh na fáltais le roinnt.

Tearmann

Lorg iarrthóir tearmainn comhairle ón mBord maidir lena chás tearmainn go gairid i ndiaidh dó iarratas a dhéanamh ar thearmann in Éirinn. Bhí sé tar éis teitheadh ó thír a bhí réabtha le cogadh, agus mar gheall ar na cúinsí neamhordúla faoinar theith sé, d'éirigh sé scartha óna dhaoine muinteartha eile. Dhiúltaigh Oifig an Choimisinéara um Iarratais ó Dhídeanaithe (an ORAC) a iarratas ar thearmann. I ndiaidh glacadh lena threorú agus athbhreithniú a dhéanamh leis ar fhíricí a iarratais agus ar a agallamh leis an ORAC, braitheadh go raibh cás tréan aige. Rinneadh uirill leis an ORAC chun an moladh diúltach a aistarraingt, agus chomhaontaigh siad chun amhlaidh a dhéanamh, agus rinneadh an cliant a chur faoi agallamh arís eile. Fuarthas Faisnéis Mhionsonraithe faoi Thír Thionscnaimh ón mBord ón Ionad Cáipéisíochta Dídeanaithe. Mhol an ORAC, áfach, go ndiúltófaí a iarratas/ Rinne an cliant, cé gur cuireadh in iúl dó go raibh údar maith aige chun an cinneadh a achomharc, an cinneadh nár mhian leis ach gur mhian leis iarratais a sheoladh ar aghaidh ar Chead chun Fanacht agus ar Chosaint Choimhdeach ina ionad sin. Tá na hiarratais seo ar feitheamh.

Tearmann

Lorg iarrthóir tearmainn ó thír san Afraic comhairle ón mBord. Lorg sé tearmann ar an mbonn go mbeadh ionchúiseamh i ndán dó mar gheall ar a thuairim pholaitiúil. Ionsaíodh é ina thír mar gheall gur theip air bheith mar chomhalta d'eagraíocht. D'fhulaing sé gortuithe agus bhí sé ag freastal ar SPIRASI. Bhí eagal air nach mbeadh cosaint aige ina thír mar gheall ar an gcás foréigineach. Níor bhraith sé gurbh fhéidir é a athlonnú laistigh dá thír.

Dhiúltaigh Oifig an Choimisinéara um Iarratais ó Dhídeanaithe (an ORAC) iarratas an chliant. Chuir an cliant in iúl gur theastaigh uaidh a chás a achomharc leis an mBinse Achomhairc do Dhídeanaithe.

Ghlac Comhalta an Bhinse le náisiúntacht an chliant, dheimhnigh sé, ina dhiaidh sin, tar éis breithniú a dhéanamh ar an bhfianaise agus ar an FTT a bhain leis an gcás, gur dhealraitheach go mbeadh sé thíos le géarleanúint dá bhfillfeadh sé ar limistéir áirithe dá thír. Lean an Comhalta ar aghaidh le breithniú a dhéanamh, ina dhiaidh sin, ar an Rogha Inmheánach Cosanta agus dheimhnigh sé, ag féachaint do riocht leighis an iarratasóra, go bhféadfadh sé athlonnú áit eile laistigh den tír.

Cúram Leanaí

Rinne an mháthair iarratas ar chúnamh dlíthiúil chun iarratas ag an nGníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach a chosaint ar Ordú Cúraim roinnt laethanta i ndiaidh gur saolaíodh a leanbh. Léirigh an Gníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach buarthaí nach gcoimeádfadh an mháthair an leanbh ó theagmháil a bheith acu le gaol a bhí ina ábhar líomhaintí mí-úsáid thromchúiseach a bhaint as naíonán. Diúltaíodh an t-iarratas ar Ordú Cúraim Eatramhach sa Chúirt Dúiche. Chuir an Breitheamh Ordú Maoirseachta i bhfeidhm le srianta maidir le mí-úsáideoir líomhnaithe an linbh. Rinne an Gníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach athnuachan ar a n-iarratas ar Ordú Cúraim cúpla mí ní ba dhéanaí, bunaithe ar bhuarthaí athnuaithe. Bhí measúnú nuashonraithe ar chumas tuismitheora ar an máthair dearfach agus cuireadh ar fáil é don chúirt ag an éisteacht. Cuireadh in aghaidh éisteacht iomlán an ordaithe cáis thar líon laethanta. Dhiúltaigh an Chúirt Dúiche iarratas na Gníomhaireachta um Leanaí agus an Teaghlach ach rinne siad ordú maoirseachta ina raibh treoracha sonracha maidir le rochtain ag an ngaol ar an naíonán.

Idirscaradh Breithiúnach

Lorg cliant cúnaimh dlíthiúil chun Idirscaradh Breithiúnach a bhaint amach. Bhí an cliant ina cónaí amach óna fear céile ar feadh beagán faoi bhun bliain leanúnach amháin ag tráth a hiarratais agus dúirt sí gur chomhaontaigh a fear céile go ndéanfaí foraithe Idirscartha Bhreithiúnaigh. D'ordaigh sí, anuas air sin, nárbh ann d'aon ghnáthchaidreamh pósta idir í féin agus a fear céile ar feadh bliain amháin, ar a laghad. Dheimhnigh a fear céile, i scríbhinn, trína aturnae go dtabharfadh sé toiliú d'Idirscaradh Breithiúnach. Mar gheall nach raibh na leanaí ina leanaí cleithiúnacha a thuilleadh, ba í an t-aon cheist a bhí le críochnú ná teach an teaghlai.

D'fhreastail na páirtithe roimhe seo ar idirghabháil ach ní raibh siad ag freastal uirthi a thuilleadh. Ní raibh aon socruithe pinsin ag an bhfear céile riamh. I ndiaidh roinnt idirbheartaíocht an-ghéarr a dhéanamh, dréachtaíodh agus síníodh téarmaí comhaontaithe. Eisíodh imeachtaí a luaithe a baineadh amach an tréimhse reachtúil bliain amháin. Tháinig an cheist os comhair na Cúirte Cuarda agus faomhadh téarmaí an réitigh agus deonaíodh Idirscaradh Breithiúnach do na páirtithe.

AN TSEIRBHÍS IDIRGHABHÁLA TEAGHLAIGH

I Samhain 2011, aistríodh an fhreagracht i leith na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh (SIT) go dtí an Bord um Chúnadh Dlíthiúil ar achtú an Achta um an Dlí Sibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha), 2011.

Is éard atá sa tseirbhís idirghabhála teaghlaigh ná seirbhís saor in aisce, atá faoi rún ina gcabhraíonn idirghabhálaí gairmiúil leo siúd atá bainteach i gcliseadh teaghlaigh agus, go háirithe, lánúineacha, ina measc iad siúd atá pósta, páirtneírí sibhialta agus páirtithe neamhphósta, chun idirghabháil a dhéanamh ar théarmaí a n-idirscartha nó a gcolscartha i gcás pósta agus scaoileadh i gcás páirtneireacht shibhialta. Tá fáil ar an tseirbhís le haghaidh lánúineacha nár chónaigh riamh le chéile cheana agus daoine nach raibh caidreamh leanúnach acu le chéile ach go bhfuil leanbh acu. Cabhraíonn an t-idirghabhálaí le daoine chun cumarsáid níos fearr a dhéanamh lena chéile ar mhaithe lena gcinntí féin comhaontaithe agus feasacha a bhaint amach maidir le cuid de na saincheisteanna nó iad go léir. Déileálann an tseirbhís idirghabhála teaghlaigh, chomh maith, le líon beag cásanna lena mbaineann coimhlint idir baill eile de theaghlach (m.sh. tuismitheoirí agus leanaí, leasleanaí agus leanaí uchtaithe, seantuismitheoirí agus garleanaí, deartháireacha agus deirfiúracha atá bainteach i ndíospóidí maidir le tuismitheoirí scothaosta, uachtanna etc.).

Is seirbhís náisiúnta sheirbhísbhunaithe í atá lonnaithe i 17 láthair; tá 8 n-oifig lánaimseartha ann (Cé Urumhan, Teach an Charnáin, Ráth Eanaigh, Baile Bhlainséir agus Tamhlacht i mBaile Átha Cliath, agus tá oifigí i gCorcaigh, Gaillimh agus i Luimneach chomh maith). Tá naoi n-oifig pháirtaimseartha oscailte d'idirghabháil teaghlaigh idir dhá agus trí lá sa tseachtain.

Ó rinneadh cuid den Bhord um Chúnadh Dlíthiúil díobh i Samhain 2011, leagadh béim an-tréan ar liostaí feithimh a laghdú ar bhonn náisiúnta lena chinntiú go gcuireann an tseirbhís sin leis an tseirbhís a chuireann ionaid dlí an Bhoird ar fáil agus nach bhfuil daoine atá ag iarraidh cúrsaí a réiteach trí idirghabháil ag fanacht níos faide ná idir dhá agus trí mhí ar choinne le hidirghabhálaí. Baineadh seo amach den chuid ba mhó in 2014, cé go raibh an tréimhse feithimh an 31 Nollaig 2014 ní b'fhaide in oifig amháin i mBaile Átha Cliath agus in oifig Chorcaí.

Soláthar Seirbhíse an SIT

*Ríomhtar na tréimhsí feithimh ón dáta a dhearbhaíonn an bheirt pháirtithe gur spéis leo freastal ar idirghabháil go dtí an dáta a dhéantar a gcéad choinne a chur ar tairiscint dóibh.

Tábla 14: Tréimhsí feithimh comparáideacha idir mí na Nollag 2011 agus mí na Nollag 2014

Ionad	Tréimhsí feithimh (seachtaine) amhail Dheireadh na Nollag 2014	Tréimhsí feithimh (seachtaine) amhail Dheireadh na Nollag 2013	Tréimhsí feithimh (seachtaine) amhail Dheireadh na Nollag 2012	Tréimhsí feithimh (seachtaine) Amhail Dheireadh na Nollag 2011
Baile Átha Cliath:				
<i>Cé Urumhan</i>	18	12	12	12
<i>Baile Bhlainséir</i>	12	12	12	24
<i>Ráth Eanaigh</i>	12	8	12	16
<i>Tamhlacht</i>	14	12	12	16
Baile Átha Luain	12	8	8	12
Caisleán an Bharraigh	4	12	8	8
Corcaigh	22	12	20	4
Dún Dealgan	8	4	12	12
Gaillimh	12	12	12	12
Leitir Ceanainn	8	12	8	12
Luimneach	8	16	12	12
Port Laoise	12	16	8	16
Sligeach	8	8	12	16
Trá Lí	12	12	8	12
Port Láirge	12	8	8	8
Loch Garman	12	12	12	16

Tábla 15: Soláthar seirbhíse an SIT in 2014

Ionad	Cásanna a Tugadh Anonn ó 2013	Freastal ar an gCéad Seisiún Idirghabhála	Comhaontú Bainte Amach	% a Bhain Comhaontú Amach	Tugtha Anonn chuig 2015
Baile Átha Cliath:					
<i>Cé Urumhan</i>	104	145	79	32%	83
<i>Baile Bhlainséir</i>	87	151	78	33%	69
<i>Ráth Eanaigh</i>	84	186	107	40%	83
<i>Tamhlacht</i>	63	87	62	41%	60
Baile Átha Luain	22	84	58	55%	24
Caisleán an Bharraigh	18	90	41	38%	32
Corcaigh	70	94	60	39%	52
Dún Dealgan	14	80	46	49%	33
Gaillimh	76	109	82	44%	55
Leitir Ceanainn	17	42	20	34%	14
Luimneach	73	125	59	30%	71
Port Laoise	26	84	28	25%	57
Sligeach	7	33	30	75%	11
Trá Lí	23	67	47	53%	21
Port Láirge	22	84	73	68%	23
Loch Garman	30	65	34	36%	26
IOMLÁN	736	1526	904	40%	714

Ba cheart a thabhairt faoi deara go mbaineann na figiúirí a leanas le seirbhísí ginearálta idirghabhála teaghlaigh agus nach n-áirítear leo iad siúd a fuair seirbhísí de bhun thionscnamh trípháirteach Theach an Charnáin nó tionscnaimh áirithe phíolótacha dá dtagraítear thíos.

Tugadh 736 lánúin anonn ó 2013. D'fhreastail 1,526 lánúin ar a gCéad Seisiún Idirghabhála in 2014. Ba é líon iomlán na lánúineacha in Idirghabháil in 2014 2,262 – ar méadú 327 lánúin é seo i gcomparáid le 2013. Astu siúd, bhain 904 (40%) comhaontú amach (43% in 2013). Tugadh 714 lánúin sa phróiseas idirghabhála anonn go dtí 2015.

Tionscnaimh a bhaineann leis an gcúirt

Teach an Charnáin

Cuireadh tús leis an tionscnamh trípháirteach i dTeach an Charnáin idir an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh, an Bord um Chúnadh Dílíthiúil agus an tSeirbhís Chúirteanna atá bunaithe ar an suíomh ag oifigí na Cúirte Teaghlaigh Dúiche i dTeach an Charnáin, Baile Átha Cliath 2 i Márta 2011. Cuireadh seo ar bhonn buan i Meitheamh 2014. Is éard a bhaineann leis an tionscnamh seo láithreach shuntasach agus bhuan idirghabhála atá comhlonnaithe leis an gCúirt Teaghlaigh Dúiche agus is é an cuspóir ná chun líonta níos mó a spreagadh agus a éascú chun iarracht a dhéanamh a bhfadhb teaghlaigh a réiteach le cabhair idirghabhálaí seachas próiseas cúirte a úsáid. Tugtar coinní do dhaoine a chuireann spéis in idirghabháil in iúl agus más rud é, tar éis don dara páirtí freastal ar sheisiún faisnéise agus gur mian leis an dá pháirtí dul ar aghaidh le hidirghabháil, tugtar céad choinne chomhpháirteach idirghabhála dóibh agus is féidir tús a chur leis an bpróiseas idirghabhála.

Leagtar amach na staitisticí do Sheirbhís Idirghabhála Teaghlaigh Theach an Charnáin don bhliain 2014 sa Tábla thíos.

Tábla 16: Staitisticí faoi Thionscnamh Idirghabhála Chúirt Dúiche Theach an Charnáin

Seisiún Teagmhála	2014	2013
Freastalaíodh ar an 1ú seisiún faisnéise faoi theagmháil:	1,108	1,124
Freastalaíodh ar an 2ra seisiún faisnéise faoi theagmháil:	635	690
Seisiúin idirghabhála ar ar freastalaíodh:	808	906
Comhaontuithe:	351	408

Anuas ar an nglansochair airgeadais, tá breis sochair ag eascairt ón tionscnamh a bhféadfadh fiú breis tábhachta baint leo. Ina measc seo tá braistint de chomhúinéireacht ar shaincheisteanna agus ar réitigh a sholáthar do pháirtithe i gcoimhlint agus dóchúlacht níos mó ann i leith cloí ag an mbeirt pháirtithe; caidreamh níos bisiúla a chothú idir na páirtithe a bhaineann le saincheisteanna maidir leis na leanaí agus leis na sochair iarmharacha do leanaí, na tuismitheoirí, go leor córais Stáit agus, ar deireadh, an tsochaí; réiteach níos tapúla a bhaint amach

ar shaincheisteanna agus, ar an ábhar sin, dóchúlacht níos lú a bheith ann go leanfaidh ceisteanna a bheith san áireamh arís eile i liostaí cúirte, faoi mar is gnách faoi láthair.

Ag oibriú de réir na samhla a bunaíodh i dTeach an Charnáin, thug an Bord agus an tSeirbhís Chúirteanna líon tionscnaimh eile chúirtbhunaithe isteach:

Tionscnamh Chúirt Dúiche an Náis

Chuir an Bord agus an tSeirbhís Chúirteanna tús le tionscadal ar a raibh a mhacasamhail de struchtúr Chúirteanna a bhí ag oibriú i gCúirt Dúiche an Náis i Meán Fómhair 2012. Tá idirghabhálaí teaghlaigh ar fáil sa Teach Cúirte ar an Luan agus an Mháirt agus déantar atreoruithe agus coinní tosaigh trí Chléireach na Cúirte Dúiche. A luaithe a dhéantar agus a fhreastalaítear ar an gcéad choinne faisnéise, déanann an t-idirghabhálaí teaghlaigh teagmháil leis an dara páirtí agus coinne faisnéise a chur ar tairiscint dóibh. Más spéis don bheirt pháirtithe leanúint leis an idirghabháil, cuirtear tús leis an bpróiseas.

Leagtar amach na staitisticí le haghaidh na mblianta 2014 agus 2013 le comparáid a dhéantar eatarthu sa Tábla thíos.

Tábla 17: Tionscnamh Idirghabhála Chúirt Dúiche an Náis

Seisiún Teagmhála	2014	2013
Freastalaíodh ar an 1ú seisiún faisnéise faoi theagmháil:	88	131
Freastalaíodh ar an 2ra seisiún faisnéise faoi theagmháil:	75	103
Seisiúin idirghabhála ar ar freastalaíodh:	121	181
Comhaontuithe:	31	41

Tionscadal Idirghabhála Teaghlaigh Chorcaí (Cúirt Dúiche)

In Eanáir 2013, d'oibrigh an Bord agus an tSeirbhís Chúirteanna le chéile chun tionscadal cúirtbhunaithe a bhunú i gCorcaigh. Is éagsúil atá sé ó thionscadail Theach an Charnáin agus an Náis sa mhéid nach raibh idirghabhálaí ar an suíomh sa Teach Cúirte, ach ó Mheán Fómhair 2014 i leith, freastalaíonn idirghabhálaí teaghlaigh ar an teach cúirte uair sa tseachtain nuair a bhíonn an Chúirt Teaghlaigh Dúiche ag suí.

I dtosach, leithdháileadh idirghabhálaí don tionscnamh seo cúig lá sa tseachtain ach laghdaíodh seo anuas go dtí trí lá sa tseachtain agus go dhá lá sa tseachtain ina dhiaidh sin mar gheall go raibh glacadh íseal leis an tseirbhís. Leagtar staitisticí don bhliain 2014 agus 2013 amach sa Tábla thíos.

Tábla 19: Staitisticí Idirghabhála Chúirteanna Thiobraid Árann

Seisiún Teagmhála	2014
Freastalaíodh ar an 1ú seisiún faisnéise faoi theagmháil:	105
Freastalaíodh ar an 2ra seisiún faisnéise faoi theagmháil:	72
Seisiúin idirghabhála ar ar freastalaíodh:	82
Comhaontuithe:	11

Tháinig cuid de na hatreoruithe ó aturnaetha agus ó ionaid dlí, mar aon leis an tSeirbhís Chúirteanna.

Idirghabháil Teaghlaigh chúirteanna Thiobraid Árann (An tAonach agus Cluain Meala)

Chuir an Bord tús i Meán Fómhair 2013 lena mhacasamhail de sheirbhís a chuir seisiúin faisnéise ar fáil lá amháin sa tseachtain gach ré seachtain i dTithe Chúirte Chluain Meala agus an Aonaigh. Ní raibh seomra i ngach teach cúirte ar fáil go dtí lár 2014, áfach, agus ní rabhthas in ann seisiúin idirghabhála a chur ar bun ar an suíomh ach go dtí sin.

Ba í 2014 an chéad bhliain iomlán oibriúcháin, mar sin, níl aon fhigiúirí comparáideacha bliantúla ann don bhliain 2013.

Idirghabháil Teaghlaigh Chúirt Luimnigh

Bunaíodh seirbhísí ag a raibh a mhacasamhail de struchtúr i dTeach Cúirte Luimnigh in Iúil 2014 agus oibríonn sí uair sa tseachtain. Leagtar amach figiúirí ó Mheitheamh go Nollaig 2014 sa Tábla thíos.

Tábla 20: Staitisticí Idirghabhála Chúirt Luimnigh

Seisiún Teagmhála	2014
Freastalaíodh ar an 1ú seisiún faisnéise faoi theagmháil:	30
Freastalaíodh ar an 2ra seisiún faisnéise faoi theagmháil:	30
Seisiúin idirghabhála ar ar freastalaíodh:	38
Comhaontuithe:	3

Tionscadal seisiúin éigeantacha faisnéise Oifigí an SIT / Ionaid Dlí an BCD

I Meitheamh 2014, cuireadh tús le tionscadal píolótach i gCorcaigh agus é ina chuspóir iallach a chur ar iarratasóirí áirithe ar sheirbhísí dlí chun freastal ar sheisiún faisnéise faoi idirghabháil teaghlaigh sular féidir deimhniú um chúnamh dlíthiúil a dheonú dóibh nó imeachtaí cúirte a chosaint nó a ghlacadh. Baineann an ceanglas um fhaisnéis éigeantach le duine a bhfuil leanbh cleithiúnach aige/aici agus a bhfuil réitigh áirithe dhlí teaghlaigh á lorg aige/aici. Féadfaidh an duine comhairle dlí a fháil ó aturnaí ach ní bheidh an t-urnaí in ann ionadaíocht a dhéanamh dó nó di go dtí gur freastalaíodh ar an seisiún faisnéise. Ní bhaineann an ceanglas le daoine a bhfuil réitigh á lorg acu de bhun reachtaíocht foréigean teaghlaigh, ná ní bhaineann se le cásanna ina bhfuil baint ag an nGníomhaireacht um Leanaí agus an

Teaghlach. Cuireadh tús lena mhacasamhail de thionscnamh i mBaile Átha Luain i Samhain 2014.

Leagtar amach na figiúirí a fhad le deireadh na Nollag 2014 sa Tábla thíos.

Tábla 21: Tionscadal seisiúin éigeantacha faisnéise Chorcaí (6 mhí)

Seisiúin Teagmhála	2014
Freastalaíodh ar an 1ú seisiún faisnéise faoi theagmháil:	134
Freastalaíodh ar an 2ra seisiún faisnéise faoi theagmháil:	59
Seisiúin idirghabhála ar ar freastalaíodh:	37
Comhaontuithe:	3

Baile Átha Luain (2 mhí)

Tábla 22: Tionscadal seisiúin éigeantacha faisnéise Bhaile Átha Luain

Seisiúin Teagmhála	2014
Freastalaíodh ar an 1ú seisiún faisnéise faoi theagmháil:	16
Freastalaíodh ar an 2ra seisiún faisnéise faoi theagmháil:	3
Seisiúin idirghabhála ar ar freastalaíodh:	1
Comhaontuithe:	0

Scéimeanna Ad-hoc um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil

Cé gur bhain sainchúram reachtúil an Bhoird go príomha le cúnaimh dlíthiúil sibhialta go dtí seo, chinn an Rialtas in 2010 chun an fhreagracht as riar agus bainistiú na Scéimeanna éagsúla um Chúnamh Dlíthiúil a aistriú ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannas chuig an mBord um Chúnamh Dlíthiúil. Dheimhnigh cinneadh an Rialtais go n-aistreofaí an fhreagracht as na Scéimeanna a leanas go dtí an Bord:

- An Scéim um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil
- Scéim Ad-hoc an Ard-Aighne
- Scéim Chomhairle Dlí Ad-hoc Stáisiúin na nGardaí
- Scéim Ad-hoc um Chúnamh Dlíthiúil an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla
- Scéim Ad-hoc na Cúirte Dúiche (Abhcóide).

Aistríodh an fhreagracht as riar Scéim Chomhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí chuig an mBord an 1 Deireadh Fómhair 2011 agus as an Scéim um Chúnamh Dlíthiúil – Saincheisteanna Coimeádta (Scéim an Ard-Aighne ag an tráth sin) an 1 Meitheamh 2012. Aistríodh an sainchúram do Scéim Ad-hoc um Chúnamh Dlíthiúil an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla (BSC) chuig an mBord an 1 Eanáir 2014. Táthar ag súil leis go n-aistreofar Scéim Ad-hoc na Cúirte Dúiche (Abhcóidí) chuig an mBord in 2015, agus meastar go bhfoilseofar an reachtaíocht a fhorálann d'aistriú na príomh-Scéime um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil in 2015.

Tá sé beartaithe go dtabharfaidh an taithí a fuarthas leis na Scéimeanna a oibriú go dtí seo eolas agus cúnaimh don Bhord agus iad ag ullmhú don dúshlán a bhaineann leis na Scéimeanna eile a riaradh agus, go háirithe, an Scéim níos fairsinge um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil.

Scéim Chomhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí (Scéim Leasaithe)

Cuireadh Scéim Stáisiúin na nGardaí ar bun le comhairle dlí saor in aisce a sholáthar do dhaoine atá á gcoinneáil i Stáisiúin na nGardaí agus atá i dteideal de réir critéir incháilitheachta ar leith.

Fairsingíodh an Scéim, go héifeachtach, mar thoradh ar chinneadh an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí (SIP) i mBealtaine 2014 chun freastal aturnaetha ag agallaimh a éascú den chéad uair idir na Gardaí agus daoine atá á gcoinneáil i Stáisiúin Ghardaí. Is dóchúil go n-eascróidh méadú suntasach ar an éileamh agus ar chaiteachas as an athrú seo sna blianta amach romhainn, agus tá méadú ar chaiteachas tar éis eascairt as cheana féin in 2014. I gcomhthráth le tabhairt isteach na Scéime Leasaithe, i Lúnasa 2014, d'fhoilsigh an Bord Cáipéis nua Treorach agus Fhorálacha na Scéime. Soláthraítear sa cháipéis nua seo cuntas cuimsitheach ar fhorálacha na Scéime Leasaithe agus ar an mbealach ina gcuireann an Bord i bhfeidhm iad.

Leagtar amach an caiteachas foriomlán cánach ar an Scéim le blianta beaga anuas sa Tábla thíos mar seo a leanas:

Tábla 23: Caiteachas ar Scéim Chomhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí

Bliain	2014	2013	2012	2011	2010
Caiteachas €	1.0m	0.8m	0.9m	1.2m	1.3m

Le linn 2014, phróiseáil an Bord nach mór 4,300 éileamh i dtaobh os cionn 8,000 comhairliúchán do dhaoine a bhí a gcoinneáil i Stáisiúin na nGardaí mar aon le breis agus 1,500 uair d'fhreastal le haghaidh agallamh.

Anuas air sin, lorg an Bord chun an próiseas éileamh a chuíchóiriú, agus thug siad bunachar sonraí saincheaptha isteach. Chuir athdhearadh an bhunachair shonraí chun freastal ar an Scéim Leasaithe ar chumas réimse staitisticí a chur ar fáil, a chabhróidh leis an Roinn lena n-athbhreithniú ar oibriú na Scéime Leasaithe atá sceidealaithe le haghaidh 2015, mar aon le heolas a sholáthar do bheartas na Roinne go ginearálta maidir leis an limistéar seo.

Tábla 24: Scéim Leasaithe Chomhairle Díl an Bhoird um Chúnamh Dílíúil/Stáisiúin na nGardaí

Tuarascáil Staitistiúil don bhliain 2014

	Cur Síos	Comhaireamh	Costas (roimh cháin)
1	Costas iomlán na n-éileamh údaraithe	Éilimh €814215.12 agus Míleáiste €13113.09	€827,328
2	Costas foriomlán na n-éileamh a údaraíodh i rith na bliana (éilimh ar uaireanta freastail san áireamh)	4,289 (410)	€827,328
3	As na héilimh iomlána a údaraíodh, líon na n-éileamh lenar áiríodh comhairliúcháin amháin	3,879	€633,850
4	As na héilimh iomlána a údaraíodh, líon na n-éileamh lenar áiríodh uaireanta freastail amháin	51	€14,721
5	As na héilimh iomlána a údaraíodh, líon na n-éileamh lenar áiríodh comhairliúcháin agus uaireanta freastail	359	€178,757
6	Líon iomlán na n-éileamh a údaraíodh i rith na bliana faoi reachtaíocht na nAchtanna um Chiontuíthe in Aghaidh an Stáit (lenar áiríodh éileamh ar uaireanta freastail)	219 (17)	€57,424
7	Líon iomlán na n-éileamh a údaraíodh i rith na bliana faoi reachtaíocht an Achta um Cheartas Coiriúil, 1984-2006 (lenar áiríodh éileamh ar uaireanta freastail)	3,727 (351)	€660,696
8	Líon iomlán na n-éileamh a údaraíodh i rith na bliana faoi reachtaíocht an Achta um Cheartas Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine), 1996 (lenar áiríodh éileamh ar uaireanta freastail)	279 (37)	€77,262
9	Líon iomlán na n-éileamh a údaraíodh i rith na bliana faoi reachtaíocht an Achta um Cheartas Coiriúil, 2007 (lenar áiríodh éileamh ar uaireanta freastail)	64 (5)	€31,946
10	Líon iomlán na nÉisteachtaí Sínte aonair a údaraíodh i rith na bliana	18	€3,627
11	Líon iomlán na gcomhairliúcháin lae aonair a údaraíodh (gan freastal le haghaidh agallamh a áireamh) i rith na bliana maidir le cuairt a thabhairt i rith thréimhse an lae (8am-8pm)	2,898	€281,993
12	Líon iomlán na gcomhairliúcháin oíche aonair a údaraíodh (gan freastal le haghaidh agallamh a áireamh) i rith na bliana maidir le cuairt a thabhairt i rith thréimhse na hoíche (8pm-8am)	1,321	€174,709
13	Líon iomlán na gcomhairliúcháin aonair a údaraíodh (gan freastal le haghaidh agallamh a áireamh) i rith na bliana maidir le cuairt a thabhairt i rith thréimhse an deireadh seachtaine nó saoire bhainc	884	€116,783
14	Líon iomlán na gcomhairliúcháin gutháin a údaraíodh i rith na bliana	2,969	€117,545
15	Líon iomlán na n-uaireanta le haghaidh freastal lae ar agallaimh (gan comhairliúcháin a áireamh) idir 8am agus 8pm	957.3 hours	€68,926
16	Líon iomlán na n-uaireanta le haghaidh freastal oíche / i rith an deireadh seachtaine / saoire bhainc le haghaidh agallamh (gan comhairliúcháin a áireamh) idir 8pm agus 8am	543 hours	€50,499
17	Meánlíon na n-uaireanta san éileamh (d'éilimh lenar áiríodh uaireanta freastail)	3.65 hours	N/A
18	Líon iomlán na ngnóthas aturnaetha a d'údaraigh éilimh i rith na bliana	238	€827,328

Tábla 25: Íocaíochtaí in 2014 (agus in 2013 mar chomparáid)

	2014	2013
Meáníocaíocht le gnóthas aturnaetha	€3,476	€2,899
Meánchostas in aghaidh éileamh aonair aturnae	€193	€173
Meánchostas in aghaidh an chomhairliúcháin aonair	€86	€87
Meánlíon na n-éileamh in aghaidh an ghnóthais aturnaetha	18	17
An costas ab airde ar éileamh aonair a próiseáladh	€6,469	€1,726
An costas ab ísle ar éileamh aonair a próiseáladh	€40	€40

Cúnamh Dlí – Scéim Shaincheisteanna Coimeádta

Is é cuspóir na Scéime seo chun cúnamh dlíthiúil a sholáthar do dhaoine, faoi chúinsí áirithe, óna dteastaíonn sé, ach nach féidir leo íoc as, agus sa chás nach bhfuil an cás cumhdaithe ag Cúnamh Dlíthiúil Sibhialta nó ag an Scéim um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil. Tá rochtain ar an Scéim faoi réir mholadh na Cúirte ábhartha don Bhord go gcuirfí forálacha na Scéime ar fáil don iarratasóir. Socrú riaracháin neamhrechtúil is ea an Scéim ina ndéantar íocaíochtaí maidir le costais dlí sna foirmeacha dlíthíochta a leanas:

- Iarratais Habeas Corpus (Airteagal 40)
- Rúin Bhanna na Cúirte Uachtaraí agus na hArd-Chúirte
- Athbhreithnithe Breithiúnach ina bhfuil certiorari, mandamus nó toirmeasc agus lena mbaineann ceisteanna coiriúla nó ceisteanna ina bhfuil saoire an iarratasóra i mbaol
- Iarratais faoi Alt 50 den Acht um Eiseachadadh, 1965, Iarratais Eiseachadta agus Barántais Eorpacha Ghabhála.

Tar éis dóibh freagracht a ghlacadh as an Scéim, chríochnaigh an Bord athbhreithniú fairsing ar a cur i bhfeidhm agus d'eascair gur tugadh córas nua éileamh isteach as seo in 2013. Anuas air sin, thug an Bord Cáipéis Forálacha agus Treoracha isteach, in 2013, a sholáthair treoir chuimsitheach den chéad uair, maidir le forálacha na Scéime mar aon le sonraí ar an córais agus na struchtúir faoina riarann an Bord í. In 2014, cuireadh tús le hobair ar bhunachar sonraí a fhorbairt chun feabhas a chur ar chur i bhfeidhm na Scéime, lena n-áirítear trí éifeachtúlacht mhéadaithe i bpróiseáil éileamh, bailiú agus anailís fheabhsaithe staitisticí agus treisiú ma beart rialachais. Dearadh an bunachar sonraí nua saincheaptha seo go mbainfeadh sé le cúrsaí neamhbhannaí agus Bhannaí na hArd-Chúirte araon den Scéim (féach thíos) agus déanfaidh sí freastal ar chur i bhfeidhm Scéim ar leith um Chúnamh Dlíthiúil an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla (BSC). Bhí an bunachar sonraí nua go hiomlán oibríochtúil don Scéim um Chúnamh Dlíthiúil – Saincheisteanna Coimeádta ag tús 2015.

Oibríonn an Scéim faoi dhá phróiseas riaracháin ar leith, déileálann ceann amháin díobh le hlarratais ar Bhannaí na hArd-Chúirte i gceisteanna coiriúla agus déileálann an dara ceann le gach imeacht dlíthiúil eile (cúrsaí neamhbhannaí) a thagann faoi fhorálacha na Scéime.

Tábla 26: Scéim Shaincheisteanna Coimeádta an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil/Cúnaimh Dhlíthiúil

Cúnamh Dlíthiúil – Scéim Shaincheisteanna Coimeádta Ginearálta (Neamhbhannaí) 2014		Staitisticí	Iomlán
1	Líon na gcásanna nua a fuarthas sa Bhord ó aturnaetha in 2014		226
2	Líon na gcásanna a fuarthas ar ais ón Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit		172
3	Líon na gcásanna a fuarthas ar ais ón SIP		25
4	Líon na gcásanna a fuarthas ar ais ó FSS		6
5	Líon foriomlán na gcásanna ar feitheamh freagra ón OPAS ag deireadh 2014		46
6	Líon foriomlán na gcásanna ar feitheamh freagra ón SIP ag deireadh 2014		5
7	Líon foriomlán na gcásanna ar feitheamh freagra ó FSS ag deireadh 2014		3
8	Líon na n-éileamh a seoladh ar ais chuig aturnaetha a bhí á bhfiosrú i rith 2014		27
9	Líon na n-éileamh a chríochnaigh agus a d'údaraigh an Bord d'íocaíocht		257
10	Costas iomlán na n-éileamh a bhain le cásanna an OPAS (226 cás in 2014)		€1,487,086
11	An costas b'airde a bhí ar éileamh a bhain leis an OPAS in 2014		€62,879
12	Costas iomlán na n-éileamh a bhain le cásanna an SIP (25 cás in 2014)		€157,308
13	An costas b'airde a bhí ar éileamh a bhain leis an SIP in 2014		€17,000
14	Costas iomlán na n-éileamh a bhain le cásanna FSS (6 chás in 2014)		€122,508
15	An costas b'airde a bhí ar éileamh a bhain le FSS in 2014		€40,274
16	Meánchostas an éilimh a údaraíodh in 2014		€6,875
17	Luach iomlán na n-éileamh a d'údaraigh an Bord don Scéim in 2014		€1,766,902 (roimh cháin)

Scéim Ad-hoc um Chúnadh Dlíthiúil an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla (BSC)

Bhí Scéim um Chúnadh Dlíthiúil an BSC ar an tríú scéim um chúnadh dlíthiúil a aistríodh chuig an mBord mar thoradh ar chinneadh Rialtais chun an sainchúram do na Scéimeanna éagsúla um Chúnadh Dlíthiúil a aistriú ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannas chuig an mBord. Ghlac an Bord le freagracht as riar Scéim an BSC an 1 Eanáir 2014.

Socrú riaracháin neamhrechtúil is ea Scéim an BSC ina ndéantar íocaíochtaí maidir le costais áirithe dlí agus saghsanna áirithe dlíthíochta. Baineann an Scéim leis na saghsanna a leanas de chásanna:

- Sa chás gur Freagróir duine in aon imeachtaí cúirte a thionscain an Biúró um Shócmhainní Coiriúla nó Príomhoifigeach an Bhiúró nó aon chomhalta den Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla, nó a thionscnaítear in ainm an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla nó Phríomhoifigeach an Bhiúró nó aon chomhalta den Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla, imeachtaí cúirte san áireamh faoin Acht um Fháiltas ó Chuireacht, 1996, Achtanna na gCoimisinéirí Ioncaim nó na hAchtanna Leasa Shóisialaigh.
- Achomhairc Leasa Shóisialaigh a dhéantar leis an gCúirt Chuarda faoi Alt 307 den Acht um Chomhdhlúthú Leasa Shóisialaigh, 2005 sa chás gur Freagróir an Biúró um Shócmhainní Coiriúla;
- Achomhairc Chánach faoi na hAchtanna Cánach sa chás gurb iad an Biúró um Shócmhainní Coiriúla nó a bPríomhoifigeach den Bhiúró nó aon chomhalta den Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla an Freagróir nó an Cosantóir.
- Iarratais a dhéanann an Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí faoi Alt 39 den Acht um Cheartas Coiriúil, 1994.

Tá an Scéim faoi stiúir éilimh agus b'ionann an caiteachas ar an scéim in 2014 agus thart ar €327,000, ar laghdú 14% é seo anuas ar fhiigiúr 2013 agus ar laghdú 70% é seo ar fhiigiúr 2011. D'údarraigh an Bord íocaíochtaí maidir le 20 cás in 2014, arb ionann seo agus íocaíocht amháin níos mó ná fiigiúr 2013 ina ndearna an Roinn údarú ar 19 gcás, agus b'ionann an meánchostas in aghaidh an éilimh in 2014 agus thart ar €13,600. Áiríodh le gach ceann de na 20 éileamh a údaraíodh le haghaidh íocaíochta líon éilimh agus íocaíochtaí aonair leis na haturnaetha, abhcóidí, cuntasóirí fóiréinseacha, finnétithe saineolaíochta etc. a rinne ionadaíocht nó a sholáthar seirbhísí don duine ar tugadh cúnadh dlíthiúil dóibh.

Tábla 27: Scéim Ad-hoc an Bhoird um Chúnamh Dílithiúil/an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla

An Biúró um Shócmhainní Coiriúla Scéim um Chúnamh Dílithiúil – Staitisticí Ginearálta 2014		Iomlán*
1	Líon na mbeochásana a glacadh ón Roinn an 1/01/2014	14
2	Líon na n-éileamh nua a fuarthas sa Bhord ó aturnaetha in 2014	19
3	Líon na n-éileamh a fuarthas ar ais i ndiaidh comhairliúchán leis an BSC	16
4	Líon na n-éileamh a fuarthas ar ais i ndiaidh comhairliúchán leis an SIP	4
5	Líon foriomlán na n-éileamh a bhí ar feitheamh freagra ón BSC an 31/12/2014	5
6	Líon foriomlán na n-éileamh a bhí ar feitheamh freagra ón SIP an 31/12/2014	1
7	Líon na n-éileamh a tugadh ar ais d'aturnaetha a bhí á bhfiosrú i rith 2014	6
8	Líon na n-éileamh a údaraíodh le haghaidh íocaíochta in 2013	20
9	An costas b'airde a bhí ar éilimh a údaraíodh d'íocaíocht in 2013	19
10	An costas b'airde a bhí ar éileamh de chuid an BSC in 2014	38,446
11	An costas b'airde a bhí ar éileamh de chuid an SIP in 2014	3,115
12	Meánchostas an éilimh údaráithe in 2014	€13,620
13	Luach iomlán na n-éileamh a údaraíodh don Scéim in 2014	€272,381*

***roimh cháin**

Tábla 28: Scéim um Chúnamh Dílithiúil an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla – Caiteachas Stairiúil Bliantúil

Year	Total Expenditure * (post tax)
2010	€257,000
2011	€1,100,000
2012	€700,000
2013	€382,000
2014	€327,000

Tacú le Soláthar Seirbhíse

De bhua a samhla gnó, bíonn an Bord um Chúnadh Dlíthiúil ag brath ar struchtúr tacaíochta lárnach le soláthar seirbhísí a éascú agus a bhainistiú tríd a líonra ionaid dlí agus trí mhodhanna eile. Tá an struchtúr lárnach tacaíochta seo bunaithe i gCeannoifig an Bhoird i gCathair Saidhbhín agus in oifig tacaíochta i mBaile Átha Cliath.

Tacaíocht Seirbhísí Dlí /um Chúnadh Dlíthiúil Sibhialta

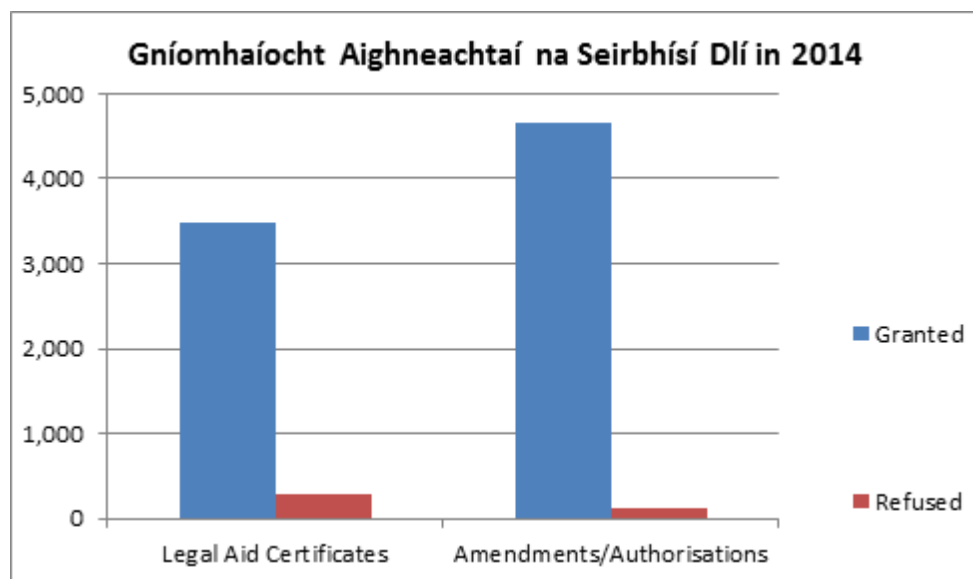
Tá deonú nó diúltú deimhnithe um chúnadh dlíthiúil á rialú ag an Acht um Chúnadh Dlíthiúil, 1995, agus ag Rialacháin ghaolmhara. Ceadáíonn samhail oibriúcháin an Bhoird ionaid áitiúla dlí deimhnithe um chúnadh dlíthiúil a dheonú ar an gcuid is mó de chásanna dlí teaghlaigh na Cúirte Dúiche, agus is gnách nach mbíonn siad chomh casta agus chomh costasach céanna i gcomparáid le cásanna eile. Cé go ndéileálann an t-ionad ábhartha dlí le go leor de na cásanna seo go díreach, leithdháiltear an tromlach díobh ar chleachtóirí príobháideacha ar phainéal Chúirt Dúiche an Bhoird.

I dtaobh cásanna óna dteastaíonn ionadaíocht sa Chúirt Chuarda nó i gCúirteanna níos uachtaraí, faoi Rannóg Seirbhísí Dlí an Bhoird a bhíonn an fhreagracht as an bhfeidhm dhéanta cinntí, atá bunaithe i gCathair Saidhbhín. Déantar an cinneadh chun cúnadh dlíthiúil a dheonú nó a dhiúltú de bhun aighneachta ó atur nae an ionaid ábhartha dlí, a leagann amach na fíricí ábhartha agus a lorgaíonn chun an dlí a chur i bhfeidhm ar na fíricí siúd. Anuas air sin, tá an t-údarás maidir le caiteachas cásbhainteach, ar nós faisnéis a thabhairt d'abhcóidí nó tuarascálacha saineolaithe a sholáthar, ag Seirbhísí Dlí. Cuid lárnach is ea seo de ról rialaithe costais agus rialachais na rannóige. Tá an fheidhm dhéanta cinntí faoina dtugann Seirbhísí Dlí dírithe ar chinntiú go bhfuil na hacmhainní teoranta atá ar fáil ag an mBord dírithe ar na cásanna is oiriúnaí, amhail a cheanglaíonn an reachtaíocht.

In 2014, b'ann do 3,478 deimhniú arna ndeonú ag Seirbhísí Dlí de bhun aighneachtaí a rinne ionaid dlí thar ceann iarratasóirí, agus is méadú 12% é seo i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin. Anuas air sin, dheonaigh an t-aonad 3,976 leasú ar dheimhnithe um chúnadh dlíthiúil sa bhliain. Is ionann agus méadú 12% é seo, chomh maith, ar an mbliain roimhe seo. Údaruithe atá sna leasuithe seo, go héifeachtach, le haghaidh breis seirbhísí ar dheimhnithe, ar nós abhcóide nó tuairisc leighis. Deonaíodh 692 údarú ar chásanna sula ndearnadh cinneadh ar cibé acu ar cheart nó nár cheart deimhniú um chúnadh dlíthiúil a dheonú; ba thuairimí abhcóidí iad seo go príomha chun cabhrú le tuillteanais roinnt cásanna a dheimhniú agus maidir le cibé acu ar cheart nó nár cheart deimhniú um chúnadh dlíthiúil a dheonú.

Rinneadh 280 diúltú foirmiúil i leith cúnadh dlíthiúil toisc na critéir thuillteanais in 2014, agus rinneadh 98 diúltú breise ar leasuithe agus údaraithe eile. Tá ceart achomhairc ag iarratasóirí a ndiúltaítear dóibh agus leagtar amach sa mhír ar an gCoiste Achomhairc thuas an staid maidir leis an líon achomharc ar éisteach leo.

Cairt 8: Gníomhaíocht Aighneachtaí na Seirbhísí Dlí in 2014

Déanann Seirbhísí Dlí scéimeanna Cleachtóra Phríobháidigh an Bhoird a riar, chomh maith. I gcás scéim na Cúirte Dúiche, baineann íocaíocht na n-éileamh a fuarthas leis seo, de bhun deimhnithe a eisíodh, mar aon le déileáil le fiosrúcháin agus le hiarratais ar bhreis seirbhísí ó aturnaetha ar an bpainéal. Eisíodh 5,241 deimhniú na Cúirte Dúiche faoin scéim in 2014.

Is iad an t-aonad an príomhphointe teagmhála, chomh maith, le haghaidh fiosrúchán ón bpobal agus ó pháirtithe leasmhara eile, ar nós cleachtóirí príobháideacha, cibé acu tríd an nguthán nó ar ríomhphost.

Cúnamh Dlíthiúil Sibhialta (Oibríochtaí)

Tá an t-aonad seo freagrach as soláthar oibríochtúil seirbhísí dlí ar fud an líonra ionaid dlí. Díríodh go mór in 2014 ar leanúint leis an idirchaidreamh leis na hionaid dlí agus, go háirithe, bonn daingean a chur faoin gcóras TF-bhunaithe bainistíochta cáis a tugadh isteach ar fud na heagraíochta in 2012. Dhírigh idirchaidreamh leis na hionaid dlí, chomh maith, ar chur chuige de shaghas ‘triáise’ a thabhairt isteach agus a fheabhsú mar fhreagairt ar na tréimhsí feithimh a bhí le seirbhísí a bhfuil go leor iarratasóirí thíos leo, ar an drochuair. Tá sé mar chuspóir ag an gcur chuige ‘triáise’ a chinntiú go gcasann dlíodóir le hiarratasóir laistigh de thréimhse sách gearr ama d’fhonn gur féidir leo comhairle luath dlí a fháil. Anuas air sin, chuir an tAonad tús leis an bpróiseas a bhain leis na sinéirgí a fheabhsú idir an soláthar seirbhísí dlí agus seirbhísí idirghabhála a sholáthar do dhaoine a bhíonn thíos le fadhbanna teaghlaigh d’fhonn roghanna níos feasaí a thabhairt do chliant atá thíos le deacrachtaí den chineál seo ar conas a d’fhéadfaí na deacrachtaí a réiteach.

Acmhainní Daonna

Lean bainistíocht a dhéanamh ar imlonnú lucht saothair an Bhoird i leith cúlra ina raibh tionchar leanúnach á imirt ag an moratóir ar earcaíocht seirbhíse poiblí agus éileamh méadaithe ar sheirbhísí, bheith ina phríomhdhúshlán don Bhord i rith 2014. Deonaíodh roinnt eisceachtaí leis an moratóir ar earcaíocht don Bhord i rith na bliana, go príomha chun folúntais a líonadh i limistéir sheirbhíse túslíne. Anuas air sin, fuair an Bord cead chun an tionscnamh comhtháite idirghabhála a oibrítear ó Theach an Charnáin i mBaile Átha Cliath, ar bhonn buan agus chun foireann na Príomhoifige i gCathair Saidhbhín a ionadú a d'aistrigh chuig Cill Airne chun oibriú ar an Tionscadal Comhsheirbhísí Bainistíochta Airgeadais a bhí lonnaithe ansin.

Ina leith seo, reáchtáil an Bord roinnt iomaíochta phoiblí i rith 2014 chun na poist siúd a líonadh agus chun painéil a bhunú óna bhféadfaí folúntais bhreise a líonadh a d'fhéadfadh eascairt.

Chuaigh POF an Bhoird, an Dr Moling Ryan ar scor i Nollaig 2014. I ndiaidh iomaíochta a reáchtáil an tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí, ceapadh an tUasal John McDaid, a d'fhóin roimhe seo i roinnt ról sa Bhord, lena n-áirítear an ról ba dhéanaí a bhí aige – Stiúrthóir um Chúnamh Dílíthiúil Sibhialta, mar an POF nua i Nollaig 2014.

Ina theannta sin, lean an Bord ag díriú ar bhainistíocht ghníomhach neamhláithreachta, agus mar thoradh air sin, is ionann go fóill ráta aga dhíomhaoin an Bhoird agus 3.8%, agus tá seo faoi bhun an mheáin le haghaidh na Státseirbhíse.

Lean an Bord ag tacú leis an Straitéis Náisiúnta Intéirneach (JobBrigde) i rith 2014 trí dheiseanna socrúchán oibre a chur ar tairiscint ar feadh a mhéid le naoi mí ar fad d'aturnaetha dífhostaithe agus d'fhoireann riaracháin/pharaidhlíthiúil a bhfuil Liúntas Cuardaitheora Poist á fháil acu. Cé gur dealraitheach go bhfuil meath tagtha ar na líonta a léiríonn spéis sa scéim seo, chuaigh sí chun sochair na hEagraíochta agus na rannpháirtithe araon, ar éirigh le cuid acu conarthaí íochta fostaíochta a bhaint amach ar chríochnú na nIntéirneachtaí. I rith 2014, d'fhostaigh an Bord triúr aturnaetha agus seachtar déag intéirneach mar chuid den chlár.

Ar cheann de chuspóirí an Bhoird, bhí an t-athrú ar stádas Aturnaetha a d'fhostaigh an Bord ó stádas fostaithe sa tseirbhís poiblí chuig stádas státseirbhíseach. Baineadh seo amach le héifeacht ón 1 Meitheamh 2014 agus, dá thoradh, íocfar as costas dliteanais phinsin amach anseo ón vóta lárnach do phinsin na státseirbhíse seachas díreach ó acmhainní féin an Bhoird.

An tAcht um Nochtadh Cosanta, 2014

Chomh maith leis sin, d'fhorbair an Bord Beartas nua ar Thuairisciú um Nochtadh Cosanta san Ionad Oibre chun forálacha an Achta um Nochtadh Cosanta, 2014 a chomhlíonadh.

Bhí an Beartas seo i ndrúachtfoirm ag deireadh 2014 agus leagtar amach sa drúacht na prionsabail atá mar bhonn agus taca le forbairt agus cothabháil cultúir eiticiúil san eagraíocht agus sonraí oibríochtúla ar conas a d'fhéadfadh oibrithe sa Bhord nochtadh cosanta a dhéanamh. Tá oiliúint don fhoireann ábhartha sa limistéar rialachais seo á socrú.

Foghlaim agus Forbairt

Rinne an Straitéis Foghlama agus Forbartha gach gníomh oiliúna faoinar tugadh in 2014 a threorú, a chuimsigh an tréimhse 2012-2014. Leagann an Straitéis seo an fhreagracht ar an Aonad Foghlama agus Forbartha chun cultúr foghlama a chothú san eagraíocht a fhreagraíonn do riachtanais eagraíochtúla a fhorbairt agus a bheith go hiomlán feasach ar shrianta airgeadais atá ag dul i méid, i gcomhthráth.

Oiliúint a Cuireadh ar Fáil

D'eagraigh/d'éascaigh an tAonad Foghlama agus Forbartha 874 lá oiliúna ar an iomlán in 2014, ar méadú é seo ar an bhfigiúr comhfhreagrach don bhliain 2013. Soláthraíodh breis agus dóthain oiliúna chun freastal ar thosaíochtaí sprioctha eagraíochtúla foghlama agus forbartha, lena n-áirítear riachtanais Forbartha Gairmiúla Leanúnaí (FGL) le haghaidh aturnaetha agus idirghabhálaithe an Bhoird.

Idirghabháil Shonrach Oiliúna

D'éascaigh an Bord oiliúint i líon limistéir shonracha spéise don fhoireann dlí agus idirghabhála in 2014, lena n-áirítear ach gan bheith teoranta do dhócmhainneacht agus d'fhéimheacht, seirbhís do chustaiméirí, meabhairshláinte, cosaint choimhdeach agus coimhthiú tuismitheora.

Thacaigh an Bord le 45 iarratas ón bhfoireann chun tabhairt faoi chúrsa oideachais lasmuigh d'uaireanta oibre in 2014, ar méadú suntasach é seo i gcomparáid le blianta beaga anuas.

Comhdháil Dlí Teaghlaigh

D'óstáil an Bord comhdháil i Meitheamh 2014 i mBaile Átha Cliath. Ba é téama na comhdhála 'Cúnamh Dlíthiúil Sibhialta i nDomhan ina bhfuil Mearathrú ag Teach' ('Civil Legal Aid in a Rapidly Changing World'). Labhair roinnt cainteoirí ardphróifíle ag an gcomhdháil ar ghnéithe éagsúla de dhlí sibhialta in Éirinn agus thar lear, agus rinneadh cur i láthair, i measc rudaí eile, ar "Soláthar Dlíthiúil san Ísiltír" ("Legal Provision in the Netherlands") agus "An tEispéireas maidir le hAthchóiriú um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta i gCeanada" ("The Canadian Experience of Civil Legal Aid Reform") ag an Uasal Herman Schilperoort agus an Dr Ab Currie, faoi seach.

Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (TFC)

Dhírigh Aonad TFC an Bhoird i rith 2014 go mór ar na hathruithe a rinneadh ar an mbonneagar in 2013 a mhínchóiriú. Bhain an bonneagar sa Bhord deireadh ré amach agus theastaigh feabhsú uaidh chun dul i ngleic le cobhsaíocht na gcóras agus leis an gcobhsaíocht sin a chinntiú. Anuas air sin, ba thosaíocht tacú leis an gcóras bainistíochta cás dlí.

D'fhorbair an Bord réiteach cianrochtana in 2005 a cheadaíonn don fhoireann oibriú lasmuigh den oifig. Tá an teicneolaíocht tar éis teacht chun cinn i dturas an ama agus tugadh faoi obair ar chóras nua nuashonraithe, ar an ábhar sin, in 2014.

Próiseas slán atá ann seo a chinntíonn slándáil iomlán sonraí. In 2014, tugadh faoi thionscadal nua píolótach cianrochtana, agus feistí iolracha á n-úsáid.

Forbraíodh bunachar sonraí nua in 2014 do na scéimeanna ad-hoc um chúnamh dlíthiúil coiriúil a riarann an Bord.

Tacaíocht Eagraíochtúil

Bainistíonn an tAonad Eagraithe soláthar earraí agus seirbhísí, lena n-áirítear cothabháil, do gach ceann de 50 réadmhaoín a n-áitíonn an Bord. Cé gurb é príomhchuspóir an Aonaid a chinntiú go bhfuil gach láthair oiriúnach don chuspóir chun seirbhísí a sheachadadh, leag sé béim ar leith, le blianta beaga anuas, air seo a bhaint amach ar an mbealach is costéifeachtúla is féidir. Leanann an tAonad beartais Oifig an tSoláthair Phoiblí go dlúth agus leanann siad le luach ar airgead a bhaint amach nuair a chuireann siad tairiscintí amach le haghaidh earraí agus seirbhísí.

Tháinig méadú ar na costais iomlána oibriúcháin in 2014 agus in 2013. Bhí na costais feistithe, athchóirithe agus chothabhála ní b'airde mar gheall gur aistrigh ionaid dlí Chill Chainnigh agus Chill Mhantáin. Anuas air sin, thug an tAonad Eagraithe méadú faoi deara ar phraghsanna postála mar thoradh ar mhéadú náisiúnta.

Déanann an tAonad Eagraithe, atá bunaithe i gCathair Saidhbhín, punann réadmhaoine an Bhoird a chothú. Tugadh faoi dhá thionscadal thábhachtacha in 2014, aistriú ionad dlí Chill Chainnigh agus Chill Mhantáin go háitreabh nua. Áiríodh leis seo feistiú iomlán na n-áitreabh nua agus aistriú na hoifige.

Sláinte agus Sábháilteacht

Rinneadh athbhreithniú agus nuashonrú ar an Ráiteas Sábháilteachta in 2014 agus scaipeadh é ar gach ionad dlí agus oifig.

Cuireadh oiliúint Sláinte agus Sábháilteachta ar 32 comhalta foirne i gcaitheamh 46 lá in 2014. Áiríodh leis seo garchabhair, cúrsa athnuachana garchabhrach, oiliúint maor dóiteáin agus ionadaí sábháilteachta.

Chuir an tAonad Eagraithe seacht dteagmhas i gcuntas i rith 2014. Níorbh ann d'aon teagmhais thromchúiseacha agus ní raibh aon chinn díobh intuairiscithe don Údarás Sláinte agus Sábháilteachta.

Scéim na dTeangacha Oifigiúla

Cuireadh an dara Scéim leasaithe faoi bhráid na Roinne Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta athuair in Eanáir 2014, agus na hathruithe a tháinig ar an mBord ó seoladh ar aghaidh an scéim an chéad uair in 2011, á gcur i gcuntas, agus leasuithe a moladh curtha san áireamh ón Roinn a fuarthas go déanach in 2013. Thit cumarsáid amach idir an Bord agus an Roinn chun an Scéim a chríochnú i gcaitheamh an chéid leath in 2014. Fuarthas faomhadh deiridh i Lúnasa 2014 agus fógraíodh dáta tosaigh an 11 Lúnasa 2014. Cuireadh an Scéim ar láithreán gréasáin an Bhoird agus nuashonraíodh an plean um chur i bhfeidhm don Scéim.

Comhionannas agus Míchumas

Tá an Bord um Chúnamh Dílíthiúil tiomanta de shíor do rochtain chothrom a sholáthar ar a seirbhísí do gach duine, gan aird ar a gcúinsí nó ar a gcumas agus leanann siad lena chinntiú go gcloítear le forálacha an Achta um Míchumas, 2005 agus go gcomhlíontar an reachtaíocht chomhionannais go hiomlán. Baintear seo amach trína Straitéis Chomhionannais agus Mhíchumais. Rinneadh dul chun cinn leanúnach in 2014 le hinrochtaineacht ár seirbhísí a fheabhsú, lena n-áirítear láithreán gréasáin, timpeallacht thógtha, formáidí inrochtana faisnéise agus beartas soláthair an Bhoird. Bíonn feidhm lárnach ag Oifigeach Idirchaidreamh Míchumais agus ag Oifigeach Rochtana an Bhoird lena chinntiú go gcomhlíonann an Bord a bhfreagrachtaí reachtúla chun seirbhísí inrochtana a sholáthar.

Bainistíocht Airgeadais

Tá Aonad Airgeadais an Bhoird freagrach as bainistíocht airgeadais na heagraíochta. I rith 2014, lean an tAonad ag tacú le hobair an Bhoird trí chórais chuntasaíochta éifeachtacha a chothú. Cuireadh tuarascálacha airgeadais rialta, chomh maith le tuarascálacha tréimhsiúla ina ndearnadh anailís ar chaiteachas, ar fáil don lucht Bainistíochta, don Choiste Airgeadais agus don Bhord chun cabhrú leo bainistiú éifeachtach a dhéanamh ar bhuiséad an Bhoird.

Aistríodh feidhmeanna párolla agus taistil agus cothabhála an Bhoird chuig Comhsheirbhísí Párolla sa Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i lár 2014.

D'éascaigh an tAonad an t-iniúchadh bliantúil faoina dtugtar thar ceann an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

Iniúchadh Inmheánach

In 2014, lean beirt chomhaltaí foirne le feidhm iniúchta inmheánaigh an Bhoird a sholáthar ar bhonn páirtaimseartha. Dhírigh a n-obair go príomha ar thabhairt faoi iniúchtaí ar leibhéal ionad dlí, a fairsingíodh in 2014 chun breithniú a dhéanamh ar roinnt gnéithe de bhainistíocht chomhaid chliant tar éis moladh a fháil ón gCoiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca. Cuireadh iniúchtaí ar na hionaid dlí a leanas faoi bhráid an Choiste i rith na bliana: Baile Átha Luain, an Cabhán, Corcaigh Thuaidh, Corcaigh Theas, Dún Dealgan, Inis, Gaillimh, Sráid Ghairdinéir, an tAonach, Sligeach, Tamhlacht agus Loch Garman.

Airgeadas

Tá ráitis airgeadais an Bhoird do 2014 léirithe ag Aguisín 1.

IONCAM

Is iad seo a leanas roinnt tráchtanna ar fhoinsí ioncam an Bhoird

(a) Deontas-i-gcabhair

Ar nós na mblianta roimhe, cuimsíonn an chuid is mó d'ioncam an Bhoird deontas-i-gcabhair faighte ón Roinn Dlí, Cirt agus Comhionannais. B'é maoiniú soláthartha ag an Rialtas in 2014 ná €32.574 milliúin, i gcomparáid le €33.759 milliúin in 2013.

(b) Ranníocaíochtaí

Íocann daoine atá soláthartha le seirbhísí dlíthiúla ranníocaíocht a bhaineann lena n-ioncam agus, i roinnt chásanna, a n-acmhainní caipitiúla. Méadaíodh an íos-ranníocaíocht do chomhairle dlí go €30 i mí Meán Fomhair 2013 ó €10 agus meadaíodh an íos-ranníocaíocht d'ionadaíocht i gcúirt go €130 ó €50. D'fhéadfadh an íos-ranníocaíocht seo a tharscaoileadh i gcásanna cruatain. Bhí ranníocaíochtaí faighte in 2014 (€1,292,007) 48% níos mó ná in 2013 (€875,482).

(c) Aisghabháil chostais

Is féidir leis an mBord costas seirbhísí dlíthiúla a sholáthar a aisghabháil ó:

- i. pháirtí eile d'agóid, cé acu mar thoradh ar ordú cúirte nó mar chuid de chomhaontú agóid a shocrú, nó
- ii. ón duine le cúnamh dlí as airgid/réadmhaoin faighte ag an duine mar thoradh ar sholáthar seirbhísí dlíthiúla.

Is féidir le méid na gcostas athrú go suntasach ó bhliain go bliain, go háirithe má fhaigheann an duine le cúnamh dlí dámhachtain do chostais i gcás ina bhfuil an páirtí eile ábalta na costais a íoc. Go ginearálta ní tharlaíonn sé seo i gcásanna dlí teaghlaigh, a fhoirmeann an chuid is mó de riar cásanna an Bhoird. Bhí costais aisghabháilte in 2013 (€940,094) 37% níos mó ná in 2012 (€685,873).

CAITEACHAS

Is tráchtanna iad seo a leanas ar na príomhfhíreanna caiteachais léirithe sna ráitis airgeadais 2014:

1) Tuarastail

Laghdaíodh tuarastal agus costais bhainteacha le €115,599 (1%) in 2014. Bhí sé seo mar gheall ar thionchar chomhaontaithe Bhóthar Haddington don chuid is mó.

2) Cóiríocht agus costais bhunaithe

Laghdaíodh caiteachas sa réimse seo le €68,965 (2%) in 2014. Bhí sé seo mar gheall ar eifeachtúlachtaí bainte amach le haistriú léasanna réadmhaoine na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh don Bhoird don chuid is mó.

3) Táillí agus costais dlíthiúla

Tá roinnt ghnéithe difriúla cuimsithe sa mhírcheann seo – féach Nóta 9 do na cuntais – agus soláthraítear trácht ar gach ceann de na mírchinn éagsúla ag cuimsiú an iomláin mar seo a leanas:

(i) Táillí abhchóide

Laghdaíodh caiteachas ar tháillí abhchóide le €174,371 (4%) i gcomparáid le 2013.

Seasann an fabhrú do tháillí abhchóide, nuair a tugadh faoi obair ach níl sé léirithe d'íocaíocht go fóill ag 31 Nollaig 2014, ag €4.326 milliúin, 1% níos lú ná ag deireadh 2013.

Léiríonn an tábla seo a leanas an treocht i gcaiteachas ar tháillí abhchóide maidir le cúnamh dlí agus comhairle thar na seacht mbliana atá thart.

Tábla 26 –Táillí Abhchoide

Bliain	Táillí Abhchóide
2008	€3,986,500
2009	€5,125,472
2010	€4,793,475
2011	€4,889,622
2012	€5,032,263
2013	€4,493,286
2014	€4,318,914

(ii) Táillí dlíthiúla (Sainfhinnéithe srl.)

Is na costais bhreise tugtha ag an mBord iad na costais chás-bhainteacha seo, anuas ar tháillí abhchóide, i gcúnamh dlí sibhialta agus seirbhís chomhairliúcháin a sholáthar do bhail an phobail. Tá an méid caiteachais faoin mírcheann seo leanta ó riachtanais na gcás láimhseáilte ag an mBord in aon bhliain áirithe.

Bhí méadú i gcaiteachas de 8% ó 2013 go 2014.

(iii) Scéim Chleachtóra Príobháidí

Bhí caiteachas ar an scéim chleachtóra príobháidí €2.847 milliúin in 2014, a bhí 13% níos lú ná an táirgeacht 2013

Ag 31ú Nollaig 2014, sheas an fabhrú do tháillí chleachtóra príobháidí, nuair a tabhaíodh obair ach níl se léirithe d'íocaíocht go fóill, ag €3.508 milliún. Bhí an fabhrú do 2013 €3.01 milliún.

(iv) Táillí Idirghabhála Proifeisiúnta

In 2014, íocadh €516, 213 d'idirghabhálaithe as obair déanta ar son na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh. Ba mhéadú é seo de 2% ar an bhfigiúir 2013 de €507,204.

(v) Táillí phroifeisiúnta eile

Baineann costais faoin mhírcheann seo le gníomhaíocht ag an mBord de phroifeisiúnaithe comhairle dlí neamhspleách agus seirbhísí phroifeisiúnta eile a sholáthar don Bhord. Bhí Caiteachas in 2014 15% níos mó ná in 2013.

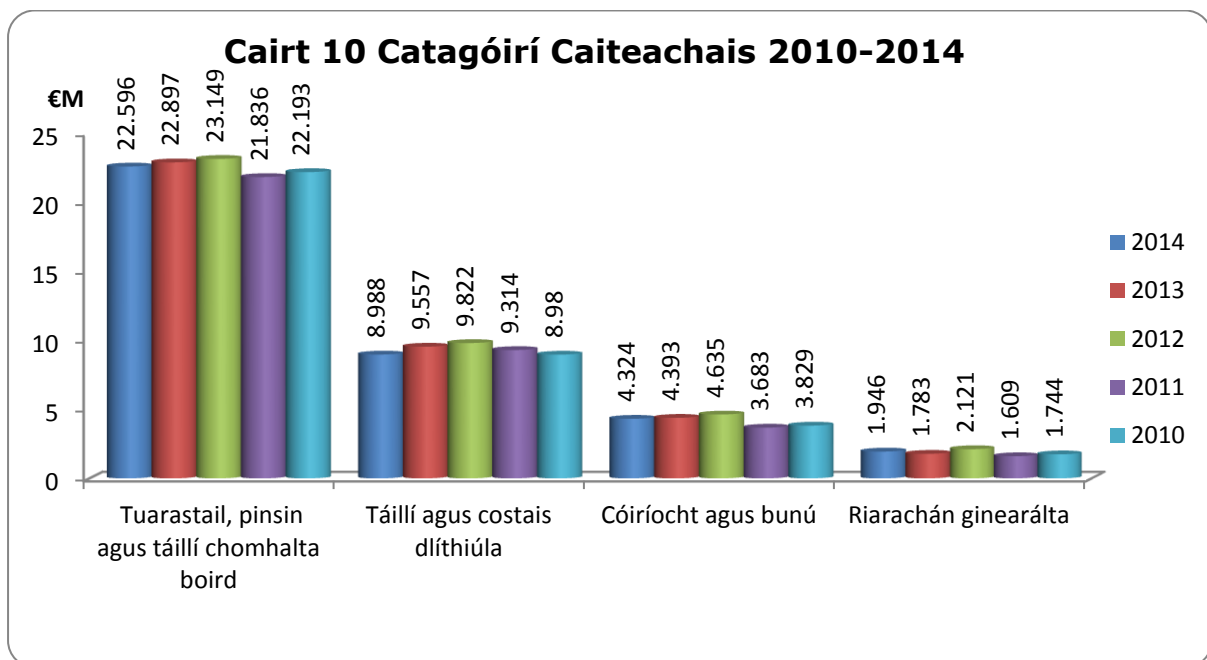
(vi) Costais eile

Bhí laghdú de 9% in 2014 sa chatagóir seo i gcomparáid le 2013.

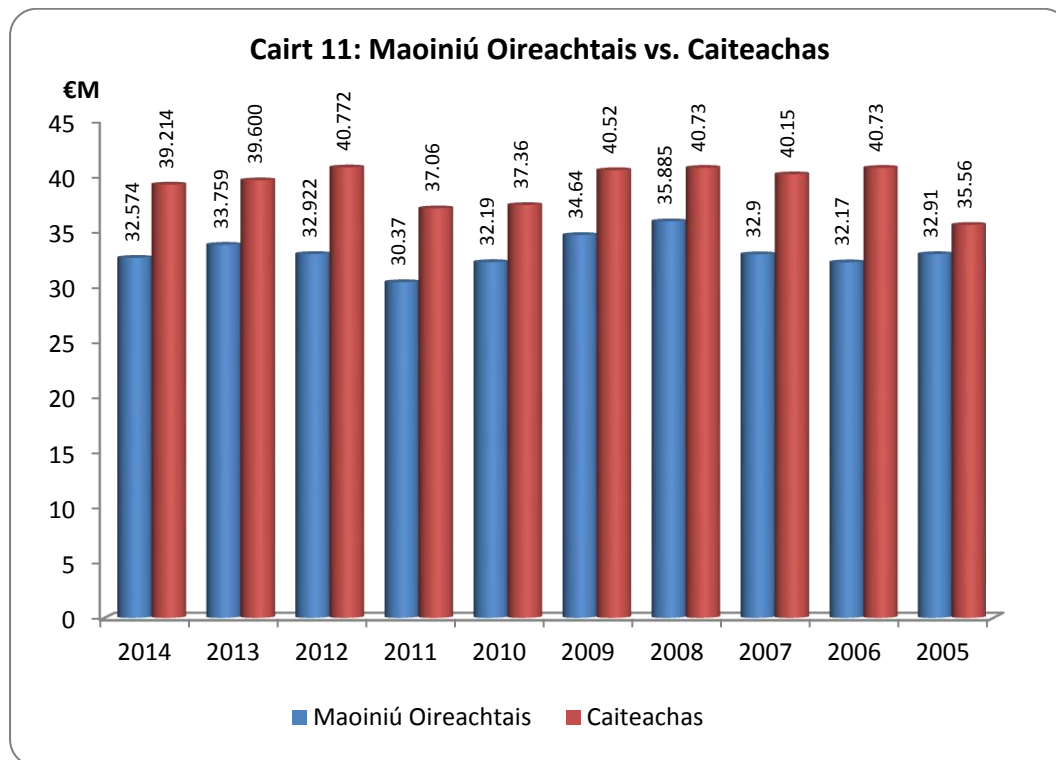
4) Riarachán ginearálta

Bhí costais faoin mhírcheann seo 9% níos mó ná in 2014 ag €1.946 milliúin.

Léiríonn an graf seo a leanas miondealú de chaiteachas ag an mBord thar na cúig bliana atá thart.

Léiríonn Cairt 6 thíos an caidreamh idir maoiniú Oireachtais agus caiteachas iarbhír thar na deich mbliana atá thart.

Airgead sa bhanc agus ar láimh

Léiríonn an Clár Comhardaithe go raibh €3.4 milliúin ar láimh ag an mBord ag deireadh 2014. Chuimsigh sé seo €1.120 milliúin sealbhaithe ar son chliant. Is féidir é a fheiceáil ó Nóta 14 leis na cuntais go raibh an tréachur de chistí chliant in 2014 €4.53 milliúin. Eascraíonn sé seo ó chásanna nuair, mar thoradh ar chomhairle dlí nó ionadaíocht sa chúirt, fuair cliant airgid ceachtar ón pháirtí eile nó ó dhiúscairt réadmhaoine. Loisteálar airgid den chineál sin ar fad ar dtús don Chuntas Cistithe Cliant um Chúnamh Dlí roimh dóibh a bheith fillte do chliant lúide, i roinnt cásanna, méid maidir le costais tabhaithe ag an mBord i seirbhísí dlí a sholáthar. Tá an fhigiúr airgid sa bhanc, seachas cistí chliant, cosúil leis an leibhéal caiteachais tabhaithe ag an mBord gach mí agus meastar gur leibhéal cistithe réasúnta é a bheith ar láimh ag aon am amháin.

An tAcht um Íoc Pras Cuntas, 1997

Éilíonn Alt 4 den Acht um Íoc Pras Cuntas, 1997 an Bord íoc as soláthar earraí agus seirbhísí ag an *ndáta íocaíochta forordaithe*. Faoi láthair tá an dáta seo 30 lá i ndiaidh fáil sonraic, nó tréimhse níos lú arbh fhéidir leis a bheith sonraithe i gconradh scríofa. Má theipeann ar an mBord íocaíocht a dhéanamh ag an ndáta íocaíochta forordaithe, tá ús iníochta don sholáthróir. Cinntíonn nósanna imeachta go gcloíonn an Bord i mbealaí ábhair ar fad le riachtanais an Achta. Bhí an méid iomlán d'ús íocaíochta dhéanach íochta do sholáthróirí earraí agus seirbhísí le linn 2014 €0.

AGUISÍN 1

[Tá na Ráitis Airgeadais ar Feitheamh Imréiteach an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste]

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don Bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2014

An Clár Ábhar

	<i>Leathanach</i>
An Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird	58
An Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais	59
Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	64
An Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta	65
An Cuntas Ioncaim agus Caiteachais	68
Ráiteas na nGnóthachan agus na gCailiteanas Aitheanta Iomlán	69
An Clár Comhardaithe	70
Sreabhadh Airgid	71
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	72

An Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird

Ceanglaíonn Alt 20 den Acht um Chúnaimh Dlíthiúil, 1995 ar an mBord chun gach cuntas ceart agus rialta a choimeád, i cibé foirm fhaomhfaidh an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais, le toiliú an Aire Airgeadais, ar aon airgead a fuair siad nó a chaith siad.

Agus na ráitis siúd airgeadais á réiteach, ceanglaítear an méid a leanas ar an mBord:

- beartais chuntasaíochta a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ina dhiaidh sin;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama;
- na ráitis airgeadais a réiteach ar bhonn gnóthas leantach mura cuí a mheas
- go leanfaidh an Ciste i mbun oibríochta; agus
- A lua cibé acu ar cloíodh nó nár cloíodh leis na caighdeáin chuntasaíochta infheidhme, faoi réir aon imeachtaí ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais.

Tá an Bord freagrach as leabhair chuí chuntais a choimeád ina nochtar le cruinneas réasúnta, ag tráth ar bith, staid airgeadais an Bhoird um Chúnaimh Dlíthiúil agus a chuireann ar a gcumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 20 den Acht. Tá an Bord freagrach chomh maith as sócmhainní an Bhoird um Chúnaimh Dlíthiúil a chosaint agus as bearta réasúnta a dhéanamh, dá bhrí sin, chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Cathaoirleach
Muriel Walls

Dáta: An 24 Iúil 2015

Comhalta Boird

Dáta: An 24 Iúil 2015

An Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais 2014

1. Ar son Bhord an Bhoird um Chúnadh Dlíthiúil, aithním go bhfuil an Bord freagrach as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh á choimeád agus á oibriú don eagraíocht.
2. Ní fhéadfaidh an córas sin ach dearbhú réasúnta seachas iomlán a thabhairt i leith aon earráide ábhartha. Agus éifeachtacht na rialuithe inmheánacha airgeadais á breithniú, bíonn aird ag an mBord, i measc rudaí eile, ar cheanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.
3. Is measc na bpríomhnósanna imeachta a chuir an Bord i bhfeidhm, atá in ainm is rialú inmheánach airgeadais a sholáthar, tá an méid a leanas:
 - **Timpeallacht Rialaithe:** déantar feidhmeanna bainistíochta agus feidhmiúcháin an Bhoird a tharmligean don Phríomhfheidhmeannach agus do bhainistíocht shinsearach na heagraíochta trí réitigh an Bhoird reachtúil, a dhéanann monatóireacht agus athbhreithniú ar obair na bainistíochta sinsearaí. déanann an Príomhfheidhmeannach tuairisciú don Bhord ag a gcruinnithe míosúla agus déanann an Príomhfheidhmeannach agus an bhainistíocht shinsearach tuairisciú chomh maith don Bhord trína gcoistí éagsúla. Forbraíodh Lámhleabhar Rialachais Chorparáidigh in 2006 chun achoimre shoiléir agus chuimsitheach ar phríomhghnéithe an rialachais chorparáidigh a sholáthar don Bhord agus don bhainistíocht shinsearach. Rinneadh gníomhartha le comhlíonadh an Chóid leasaithe Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit a chinntiú, a foilsíodh i Meitheamh 2009. I measc na ngníomhartha seo bhí Lámhleabhar Rialachais Chorparáidigh féin an Bhoird a leasú chun Cód Cleachtais 2009 a chur san áireamh agus d'fhaomh an t-iar-Bhord an Lámhleabhar Rialachais Chorparáidigh ag a gcruinniú i Samhain 2009. Nuashonraíodh lámhleabhar an Bhoird dhá uair ó 2009 i leith, i Nollaig 2011 agus 2013. Anuas air sin, d'fhaomh an t-iar-Bhord Cód leasaithe Iompar Gnó le haghaidh Comhaltaí Boird i nDeireadh Fómhair 2009. Amhail a cheanglaítear faoi Chód Cleachtais 2009, d'fhorbair agus chuir an Bord Beartas Taistil i bhfeidhm le linn 2009 ina leagtar amach conas a chomhlíonann an Bord rialacháin agus treoirlínte reatha na Roinne Airgeadais maidir le taisteal agus cothabháil. Faomhadh agus cuireadh beartas um chosc ar chalaos airgeadais don Bhord i bhfeidhm i rith 2008, lena n-áirítear, i measc rudaí eile, nósanna imeachta inar féidir le fostaithe an Bhoird, go rúnda, buarthaí a thabhairt chun solais faoi neamhrialtachtaí féideartha i dtuairisciú airgeadais agus saincheisteanna eile agus a chinntiú go dtugtar faoi na saincheisteanna siúd ar bhealach bríoch. Cuireadh i gcrích Beartas um Sholáthar Corparáideach i Meán Fómhair 2010 agus cuireadh é faoi bhráid na gCoistí Airgeadais agus Iniúchta agus Bainistíochta Riosca le haghaidh faisnéise sular cuireadh i bhfeidhm é. Ceapadh an Bord reatha i Nollaig 2011 agus tugadh faisnéis iomlán don Bhord maidir lena bhfeidhmeanna agus freagrachtaí.

- Córais Faisnéise Buiséid:** tá ag an mBord córas cuimsitheach buiséadta, lena n-áirítear faomhadh buiséad bliantúil agus monatóireacht a dhéanamh ar thuarascálacha míosúla airgeadais ag an mBord reachtúil. Sa mhullach air sin, úsáidtear buiséid chun pleanáil, údarú, monatóireacht agus rialú a dhéanamh ar an mbealach a dheimhnítear, a leithdháiltear agus a chaitear cistiú an Bhoird. I measc na socruithe le haghaidh rialú buiséadta, tá faisnéis rialta, ábhartha agus thráthúil airgeadais a sholáthar chun monatóireacht a dhéanamh ar ioncam agus caiteachas i ngach limistéar agus glactar gníomhartha ceartaithe nuair a mheastar gur gá. Coiste den Bhord iad an Coiste Airgeadais a dhéanann breithniú sonrath ar airgeadas an Bhoird agus a dhéanann tuairisciú don Bhord i dtaca le gnóthaí agus beartais airgeadais an Bhoird. Áirítear leis seo athbhreithniú ar bhuiséid agus ar thuarascálacha airgeadais, an moladh a dhéantar don Bhord i leith fhaomhadh chuntais bhliantúla an Bhoird agus breithniú sonrath a dhéanamh ar ábhair airgeadais d'fhonn moltaí oiriúnacha a dhéanamh don Bhord agus chun comhairle a chur ar an mbainistíocht. Déanann an Bord nó an bhainistíocht cinntí, de réir mar is gá, agus aird ar mholtaí agus ar chomhairle an choiste. Chas an Coiste Airgeadais le chéile seacht n-uaire i rith 2014 agus, mar chuid dá bhfeidhmeanna, rinne siad scrúdú sonrath ar aisghabháil costas i dtaobh cúrsaí ioncaim, agus íocaíochtaí le habhcóidí i dtaobh cúrsaí caiteachais. Le trí bliana anuas, rinne an Coiste scrúdú ar naoi bpríomhlimistéar d'ioncam agus de chaiteachas. I rith 2014, tugadh faisnéis don Choiste, chomh maith, ar úsáid a bhaineann an Bord as cleachtóirí príobháideacha. Anuas air sin, rinne an Coiste breithniú ar shaincheist athaicmiú chistiú an Bhoird ó stádas Deontais i gCabhair chuig stádas deontais. I gcaitheamh 2014, anuas ar na tuarascálacha míosúla airgeadais, rinne an Coiste breithniú ar athbhreithniú airgeadais lár na bliana.
- Bainistíocht Riosca:** ghlac an Bord le beartas Riosca Bainistíochta agus chuir siad i bhfeidhm é agus coimeádann siad Clár Rioscaí foirmiúil ina sonraítear rioscaí gnó agus maolú, rialú agus gníomhartha gaolmhara le haghaidh ghnéithe uile ghníomhaíochtaí an Bhoird trí theicnící um anailís riosca a chur i bhfeidhm dá dteicnící gnó. Cuireadh prionsabail um anailís riosca i bhfeidhm go córasach do chuspóirí gach Plean Gnó don Bhord agus tá bainistíocht riosca ina cuid lárnach den phróiseas Pleanála Gnó. Ar cheann d'fheidhmeanna Choiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca an Bhoird is ea tuairim neamhspleách a sholáthar ar leorgacht shocruithe bainistíochta riosca an Bhoird. I bhFeabhra 2009, chomhaontaigh an t-iarChoiste chun a gcuid nósanna imeachta agus téarmaí tagartha a athrú lena léiriú an tábhacht agus an díriú méadaithe ar riosca corparáideach a bhainistiú. Mar thoradh ar an athrú seo, rinneadh an Coiste a ateidealú mar an gCoiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca (an Coiste Iniúchta roimhe seo). Rinneadh ball seachtrach leis an mBord a athcheapadh don Choiste nua in Eanáir 2012. I Márta 2010, cuireadh i bhfeidhm córas foirmiúil tuairiscithe damhnaithe riosca

ar aon rioscaí féideartha agus fíor-rioscaí nó ar tharlú neasteagmhas. Bhí an tuairisc bunaithe ar Chlár Rioscaí Corparáideacha an Bhoird agus déantar í a nuashonrú i gcomhar leis an gclár rioscaí ar bhonn débhlantúil. Leasaíodh clár riosca an Bhoird in Eanáir 2013 chun gach limistéar aonair den Bhord a léiriú agus na rioscaí ar leith a bhaineann le gach limistéar lena chinntiú go ngabhtar gach riosca agus go n-uasmhéadaítear cur chuige rioscadhírthe. Cuireadh an clár rioscaí agus na tuairiscí um dhamhnú rioscaí faoi bhráid an Choiste i Márta agus i nDeireadh Fómhair 2014. Ghlac an t-iar-Choiste le moltaí a d'eascair ó athbhreithniú an Bhoird ar an bpróiseas iniúchta inmheánaigh i nDeireadh Fómhair 2010. Mar chuid den athbhreithniú seo, thug an Bhainistíocht faoi scrúdú ar chumas agus ar ról fheidhm iniúchta inmheánaigh an Bhoird agus thug siad tograí chun cinn ar an tsaincheist seo leis an iar-Choiste. Shainaithin an t-athbhreithniú, i measc rudaí eile, gur cheart dul i gcomhairle an chláir rioscaí agus gur cheart na limistéir is airde riosca a shainaithint i gcomhthéacs na bpríomhlimistéar le haghaidh scrúdú a shainaithint ag an bhfeidhm iniúchta inmheánaigh. Rinne an Coiste reatha tograí a chomhaontú a sholáthair feidhm ní ba mhó don fheidhm iniúchta inmheánaigh agus comhaid chliant á n-athbhreithniú. I Márta 2013, fairsingíodh scóip na n-iniúchtaí inmheánacha ar ionaid dlí chun gné d'athbhreithniú comhad a áireamh, faoi mar a mhol an Coiste. Ta dhá thuarascáil shonracha monatóireachta riosca forbartha ag an mBord ar an gcóras bainistíochta cás dlí chun cabhrú leo monatóireacht agus tuairisciú a dhéanamh ar riosca agus cuireadh na tuarascálacha seo faoi bhráid an Choiste. I rith 2014, tugadh faisnéis don Choiste ar an nuashonrú ar bhainistíocht riosca in ionaid dlí, lena n-áirítear, na córais bhainistíochta riosca in ionaid dlí; conas a chatagóirítear cásanna i dtaobh riosca; agus, an próiseas athbhreithnithe comhad. Cuirfear cianiniúchadh comhaid chliant chun cinn i rith 2015 agus an córas bainistíochta cás dlí á úsáid. Chas an Coiste ar a chéile cúig huaire in 2014.

- **Nósanna Imeachta:** tá treoracha agus nósanna imeachta airgeadais ag an mBord a shainítear go soiléir, lena n-áirítear teorainneacha tarmligthe caithimh agus údaraithe agus leithdheighilte dualgas, a faomhadh ag réiteach an Bhoird reachtúil. Anuas air sin, is iad an Bord a fhaomhann caiteachais ar chonarthaí ar fiú breis agus €65,000 iad, agus cuirtear Coiste Airgeadais an Bhoird reachtúil ar an eolas ar gach conradh ar fiú breis agus €10,000 é agus ar fiú níos lú ná €65,000 é. I rith 2014, thug feidhm iniúchta inmheánaigh an Bhoird faoi iniúchtaí ar chuntais agus nósanna imeachta i ndeich gcinn d'ionaid dlí an Bhoird. Rinne an Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca ról fheidhm an Iniúchta Inmheánaigh a fhairsingiú in 2012 chun scrúdú ar cheisteanna eile a áireamh in ionaid dlí, anuas ar mheasúnú a dhéanamh ar leorgacht na rialuithe inmheánacha airgeadais.

- Monatóireacht a dhéanamh ar Rialú Inmheánach:** tá ag an mBord feidhm Iniúchta Inmheánaigh, a ndéanann Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca an Bhoird Reachtúil a gclár bliantúil iniúchta a fhaomhadh, agus i measc a bhfeidhmeanna tá athbhreithniú a dhéanamh ar gach gné de na rialuithe inmheánacha airgeadais. Déanann an Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca athbhreithniú ar obair agus ar mholtaí na feidhme Iniúchta Inmheánaigh agus déanann siad monatóireacht ar an ngníomh a dhéanann an bhainistíocht chun aon saincheisteanna a réiteach a sainathníodh. Ghlac an t-iar-Choiste le Cairt le haghaidh fheidhm Iniúchta Inmheánaigh an Bhoird go luath in 2011. Leagtar amach sa Chairt na róil agus na freagrachtaí atá ag an bhfeidhm Iniúchta Inmheánaigh, lena n-áirítear gnéithe pleanála, tuairiscithe agus freagrachta a n-oibriúcháin. Sa mhullach air sin, déanann an Coiste athbhreithniú ar gach mórthuarascáil a fhaigheann an Bord ó na hiniúcháirí seachtracha, lena n-áirítear freagairtí na bainistíochta orthu seo agus déanann siad moltaí ar na saincheisteanna a tugadh chun solais. Tugtar comhfhreagras leis an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste, lena n-áirítear an Litir Bhainistíochta Iniúchta, agus aon saincheisteanna a tugadh chun solais, chun airde an Choiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca agus an Bhoird reachtúil, a chinntíonn go dtéitear i mbun gníomhartha ar na saincheisteanna a tugadh chun solais. Rinne an Coiste breithniú ar na moltaí a cuimsíodh san Athbhreithniú ar Bhainistíocht Riosca agus san Athbhreithniú ar Sheirbhísí Dlí Seachfhoinsithe faoinar thug Aonad Iniúchta Inmheánaigh na Roinne Dlí agus Cirt agus Comhionannais agus thuairiscigh siad i Lúnasa 2014 agus thug siad freagraí an Bhoird faoi deara ar na saincheisteanna a tugadh chun solais. Ceanglaítear ar an gCoiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca tuarascáil fhoirmiúil a chur i dtoll a chéile laistigh de thrí mhí tar éis dheireadh na bliana féilire, ina dtugtar breac-chuntas ar a ngníomhaíochtaí, mar aon leis an gcomhairle agus na moltaí sin a mheasann siad is oiriúnach. Tugadh tuarascáil an Choiste i gcrích i bhFeabhra 2015 agus cuireadh faoi bhráid an Bhoird í i gcomhar le freagairt na Bainistíochta ag a gcruinniú an 25 Márta 2015.
- Ag a gcruinniú in Iúil 2014, cuireadh an Bord ar an eolas ar iniúchadh faoinar thug na Coimisinéirí Ioncaim ag Ceannoifig an Bhoird inar thug iniúcháir na gCoimisinéirí Ioncaim ábhar buartha chun solais faoi chonradh an Bhoird le haghaidh idirghabhálaithe seirbhíse agus a stádas. Cuireadh comhairle dlí in iúil don Bhoird a fuarthas a thug le fios gur chonraitheoirí seachas fostaithe a bhí sa phearsanra a bhí i gceist agus go raibh sé beartaithe cur in aghaidh aon éilimh gur fhostaithe a bhí sa phearsanra a bhí faoi chaibidil ar mhaithe le cuspóirí cánach. Cuireadh an Bord ar an eolas ar dhul chun cinn na ceiste, ag a gcruinniú in Eanáir 2015, ar thoradh iniúcháir na gCoimisinéirí Ioncaim gur fhostaithe a bhí sa phearsanra a bhí faoi chaibidil ar mhaithe le cuspóirí cánach. Lorg an Bord breis comhairle dlí agus i ndiaidh breithniú an-chúramach a dhéanamh ar an gcomhairle sin, chinn siad gur cheart dóibh

glacadh le toradh iniúchóir na gCoimisinéirí Ioncaim. Tá feidhmeannacht an Bhoird i mbun idirchaidrimh leis na Coimisinéirí Ioncaim faoi láthair chun iarracht a dhéanamh chun an cheist a réiteach. Tugadh conarthaí fostaíochta sealadacha don phearsanra atá faoi chaibidil. Tá dornán de shocruithe conartha 'táille an cás' gan réiteach ann a bhfuil idirchaidreamh á dhéanamh ag an bhfeidhmeannacht leis na Coimisinéirí Ioncaim ina dtaobh. Níl aon atreoruithe nua 'táille an cás' a ndéanamh ná níl aon chonarthaí nua le haghaidh seirbhísí a gcur i bhfeidhm faoi láthair. Ar réiteach na saincheistanna airgeadais, tá sé beartaithe ag an bhfeidhmeannacht idirchaidreamh a dhéanamh leis na Coimisinéirí Ioncaim ag féachaint do shocrú sásúil a bhaint amach a chuirfidh ar chumas Conradh le haghaidh idirghabhálaithe seirbhíse a choimeád chun cabhrú le soláthar seirbhíse. Rinne an Bord breithniú ar an mbonn ar a soláthraíonn a aturnaetha príobháideacha ar phainéil an Bhoird seirbhísí do chliant a dtugtar cúnamh dlíthiúil dóibh. Thug an Bord faoi deara an bonn reachtúil atá an-éagsúil agus na socruithe praiticiúla atá i bhfeidhm chun na haturnaetha siúd a choimeád. Tá sé beartaithe go ndéanfaidh Coiste Airgeadais an Bhoird athbhreithniú ar aon socruithe leanúnacha 'conradh le haghaidh seirbhíse' atá i bhfeidhm lena chinntiú go bhfuil na rialuithe cuí i bhfeidhm ar mhaithe le comhlíonadh cánach a chinntiú.

4. Dearbhaím, i rith na bliana sin dar críoch an 31 Nollaig 2014, gur lean an Bord, trína gCoiste Airgeadais agus trína gCoiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca, agus tríd an mBord iad féin, le monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtacht chóras rialuithe inmheánacha airgeadais an Bhoird.

Cathaoirleach

Dáta: An 24 Iúil 2015

Muriel Walls

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste Tuarascáil le cur i láthair do Thithe an Oireachtais

An Bord um Chúnamh Dlí

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais an Bhoird um Chúnamh Dlí don bhliain dár gcríoch 31 Nollaig 2014 faoin Acht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta 1995. Cuimsíonn na ráitis airgeadais, a forbraíodh faoi na beartais cuntasáiochta leagtha amach ansin, ráiteas na mbeartas cuntasáiochta, an cuntas ioncaim agus caiteachais, an ráiteas gnóthacháin agus cailleanais iomlána aitheanta, an clár comhardaithe, an ráiteas sreabhaidh airgid agus na nótaí bainteacha. Forbraíodh na ráitis airgeadais san fhoirm forordaithe faoi Alt 20 den Acht, agus de réir chleachtas cuntasáiochta a bhfuil glacadh leo in Éirinn.

Freagrachtaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as ullmhú na ráitis airgeadais, cinntiú go dtugann siad léiriú fíor agus cothrom ar chúrsaí an Bhoird um Chúnamh Dlí agus a ioncam agus caiteachas, agus rialtacht a idirbhearta a chinntiú.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tá mé freagrach as na ráitis airgeadais a iniúchadh agus tuairisc a dhéanamh orthu de réir dlí infheidhmithe.

Stiúirítear m'iniúchadh trí thagairt do na breithniúcháin a astaíonn do Chomhlachtaí Stáit maidir lena bhainistíocht agus a oibríocht.

Déantar m'iniúchadh de réir Chaighdeáin Idirnáisiúnta ar Iniúchadh (An Ríocht Aontaithe agus Éireann) i gcomhlíonadh le Caighdeáin Eiticíúla d'Iniúcháirí an Bhoird um Chleachtas Iniúcháireachta.

Raon iniúchta na ráiteas airgeadais

Cuimsíonn iniúchadh fianaise a fháil faoi shuimeanna agus nochtaithe sna ráitis airgeadais, dóthanach chun dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíshonrú ábhair, cé acu mar thoradh ar chalaos nó earráid. Cuimsíonn sé seo measúnú ar

- cé acu an bhfuil beartais chuntasáiochta oiriúnach dá imthosca, agus gur feidhmíodh iad go chomhsheasmhach agus gur nochtáíodh go himleor iad
- réasúntacht na meastachán suntasacha cuntasáiochta déanta in ullmhú na ráitis airgeadais, agus
- cur i láthair iomlán na ráiteas airgeadais.

Iarraim ar fhianaise a fháil faoi rialtacht idirbhearta airgeadais le linn na hiniúchta chomh maith.

Anuas air sin, léim tuarascáil bhliantúil an Bhoird chun aon neamhréireachtaí ábhair a aithint leis na ráitis airgeadais iniúchta. Má fhaighim aon míshonruithe nó neamhréireachtaí, déanaim trácht ar na himpleachtaí do mo thuarascáil.

Tuairim ar na ráitis airgeadais

I mo thuairim, tugann na ráitis airgeadais, a fobraíodh i gceart de réir chleachtas cuntasáiochta a bhfuil glacadh leo in Éirinn, léiriú fíor agus cothrom ar staid cúrsaí an Bhoird um Chúnamh Dlí ag 31 Nollaig 2014 agus a ioncam agus caiteachas do 2014.

I mo thuairim choinnigh an Bord leabhair cuntais cearta. Tá na ráitis airgeadais i gcomhaontú leis na leabhair cuntais.

Ábhair ar a thuirisím trí eisceacht

Tuairiscím trí eisceacht

- muna bhfuair mé an t-eolas ar fad agus na míniúcháin a bhí uaim do m'iniúchadh, nó
- má nótaíl m'iniúchadh aon chás ábhair nuair nár fheidhmigh airgead poiblí do na feidhmeanna beartaithe nó nuair nár chomhfhoirmigh na hidirbhearta leis na húdaráis atá á rialú orthu, nó
- nuair nach bhfuil eolas tugtha i dTuarascáil Bhliantúil an Bhoird i gcomhréir leis na ráitis airgeadais bainteacha, nó
- nuair nach léiríonn an ráiteas ar rialú inmheánach airgid comhlíonadh an Bhoird leis an gCód Cleachtas um Rialachas Comhlachtaí Stáit, nó
- Faighim go bhfuil ábhair eile a bhaineann leis an gcaoi a stiúradh gnó poiblí.

Measúnú Ioncaim

Nochtann Nóta 18 leis na ráitis airgeadais an cúinse inár rinne an Bord soláthar de €700,000 maidir le measúnú a rinne ag na Coimisinéirí Ioncaim amach do chaitheamh mícheart cánach d'idirghabhálaithe fostaithe ag an mBord um Chúnamh Dlí.

Seamus Mac Carthy,
An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
29 Iúil 20

An Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta

Ginearálta

Tá an Bord um Chúnammh Dlíthiúil, dá bhforáiltear faoi Alt 19 den Acht um Chúnammh Dlíthiúil Sibhialta, 1995, á mbainistiú ag Bord um Chúnammh Dlíthiúil a cheap an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais. Is éard atá sa Chiste gach acmhainn airgeadais den Bhord. In 2014, d'oibrigh an Bord as 50 áitreabh ar fud na tíre.

Bonn na Cuntasaíochta

Ullmhaítear na ráitis airgeadais de réir mhodh fabhráithe na cuntasaíochta, seachas sna cásanna a thugtar le fios thíos, agus de réir prionsabail chuntasaíochta a nglactar leo go ginearálta, faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil. Glactar le caighdeáin tuairiscithe airgeadais, a mholann na comhlachtaí aitheanta cuntasaíochta, de réir mar a bhíonn siad infheidhme.

Gnóthas Leantach

Comhlacht reachtúil iad an Bord um Chúnammh Dlíthiúil a bunaíodh faoin Acht um Chúnammh Dlíthiúil Sibhialta, 1995. Baintear maoiniú ghníomhaíochtaí an Bhoird amach go príomha le deontas i gcabhair agus le cistiú státchiste ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais.

I rith na bliana airgeadais, thug an Bord faoi chleachtadh cuimsitheach ar mhaithe le measúnú a dhéanamh ar fhiigiúr dliteanas fabhráithe an Bhoird, go háirithe, Táillí Abhcóidí agus an tseirbhís Chleachtóirí Príobháideacha.

Léirítear barrachas dliteanas thar shócmhainní €5,253,087 sa chlár comhardaithe amhail an 31 Nollaig 2014. Eascraíonn an t-easnamh seo ón difríocht uainithe idir cistiú a fháil chun íoc as dliteanas le haghaidh seirbhísí dlí nuair a bhíonn siad le híoc agus as an soláthar do na dliteanas seo a aithnítear sna cuntais seo faoin modh fabhráithe cuntasaíochta.

Fuarthas litir thacaíochta leanúnaí ó Rúnaí Gníomhach na Roinne Dlí agus Cirt agus Comhionannais a dhearbhaigh go gcisteofar gníomhaíochtaí an Bhoird amach anseo.

Is í tuairim an Bhoird go mbaineann an coinbhinsiún cuntasaíochta gnóthais leantaigh leis na cuntais a léiríonn oibríochtaí an Bhoird a fhad agus go mbíonn forálacha an Achta um Chúnammh Dlíthiúil Sibhialta, 1995 fós ann.

Níl an Bord feasach ar aon athbhreithniú ar a n-oibríochtaí ná ar aon bheart chun a ngníomhaíochtaí a chur ar fionraí nó iad a chónascadh le heagraíochtaí eile. Ar an ábhar sin, measadh gur cuí glacadh le gnóthas leantach chun na ráitis airgeadais seo a réiteach.

Deontais Stáit

Déantar ioncam faoin teideal seo a chur i gcuntas ar bhonn fáltais airgid.

Ranníocaíochtaí ó dhaoine a dtugtar cúnamh dóibh

Mar gheall ar chineál an ioncaim seo, i.e. ranníocaíochtaí ó dhaoine ag a bhfuil maoin mheasartha, meastar gur stuama an t-ioncam sin a chur i gcuntas ar bhonn fáltais airgid. B'ionann an tsuim inbhailithe amhail an 31 Nollaig agus thart ar €21,000. Níor díscríobhadh aon drochfhiachais in 2014.

Costais a Aisghabhadh

Féadfaidh an Bord na costas a aisghabháil as seirbhísí dlí a sholáthar a aisghabháil uathu seo a leanas:

(a) ón bpáirtí eile i ndíospóid, cibé acu mar thoradh ar ordú cúirte nó mar chuid de chomhaontú chun díospóid a réiteach, nó

(b) ón duine ar tugadh cúnamh dlíthiúil dó/di, as an airgead/réadmhaoin a fuair an duine sin mar thoradh ar sholáthar seirbhísí dlí. Cuirtear na costais i gcuntas ar bhonn fáltais airgid.

Sócmhainní Seasta agus Dímheas

Léirítear sócmhainní seasta ar an gClár Comhardaithe ar costas lúide dímheas carnach. Gearrtar dímheas, a ríomhtar thar shaol úsáideach na sócmhainní agus leas á bhaint as an modh líne díri, ar na rátaí bliantúla a leanas:-

Léasanna, troscán agus trealamh oifige, agus feisteas trealamh ríomhaire an áitribh. Gearrtar dímheas leathbhliana i mbliain an cheannaigh agus i mbliain an diúscartha.

Cistí na gCliant

Léiríonn na cistí seo na hollsuimeanna móide an t-ús a fabhraíodh, a bhí á gcoimeád ag an mBord ag an 31 Nollaig 2014, de bhun dámhachtana nó socraíochtaí a rinneadh i bhfabhar na gcliant a ndearna an Bord ionadaíocht dóibh. Féadfaidh an Bord an costas iomlán a aisghabháil as na seirbhísí dlí sin a sholáthar agus íoctar an t-iarmhéid leis na daoine a ndearnadh ionadaíocht dóibh.

An Cuntas Caipitil

Léiríonn an Cuntas Caipitiúil an tsuim neamhamúchta ioncaim a úsáideadh chun sócmhainní seasta a cheannach.

Pinsin

Oibríonn an Bord um Chúnadh Dlíthiúil scéim pinsin sochair shainithe, atá cistithe go bliantúil ar bhonn 'foc de réir a chéile' ó airgead atá ar fáil don Bhord, lena n-áirítear airgead arna sholáthar ag an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais agus ó ranníocaíochtaí bainte as tuarastail na n-aturnaetha.

Léiríonn costais phinsin na sochair phinsin a thuill an fhoireann aturnaetha sa tréimhse agus léirítear iad glan ó ranníocaíochtaí pinsin na mball foirne, a choinníonn an Bord um Chúnadh Dlíthiúil. Aithnítear suim atá cothrom leis an táille phinsin mar ioncam sa mhéid is go bhfuil sé in-aisghabhála, agus seach-churtha ag deontais a fuarthas sa bhliain d'fhonn íocaíochtaí pinsin a scaoileadh.

Léirítear gnóthachain nó cailteanais achtúireacha a eascraíonn as dlíteanais scéime i Ráiteas na nGnóthachan agus na gCailteanas Aitheanta Iomlán agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa mhéid atá in-aisghabhála ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais. Léiríonn dlíteanais phinsin luach reatha na n-íocaíochtaí pinsin amach anseo a thuill an fhoireann aturnaetha go dtí seo. Léiríonn cistiú iarchurtha pinsin an tsócmhainn chomhfhreagrach a bheidh le gnóthú i dtréimhsí amach anseo ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais.

Shínigh an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais ordú a rinne státseirbhísigh de gach aturnaí sa Bhord le héifeacht ón 1 Meitheamh 2014, mar sin, aistríodh gach dlíteanas pinsin amach anseo don ghrúpa seo chuig Vóta Iárnach Aoisliúntais na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Is é an t-aon dlíteanas atá fágtha ag an mBord dlíteanas do phinsinéirí aturnaí a chuaigh ar scor roimh an 1 Meitheamh 2014 agus a gcleithiúnaithe. Iarradh ar an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais chun meán reachtúil a shainaithint chun aistriú an dlíteanais seo a éascú chuig an Vóta Aoisliúntais do phinsin na státseirbhíse. I dturas an ama, teastaíonn ráiteas FRS17 ón mBord go fóill chun an grúpa thuas a chumhdach agus léirítear seo sa ráiteas do chuntais 2014.

Soláthairtí

Aithnítear soláthar nuair a eascraíonn dualgas (cibé acu dlíthiúil nó bisiúil) mar thoradh ar imeacht a tharla roimhe seo, agus nuair is dócha go mbeidh aistriú sochair gheilleagraigh riachtanach chun an dualgas a réiteach agus nuair is féidir meastachán iontaofa a dhéanamh air.

Measann an Bord um Chúnamh Dlíthiúil luach na gcásanna beo neamhbhilleáilte gach bliain leis na suimeanna a nochtar a bhaint amach laistigh de na cuntais mar sholáthar. Meastachán atá sa tsuim ar an gcaiteachas a theastaíonn chun aon dualgas a réiteach ag dáta an chláir chomhardaithe.

Agus an soláthar á mheas, ghlac an Bord le teicnící stuama tomhais bunaithe ar na sonraí is déanaí atá ar fáil. Úsáideadh modhanna feabhsaithe bailithe sonraí i meastachán an Bhoird don bhliain reatha.

Níl coinne le haon ioncam le haghaidh cásanna a d'fhéadfadh costais a aisghabháil.

Riar Scéimeanna áirithe um Chúnamh Dlíthiúil

Riarann an Bord scéimeanna áirithe um chúnamh dlíthiúil thar ceann na Roinne Dlí agus Cirt agus Comhionannais, is iad seo Scéim ad-hoc Comhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí, Scéim ad-hoc an Ard-Aighne, agus Scéim ad-hoc an Bhiúro um Shócmhainní Coiriúla a aistríodh chuig an mBord le héifeacht ón 1 Eanáir 2014. Leanann Fotheideal C.4 agus C.5 na Roinne Dlí agus Cirt agus Comhionannais íoc as na costais atá ar na scéimeanna seo a riar.

Dheimhnigh cinneadh rialtais a rinneadh in 2010 gur cheart go dtiocfadh an phríomhscéim um chúnamh dlíthiúil coiriúil faoi riar an Bhoird. Teastaíonn athrú reachtaíochta uaidh seo agus táthar ag feitheamh le Bille um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil a fhoilsiú.

AN CISTE UM CHÚNAMH DLÍTHIÚIL

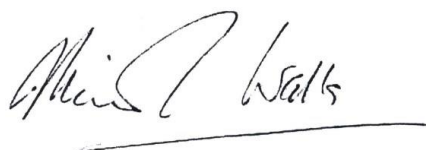
AN CUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2014

	Nóta	2014		2013	
		€	€	€	€
Ioncam					
Maoiniú stáit	1	32,574,000		33,759,000	
Glanluach maoinithe iarchurtha do phinsin	2 c	3,541,774		3,185,230	
Deonacháin ó dhaoine cuidithe		1,292,007		875,482	
Costais ama ngnóthú		614,894		940,094	
Ioncam eile	3	267,854		390,049	
			38,290,529		39,149,855
Aistriú ó Chuntas Caipitil	4		296,363		713,938
			38,586,892		39,863,793
Caiteachas					
Tuarastail agus costais bainteacha	5	18,788,112		18,903,711	
Costais Pinsin	2 a	3,767,924		3,953,654	
Foráil Chánach na gCoimisinéirí Ioncaim	18	700,000		-	
Táillí do Chomhaltáí Boird		39,672		39,672	
Cóiríocht agus costais bunaithe	8	4,323,991		4,392,956	
Táillí & costais dlíthiúla	9	8,988,151		9,557,462	
Riarachán ginearálta	10	1,946,414		1,782,555	
Dímhéas	11	643,264		953,284	
Táille iniúchóireachta		16,700		16,700	
			39,214,228		39,599,994
Barrachas/Easnamh don bhliain			(627,336)		263,799
Iarmhéid tosaigh mar ag 1 Eanáir			(5,219,755)		(5,483,554)
Iarmhéid deiridh mar ag 31 Nollaig			(5,847,091)		(5,219,755)

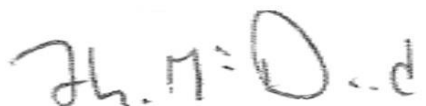
Baineann an t-ioncam agus an caiteachas don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2014 le gníomhaíochtaí leantacha.

Cuid de na ráitis airgeadais seo iad an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta, mar aon le Nótaí 1-19.

Cathaoirleach
Muriel Walls

Dáta: An 24 Iúil 2015

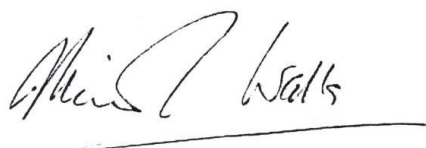
Príomhfheidhmeannach
John McDaid

Dáta: An 24 Iúil 2015

Ráiteas na nGnóthachan agus na gCailteanas Aitheanta Iomlán don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2014

	Nóta	2014 €	2013 €
Barrachas / (Easnamh) don bhliain		(627,336)	263,799
Gnóthacháin/(cailteanas) ó thaithí ar dhliteanas scéim pinsin	2 d	30,443,000	3,085,230
Athruithe i bhfoshuíomhanna cuntasáíochta atá mar bhonn le luach reatha dliteanas scéim pinsin (Cailteanas)/gnóthacháin achtúireach ar Dhliteanas Pinsin	2 b	-	-
Coigeartú ar Mhaoiniú Pinsin Iarchurtha		(30,443,000)	(3,085,230)
Gnóthacháin/Cailteanas Aitheanta Iomlána		(627,336)	263,799

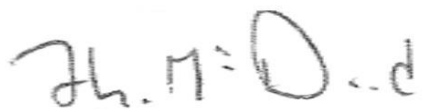
Cuid de na ráitis airgeadais seo iad an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta, mar aon le Nótaí 1-19.

Cathaoirleach

Dáta: An 24 Iúil 2015

Muriel Walls

Príomhfheidhmeannach

Dáta: An 24 Iúil 2015

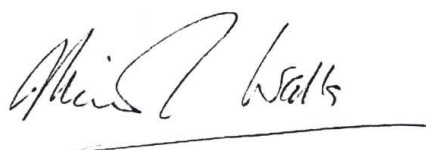
John McDaid

AN CLÁR COMHARDAITHE

amhail an 31 Nollaig 2014

	Nóta	2014 €	€	2013 €	€
Sócmhainní seasta	11		594,004		890,367
Sócmhainní reatha					
Airgead sa bhanc agus ar láimh Féichiúnaithe agus réamhíocaíochtaí	12	3,437,994 <u>1,008,238</u>		3,732,573 <u>610,470</u>	4,343,043
Lúide dliteanais reatha					
Creidiúnaithe agus fabhrúithe Cistí chliant	13 14	9,166,732 <u>1,126,591</u>		8,541,647 <u>1,021,151</u>	9,562,798
Glanluach reatha (dliteanais)			<u>(5,847,091)</u>		<u>(5,219,755)</u>
Sócmhainní iomlána lúide Dlíteanais reatha roimh Pinsean			<u>(5,253,087)</u>		<u>(4,329,388)</u>
Maoiniú pinsin iarchurtha Dlíteanais pinsin	2 c 2 b	12,998,774 <u>(12,998,774)</u>		39,900,000 <u>(39,900,000)</u>	-
Sócmhainní iomlána			<u>(5,253,087)</u>		<u>(4,329,388)</u>
Ionadaithe ag:					
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais Cuntas Caipitil	4		(5,847,091) 594,004 <u>(5,253,087)</u>		(5,219,755) 890,367 <u>(4,329,388)</u>

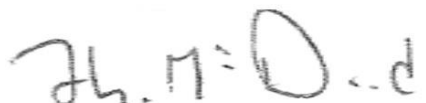
Cuid de na ráitis airgeadais seo iad an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta, mar aon le Nótaí 1-19.

Cathaoirleach

Muriel Walls

Dáta: An 24 Iúil 2015

Príomhfheidhmeannach

John McDaid

Dáta: An 24 Iúil 2015

An Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2014

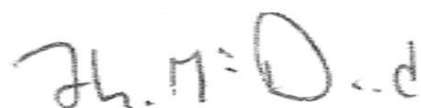
	Nóta	2014 €	2013 €
Glan in-sreabhadh/(eis-sreabhadh) airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	16	4,379	1,376,274
Torthaí ar infheistíocht agus fónamh ar airgeadas			
Ús faighte		61,218	117,823
Ús íoctha ar shocraíochtaí chliant		(13,275)	(11,851)
Gníomhaíochtaí infheistíochta			
Díol de shócmhainní inláimhsithe		-	-
Ceannacht de shócmhainní inláimhsithe		(346,901)	(239,346)
Glan in-sreabhadh (eis-sreabhadh) airgid		<u>(294,579)</u>	<u>1,242,900</u>
Méadú (Laghú) in airgead	17	<u>(294,579)</u>	<u>1,242,900</u>

Cuid de na ráitis airgeadais seo iad an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta, mar aon le Nótaí 1-19.

Cathaoirleach
Muriel Walls

Dáta: An 24 Iúil 2015

Príomhfheidhmeannach
John McDaid

Dáta: An 24 Iúil 2015

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2014

1 Cistiú Stáit

Fotheideal:	2014 €	2013 €
C.2 Deontas-i-gCabhair	32,574,000	33,759,000

2 Costais Phinsin

Ríomhtar Costais Phinsin do phinsinéirí aturnae a chuaigh ar scoir roimh an 1 Meitheamh 2014 agus a gcleithiúnaithe. I gcomhréir le halt 11 den Acht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta, 1995, shainigh an tAire aturnaetha an Bhoird mar státseirbhísigh i seirbhís an Stáit le héifeacht ón 1 Meitheamh 2014. Mar thoradh air sin, aistríodh gach dlíteanas d'aturnaetha a bhí ag fónamh ar an dáta sin chuig Vóta Aoisliúntais na Roinne Caiteachais Phoiblí.

(a) Anailís ar chostais pinsin iomlána muirearaithe do Chaiteachas		2014 €	2013 €
Costas seirbhíse reatha		2,000,000	2,200,000
Ús ar Dhlíteanas Scéime Pinsin		2,200,000	2,200,000
Ranníocaíochtaí Fhostaí		0	(446,346)
		<u>4,200,000</u>	<u>3,953,654</u>
(b) Gluaiseacht i nGlandlíteanas Pinsin le linn na bliana airgeadais		2014 €	2013 €
Glandlíteanas Pinsin ag 1 Eanair		39,900,000	39,800,000
Costas Seirbhíse Reatha		2,000,000	2,200,000
Costais Úis		2,200,000	2,200,000
(Gnóthachan)/Cailteanas Achtúireach		(30,443,000)	(3,085,230)
Pinsin íoctha sa bhliain		0	(1,214,770)
Glandlíteanas Pinsin ag 31 Nollaig		<u>13,657,000</u>	<u>39,900,000</u>
(c) Sócmhainn Maoinithe Iarchurtha do Phinsin			
<p>Aithníonn an Bord um Chúnamh Dlíthiúil na méideanna seo mar shócmhainn ag comhfhreagairt don dlíteanas athchurtha neamh-mhainithe do phinsin ar bhonn an sraith foshuíomhanna cuntasáíochta mar a thuairiscítear thuas agus roinnt eachtraí atá thart. Cuimsíonn na heachtraí seo an bhonn reachtúil do bhunú na scéime aoisliúntais, agus an polasaí agus cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair maidir le pinsin státseirbhíse a mhaoiniú ag cuimsiú ranníocaíochtaí ag fostaithe agus an próiseas meastacháin bliantúil. Cé nach bhfuil comhaontú foirmiúil ann maidir leis na méideanna sonracha seo leis an Roinn Dí, Cirt agus Comhionannais, níl aon fianaise ag an mBord nach leanfaidh an polasaí maoinithe seo ar aghaidh méideanna den chineál sin a chomhlíonadh de réir cleachtas reatha.</p>			
<p>Bhí an Glandlíteanas Iarchurtha do Phinsin aitheanta sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais mar seo a leanas:</p>			
		2014 €	2013 €
		4,200,000	4,400,000
		(658,226)	(1,214,770)
		<u>3,541,774</u>	<u>3,185,230</u>
<p>Bhí an sócmhainn maoinithe iarchurtha do phinsin mar ag 31 Nollaig €12.99 milliúin (€39.9 milliúin in 2013).</p>			

2 Costais Phinsin (ar leanúint)

(d) Stair d'oibleagáidí sochair sainithe			
	2014	2013	2012
	€	€	€
Oibleagáidí Sochair Sainithe	12,998,774	39,900,000	39,800,000
Gnóthachain ó thaithí ar mhéid Dhilteanais Scéime	30,443,000	3,085,230	1,529,305
Céatadán de luach reatha dliteanais na scéime	234%	8%	4%
B'é an gnóthachan achtúireach carnach aitheanta sa Ráiteas ar Ghnóthachain agus Cailteanais Aitheanta Iomlána ná € 37, 388, 683.			
(e) Cur Síos Ginearálta ar an Scéim			
Is socrúchán pinsin tuarastail deiridh le sochar sainithe í an scéim pinsin le buntáistí agus ranníocaíochtaí sainithe trí thagairt do rialúcháin scéime "múnla" na hearnála poiblí reatha. Soláthraíonn an scéim pinsean (ochtódú in aghaidh bliain seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtóidú in aghaidh bliain seirbhíse) agus pinsin chéile agus leanaí. Is é an Gnáthaois Scoir ná 65ú breithlá chomhalta, agus tá teidlíocht ag comhaltaí roimh 2004 dul ar scor gan laghdú achtúireach ó aois 60. De ghnáth méadaíonn pinsin in íocaíocht (agus iarchuir) de réir boilsciú tuarastail ginearálta na hearnála poiblí.			
Bunaíodh an luacháil úsáidte d'fhaisnéisí FRS 17 (Athbheithnithe) ar luacháil achtúireach iomlán (Aibr '15) ag achtúire cáilithe neamhspleách ag cur riachtanais an FRS san áireamh chun measúnú a dhéanamh ar dhilteanais na scéime ag 31 Nollaig 2014.			
Bhí na príomhfhoshuíomhanna cuntasaióchta achtúireacha mar seo a leanas:			
	2014	2013	
Ráta méadaithe i dtuarastail	4.0%	4.0%	
Ráta méadaithe i bpinsin in íocaíocht	4.0%	4.0%	
Ráta Lascaine	5.5%	5.5%	
Ráta Boilscithe	2.0%	2.0%	
Bhí an meánionchas saoil todhchaí de réir na táblaí básmhaireachta úsáidte chun na dliteanais pinsin a chinneadh mar seo a leanas:			
	2014	2013	
Fear de 65 d'aois	22	22	
Bean de 65 d'aois	25	25	

3 Ioncam Eile

	2014	2013
	€	€
Ús faighte agus infhála	19,447	86,706
Fáltais éagsúla	248,407	303,343
	<u>267,854</u>	<u>390,049</u>

4 An Cuntas Caipitil

	€	€
Iarmhéid mar ag 1 Eanáir 2014		890,367
Aistriú chuig Cuntas Ioncaim agus Caiteachais		
- Ioncam úsáidte chun sócmhainní seasta a cheannach	346,901	
- Méid ama scaoileadh ar dhiúscairt sócmhainní seasta	-	
- Ioncam amúchta i mbliana de réir dímheas sócmhainní	<u>(643,264)</u>	<u>(296,363)</u>
Iarmhéid mar ag 31 Nollaig 2014		<u>594,004</u>

5 Líonta agus costais fostaithe

B'ionann an líon iomlán foirne amhail a d'fhaomh an tAire amhail an 31 Nollaig 2014 agus 376. B'ionann an líon cruinn foirne a bhí fostaithe ag an mBord amhail an 31 Nollaig 2014 agus 378 (2013 - 368). B'ionann an meánlíon fostaithe sa Bhord sa bhliain agus 372 (2013 - 365). B'ionann a leanas costais fostaithe agus ghaolmhara:

	2014 €	2013 €
Tuarastail	17,368,424	17,528,883
Costas Iasachta	55,946	55,945
ÁSPC Fostóra	1,363,742	1,318,883
	<u>18,788,112</u>	<u>18,903,711</u>

Asbhaineadh €938,070 ón bhfoireann tríd an tobhach pinsin agus íocadh é leis an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais.

6 Tuarastail agus Costais an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin

	2014 €	2013 €
Tuarastail an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin	130,310	141,121
Costais an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin	3,944	3,531
	<u>134,254</u>	<u>144,652</u>

Fuair an POF íocaíochtaí tuarastail €130,310. Níl aon scéim pá feidhmíocht bhunaithe i bhfeidhm don POF.

Fuair an POF suim €3,944 maidir le costais, anuas air sin.

Ball de scéim neamh-chistithe sochair shainithe den earnáil phoiblí is ea an POF agus ní sháraíonn a theidlíochtaí pinsin na teidlíochtaí caighdeánacha i scéim aoisliúntais shochair shainithe de chuid na hearnála poiblí.

7 Táillí agus Costais Chomhaltaí Boid

	2014 €	2013 €
Táillí Chomhaltaí Boid	39,672	39,762
Costais Chomhaltaí Boid	15,665	21,444
	<u>55,337</u>	<u>61,206</u>

Comhaltaí an Bhoird	Táillí	Comhaltaí an Bhoird	Táillí
David Garvey	€ 7,695	Philip O'Leary	€ 7,695
Catherine Hayes	€ 7,695	Michelle O'Neill	€ 7,695
Mícheál O'Connell	€ 7,695	Kieran Corcoran*	€ 1,197

* Comhalta seachtrach den Choiste Iniúchta

8 Costais chóiríochta agus bhunaíochta

	2014 €	2013 €
Cíosanna	2,870,759	2,960,527
Glantacháin	211,433	227,646
Soilsiú agus téamh	308,318	377,853
Cothabháil - Áitreabh	621,857	507,447
Cothabháil - Trealamh	311,624	319,483
	<u>4,323,991</u>	<u>4,392,956</u>

9 Táillí dlí agus costais eile

	2014 €	2013 €
Táillí abhchóide	4,318,914	4,493,285
Táillí dlíthiúla (táillí finn é saineolaí san áireamh)	659,519	611,746
Scéimeanna Chleachtóra Príobháideacha (a chuimsíonn Cosaint Choimhdeach)	2,846,993	3,279,423
Táillí Idirghabhála Phroifeisiúnta	516,213	507,204
Táillí phroifeisiúnta eile	190,364	165,768
Costais eile	456,148	500,036
	<u>8,988,151</u>	<u>9,557,462</u>

10 Riarachán Ginearálta

	2014 €	2013 €
Costais stáiseanáireachta agus oifige	310,541	300,820
Leabhair agus priontáil	126,785	98,943
Postas agus teileafón	922,669	853,086
Árachas	115,230	50,438
Iompar agus liúntas cothaithe	471,189	479,268
	<u>1,946,414</u>	<u>1,782,555</u>

11 Sócmhainní Seasta

	Léasanna €	Troscán Oifige €	Trealamh & Ríomhairí €	Feistiú Áitribh €	Iomlán €
Costas					
Iarmhéid mar ag 01/01/14	2,292,177	2,157,374	4,488,492	3,431,226	12,369,269
Éadálacha	-	8,727	265,883	72,291	346,901
Diúscairtí	-	-	(44,745)	-	(44,745)
Iarmhéid mar ag 31/12/14	<u>2,292,177</u>	<u>2,166,101</u>	<u>4,709,630</u>	<u>3,503,517</u>	<u>12,671,425</u>
Diúscairt de shócmhainní seasta					
Iarmhéid mar ag 01/01/14	2,292,177	1,952,679	3,829,793	3,404,253	11,478,902
Muirear i mblain	-	136,850	485,184	21,230	643,264
Diúscairtí	-	-	(44,745)	-	(44,745)
Iarmhéid mar ag 31/12/14	<u>2,292,177</u>	<u>2,089,529</u>	<u>4,270,232</u>	<u>3,425,483</u>	<u>12,077,421</u>
Glanluach de réir na leabhar mar ag 31/12/14	<u>-</u>	<u>76,572</u>	<u>439,398</u>	<u>78,034</u>	<u>594,004</u>
Glanluach de réir na leabhar mar ag 31/12/13	<u>-</u>	<u>204,695</u>	<u>658,699</u>	<u>26,974</u>	<u>890,367</u>

12 Féichiúnaithe agus Réamhíocaíochtaí

	2014 €	2013 €
Féichiúnaithe - ús ar thaiscí	11,529	24,333
Réamhíocaíochtaí		
- Cíos	195,415	160,864
- Árachas	15,883	28,197
- Tuarastail	18,858	34,677
- Eile	461,598	362,399
- Teastais Cleachtais	304,955	-
	<u>1,008,238</u>	<u>610,470</u>

13 Creidiúnaithe agus Fabhruithe

	2014 €	2013 €
Méideanna ag titim dlite laistigh de bhliain amháin: Foráil Chánach na gCoimisinéirí Ioncaim Creidiúnaithe & fabhruithe	700,000	-
	<u>8,466,732</u>	<u>8,541,647</u>
	<u>9,166,732</u>	<u>8,541,647</u>

Measann an Bord um Chúnamh Dílíthiúil luach na gcásanna beo neamhbhilleáilte gach bliain leis na suimeanna a nochtar a bhaint amach laistigh de na cuntais mar sholáthar. Meastachán atá sa tsuim ar an gcaiteachas a theastaíonn chun aon dualgas a réiteach ag dáta an chláir chomhardaithe. In 2014, b'ionann agus €7,814,969 (2013 - €7,363,149) an tsuim a cuireadh ar fáil do chásanna neamhbhilleáilte.

Agus an soláthar á mheas, ghlac an Bord le teicnící stuama tomhais bunaithe ar na sonraí is déanaí atá ar fáil. Úsáideadh modhanna feabhsaithe bailithe sonraí i meastachán an Bhoird don bhliain reatha.

Féach Nóta 15(b), le do thoil. Níl coinne le haon ioncam le haghaidh cásanna a d'fhéadfadh costais a aisghabháil.

Cuireadh fabhrú le haghaidh €700,000 san áireamh le haghaidh Sholáthar Cánach na gCoimisinéirí Ioncaim, amhail Nóta 18.

14 Cistí na gCliaint

	2014 €	2013 €
Cistí Chliaint sealbhaithe ag 1 Eanáir (Comhlán)	1,021,151	766,079
Ús	(13,932)	(15,543)
Cistí chliaint sealbhaithe ag 1 Eanáir (Glanluach Úis)	1,007,219	750,536
Móide Dámhachtain/socruithe faighte le linn 2014	4,625,779	4,832,799
Lúide Socruithe íoctha amach, ag cuimsiú ús ceadaithe agus costais aisghabháilte	(4,534,693)	(4,576,116)
Cistí chliaint sealbhaithe ag 31 Nollaig	1,098,305	1,007,219
Ús ag fabhrú ar chistí chliaint	28,286	13,932
Iomlán dlite do chliaint	<u>1,126,591</u>	<u>1,021,151</u>

15 Ceangaltais

(a) Ceangaltais faoi léasanna oibríocháin

Tá áitreabh á áitiú ag an mBord ag Cathair Saidhbhín i gContae Chiarraí agus i Sráid an Mhóta, Baile Átha Cliath agus oibríonn siad in 47 ionad eile timpeall na tíre. Tá ar an mBord cíós €2,942,336 a íoc i rith 2014 maidir le léasanna a éagfaidh mar seo a leanas: agus i Sráid an Mhóta, Baile Átha Cliath, agus oibríonn siad as 48 ionad eile ar fud na tíre. Tá ar an mBord cíós €2,800,269 a íoc le linn 2015 maidir le léasanna a éagfaidh mar seo a leanas:

	2014 €	2013 €
2015	914,003	244,306
2016-2019	500,467	1,055,935
2020 ar aghaidh	1,386,399	1,642,095

(b) Ceangaltais maidir le Táillí Dí

Ceangaltais maidir le Táillí Dí

Táillí Abhcóidí agus Scéimeanna na gCleachtóirí Príobháideacha

	2014 €	2013 €
Cásanna oscailte deimhnithe ag 1 Eanair	14,110,784	14,347,470
Táillí bhreise deimhnithe	7,077,612	7,355,535
Íocaíochtaí	(6,641,557)	(7,592,221)
	14,546,839	14,110,784
Soláthartha ag 31 Nollaig	(7,814,969)	(7,363,149)
Ceangaltais gan íoc ag 31 Nollaig	6,731,870	6,747,635

Amhail an 31 Nollaig 2014, bhí líon cásanna leanúnacha ar siúl ag an mBord um Chúnamh Dílíthiúil nár réitíodh ceist na dtáillí iontu go fóill. I gcomhréir lena mbeartas oibríocháin ar na ceisteanna seo, déanann an Bord um Chúnamh Dílíthiúil soláthar páirteach i leith na dtáillí seo, bunaithe ar shamhail staitistiúil a aithníonn an meántearma a chun criostalú a dhéanamh do na costais sin. Cuirtear an tsamhail seo i bhfeidhm go comhsheasmhach i ngach cás a láimhseáiltear. Amhail an 31 Nollaig 2014, rinne an Bord um Chúnamh Dílíthiúil soláthar le haghaidh táillí dí €7,814,969 agus bhí ceangaltais €6,731,870 gan íoc acu.

16 Réiteach an bharrachais don bhliain go dtí airgead ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin

	2014 €	2013 €
Barrachas/(Easnamh) don bhliain	(627,336)	263,799
Coigeartú do mhíreanna neamh-oibríochtúla		
Ús bainc infhála	(19,447)	(86,706)
Gluaiseacht ar Chuntas Caipitil	(296,363)	(713,938)
Coigeartú do mhíreanna neamh-airgid		
Dímheas	643,264	953,284
(Méadú)/(Laghdú) i bhféichiúnaithe	(410,572)	249,109
Méadú/ (Laghdú) i gcreidiúnaithe	714,833	710,725
	<u>4,379</u>	<u>1,376,274</u>

17 Gluaiseacht airgid

	2014 €	2013 €
Iarmhéid ag 1 Eanair	3,732,573	2,489,673
Glan in-sreabhadh/eis0sreabhadh airgid	(294,579)	1,242,900
Iarmhéid ag 31 December	<u>3,437,994</u>	<u>3,732,573</u>

18 Soláthar Cánach na gCoimisinéirí Ioncaim

Tugadh faoi iniúchadh de chuid na gCoimisinéirí Ioncaim in 2014 ar idirghabhálaithe a bhí ar conradh le haghaidh seirbhíse ag an mBord um Chúnadh Dílíthiúil.

In Eanáir 2015, thug na Coimisinéirí Ioncaim measúnuithe chun solais maidir leis na hidirghabhálaithe conartha mar gheall gur shíl siad gur cheart caitheamh leis na hidirghabhálaithe mar chonraitheoirí seirbhíse ar mhaithe le cuspóirí cánach agus nár cheart dóibh bheith faoi réir ÍMAT/ÁSPC.

Rinneadh soláthar €700,000 atá bunaithe ar mheastachán an Bhoird ar aon dliteanas a d'fhéadfadh teacht chun solais.

19 Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'fhaomh an Bord na Ráitis Airgeadais an 25 Meitheamh 2015.

Aguisín 2

Úsáid Fuinnimh 2014

Úsáid fuinnimh a bhainistiú

Tá líonra 50 oifig ag an mBord ar fud na tíre. Is í an phríomhfhoinsé fuinnimh leictreachas, agus tá téamh gáis ann i sé oifig agus téamh ola i gceannoifig Chathair Saidhbhín.

Forbhreathnú ar Úsáid Fuinnimh in 2014

B'ionann agus 1938MWh úsáid iomlán fuinnimh an Bhoird in 2014. In 2014, d'úsáid an Bord 1629MWh de leictreachas ar fud a líonra oifigí. Ar an iomlán, úsáideadh 142MWh de ghás. B'ionann agus 167MWh an méid ola a úsáideadh in 2014. B'ionann seo agus laghdú 10% ar an bhfigiúr 2153MWh in 2013. Bealach atá i dtáscaire feidhmíochta (EnPI) chun feidhmíocht fuinnimh an Bhoird a thomhas. Ríomhtar EnPI tríd an úsáid iomlán fuinnimh a roinnt faoi mhéadrach gníomhaíochta ar tomhas é den ghníomhaíocht faoina dtugann eagraíocht. Ba é an méadrach gníomhaíochta a d'úsáid an Bord ná fostaithe coibhéise lánaimseartha (CLA), ar méadrach é seo a mbaintear leas coiteann as san earnáil phoiblí. In 2014, ba é EnPI an Bhoird 11.223; bhí seo 12.6% ní b'fhearr ná mar a bhí sé in 2013. Is é an sprioc-EnPI le haghaidh na bliana 2020 7.213.

Gníomhartha faoinar tugadh in 2014

In 2014, thug an Bord faoi líon tionscnamh chun feabhas a chur ar ár bhfeidhmíocht fuinnimh, lena n-áirítear:

- **Rannpháirtíocht** cheannoifig an Bhoird i gCathair Saidhbhín sa tionscnamh *Cumhacht a Bharrfheabhsú ag an Ionad Oibre* ('Optimising Power at Work') an OPW. Choimeád an Phríomhoifig i gCathair Saidhbhín na figiúirí ísealúsáide do leictreachais. Bhí seo mar gheall go ndearnadh rialáil ghníomhach ar théamh lárnach agus ar iarracht leantach na foirne chun soilse agus trealamh a mhúchadh nuair nach raibh siad in úsáid agus i rith deirí seachtaine. Bronnadh gradam réigiúnach ar an mBord i nGradaim Réigiúnacha 2014 'Cumhacht a Bharrfheabhsú ag an Ionad Oibre' de chuid an OPW. Bronnadh rátáil BER B3 ar an oifig seo don dara bliain as a chéile, agus is iontach an rátáil í, nuair a chuirtear san áireamh go mbaineann formhór na bhfoirgneamh rátáil C nó D amach.

Gníomhartha atá ar na bacáin le haghaidh 2015

Leanfaidh an Bord le díriú ar úsáid a rialú agus a laghdú in oifigí in 2015, mar aon le dul chun cinn a choimeád in oifigí inar cuireadh laghdú laghdaithe i gcuntas.

Beidh an Bord mar chuid de chomhpháirtíocht leis an SEAI chun cabhrú le cuspóir an Rialtais a bhaint amach chun feabhas 33% a chur ar éifeachtúlacht fuinnimh na hearnála poiblí in 2020. Tabharfar an feachtas seo isteach i measc na foirne uile agus meabhrófar dóibh fuinneamh a chaomhnú agus chun ríomhairí, soilse etc. a mhúchadh nuair nach bhfuil siad á n-úsáid.

Aguisín 3

Liosta na nIonad Dlí

Ionaid Dlí Lánaimseartha

IONAD DLÍ	ATURNAE BAINISTÍOCHTA
<p>AN CABHÁN Ionad Siopadóireachta na Cúirte Nua, Sráid na hEaglaise, an Cabhán Guthán: (049) 433 1110 Facs: (049) 433 1304</p>	<p>Patricia O'Reilly</p>
<p>AN CLÁR Aonad 6A, Cearnóg na gCeannaithe, Inis, Contae an Chláir Guthán: (065) 682 1929 Facs: (065) 682 1939</p>	<p>Mary Cuffe</p>
<p>CORCAIGH Teach na Cé, Cé Pope, Corcaigh Guthán: (021) 455 1686 Facs: (021) 455 1690 An Cúigiú hUrlár, Foirgneamh Irish Life, 1A an Meal Theas, Corcaigh Guthán: (021) 427 5998 Facs: (021) 427 6927</p>	<p>Betty Dineen Deirdre Kissane</p>
<p>DÚN NA NGALL Aonad B9, Ionad Baile Leitir Ceanainn, Bóthar an Ghiúistís Breathnach, Leitir Ceanainn, Contae Dhún na nGall Guthán: (074) 912 6177 Facs: (074) 912 6086</p>	<p>Ray Finucane Dearbhla Deery, Meán Fómhair 2014</p>
<p>BAILE ÁTHA CLIATH 45 Sráid Ghairdinéir Íochtarach, Baile Átha Cliath 1 Guthán: (01) 874 5440 Facs: (01) 874 6896</p>	<p>Shane Dooley Anka Hartas, Deireadh Fómhair 2014</p>
<p>An 1ú hUrlár, an Lárionad Cathrach, Comhairle Contae Bhaile Átha Cliath Theas, Bóthar an Naoú Loc, Cluain Dolcáin, Baile Átha Cliath 22. Guthán: (01) 457 6011 Facs: (01) 457 6007</p>	<p>Tom Nally</p>

IONAD DLÍ	ATURNAE BAINISTÍOCHTA
<p>Faiche an tSráidbhaile, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24 Guthán: (01) 451 1519 Facs: (01) 451 7989</p>	<p>Pauline Corcoran</p>
<p>44/49 An Phríomhshráid, Fionnghlas, Baile Átha Cliath 11 Guthán: (01) 864 0314 Facs: (01) 864 0362</p>	<p>Anke Hartas Barbara Egan, Deireadh Fómhair 2014</p>
<p>48/49 Sráid Brunswick Thuaidh, Lána Sheirse, Baile Átha Cliath 7 Guthán: (01) 646 9700 Facs: (01) 646 9799</p>	<p>Gráinne Brophy</p>
<p>Aonad 6-8, Ionad Gnó Bhaile Bhlainséir, Bóthar Chluain Saileach, Baile Bhlainséir, Baile Átha Cliath 15 Guthán: (01) 820 0455 Facs: (01) 820 0450</p>	<p>Joan Crawford</p>
<p>An tAonad Faillí Leighis Cúirt Montague, 7-11 Sráid Montague, Baile Átha Cliath 2 Guthán: (01) 477 6208 Facs: (01) 477 6241</p>	<p>Margaret O'Shea-Grewcock</p>
<p>An tAonad Díobhálacha Pearsanta 48/49 Sráid Brunswick Thuaidh, Lána Sheirse, Baile Átha Cliath 7 Guthán: (01) 646 9740</p>	<p>Catherine Martin</p>
<p>Oifig Theach an Charnáin, an 3ú hUrlár, Teach an Charnáin, Sráid Essex Thoir, Baile Átha Cliath 2 Guthán: (01) 675 5566/(01) 675 5565 Facs: (01) 764 5116</p>	<p>Garrett Searson</p>

IONAD DLÍ	ATURNAE BAINISTÍOCHTA
<p>GALLIMH 9 Sráid San Proinsias, Gaillimh Guthán: (091) 561650 Facs: (091) 563825</p> <p>Teach Seville, Sráid na nDuganna Nua, Gaillimh Guthán: (091) 562480</p>	<p>Mary Griffin Shane Dooley, Mheán Fómhair 2014</p> <p>Cormac Faherty</p>
<p>CIARRAÍ 1 Plás Day, Trá Lí, Contae Chiarraí Guthán: (066) 712 6900 Facs: (066) 712 3631</p>	<p>Carol Anne Coolican</p>
<p>CILL DARA Plás Uí Chadhain, Droichead Nua, Contae Chill Dara Guthán: (045) 435777 Facs: (045) 435766</p>	<p>Edel Poole</p>
<p>CILL CHAINNIGH Aonad A, an 1ú hUrlár, Ionad na Páirce Móire, an Loch Buí, Cill Chainnigh Guthán: (056) 776 1611 Facs: (056) 776 1562</p>	<p>Niall Murphy</p>
<p>LAOIS Aonad 6A, Sráid an Droichid, Port Laoise, Contae Laoise Guthán: (057) 866 1366 Facs: (057) 866 1362</p>	<p>Katie Gilhooly</p>
<p>LUIMNEACH Aonad F, Cé na Comhla, Luimneach Guthán: (061) 314599 Facs: (061) 318330</p>	<p>Fergal Rooney</p>
<p>AN LONGFORT Clós an Chomhair Chreidmheasa, 50A an Phríomhshráid, an Longfort Guthán: (043) 334 7590 Facs: (043) 334 7594</p>	<p>Edel Hamilton</p>

IONAD DLÍ	ATURNAE BAINISTÍOCHTA
<p>LÚ</p> <p>Teach Condil, Plás Roden, Dún Dealgan, Contae Lú Guthán: (042) 933 0448 Facs: (042) 933 0991</p>	<p>Deirdre McMichael</p>
<p>MAIGH EO</p> <p>Meal Humbert, an Phríomhshráid, Caisleán an Bharraigh, Contae Mhaigh Eo Guthán: (094) 902 4334 Facs: (094) 902 3721</p>	<p>Thomas O'Mahony</p>
<p>AN MHÍ</p> <p>Bóthar Uí Chinnéide, an Uaimh, Contae na Mí Guthán: (046) 907 2515 Facs: (046) 907 2519</p>	<p>Mary Pat Ahern</p>
<p>MUINEACHÁN</p> <p>Teach Alma, an Diamant, Muineachán Guthán: (047) 84888 Facs: (047) 84879</p>	<p>Stephanie Coggans</p>
<p>UÍBH FHAILÍ</p> <p>Sráid an Chalafoirt, Tulach Mhór Guthán: (057) 935 1177 Facs: (057) 935 1544</p>	<p>Deirdre O'Connor</p>
<p>SLIGEACH</p> <p>Teach Uisce an Droichid, Paráid Choill na Carraige, Sligeach Guthán: (071) 916 1670 Facs: (071) 916 1681</p>	<p>Brendan Hoey</p>
<p>TIOBRAID ÁRANN</p> <p>Cúirt na Manach, Sráid na Mainistreach, an tAonach, Contae Thiobraid Árann Guthán: (067) 34181 Facs: (067) 34083</p>	<p>Catherine Ryan</p>
<p>PORT LÁIRGE</p> <p>Teach Cheanada, Sráid Cheanada, Port Láirge Guthán: (051) 855814 Facs: (051) 871237</p>	<p>Aidan Lynch</p>

IONAD DLÍ	ATURNAE BAINISTÍOCHTA
<p>AN IARMHÍ</p> <p>Lána an Phumpa, an Baile Gaelach, Baile Átha Luain, Contae na hIarmhí</p> <p>Guthán: (090) 647 4694 Facs: (090) 647 2160</p>	<p>Phil Ó Laoide</p>
<p>LOCH GARMAN</p> <p>Aonad 8, Cearnóg Redmond, Loch Garman</p> <p>Guthán: (053) 912 2622 Facs: (053) 912 4927</p>	<p>Niamh Murrán</p>
<p>CILL MHANTÁIN</p> <p>Urlár 3, Bloc D, Oifigí Cathartha, an Phríomhshráid, Bré, Contae Chill Mhantáin</p> <p>Guthán: (01) 202 2644 Facs: (01) 202 2667</p>	<p>Barbara Smyth</p>

IONAID DLÍ PHÁIRTAIMSEARHA Láthair agus guthán	OSCAILTE	IONAD DLÍ
CEATHARLACH Biúró um Fhaisnéis do Shaoránaigh Naomh Caitríona, Bóthar Sheosaimh, Ceatharlach Guthán: (059) 913 8700	Faoi dhó sa mhí	Cill Chainnigh
CORCAIGH Ionad um Fhaisnéis do Shaoránaigh, Cearnóg Wolf Tone, Beantraí Guthán: (021) 455 1686	Amhail is gá	Corcaigh (Cé Pope)
DÚN NA NGALL Teach na Cúirte, Baile Dhún na nGall Guthán: (074) 912 6177	Uair sa mhí	Leitir Ceanainn
CIARRAÍ Óstán Arbutus, 52 an tSráid Mhór, Cill Airne Guthán: (066) 712 6900	Le coinne	Trá Lí
LIATROIM An tIonad Sláinte, Bóthar Liatroma, Cora Droma Rúisc Guthán: (043) 47590	Uair sa mhí	An Longfort
LÚ Ionad Seirbhísí Pobail Dhroichead Átha, Corrán Scarlett, Droichead Átha Guthán: (047) 84888/84879	Le coinne	Muineachán

IONAID DLÍ PHÁIRTAIMSEARtha Láthair agus guthán	OSCAILTE	IONAD DLÍ
<p>MAIGH EO</p> <p>An tIonad Tréadach (Tailte na hArdeaglaise) Béal an Átha, Contae Mhaigh Eo Guthán: (094) 902 4334</p> <p>An tIonad Sláinte, Bóthar Chnoc Mhuire, Béal Átha hAmhnais Guthán: (094) 902 4334</p>	<p>Uair sa mhí</p> <p>An ceathrú Máirt gach mí</p>	<p>Caisleán an Bharraigh</p> <p>Caisleán an Bharraigh</p>
<p>ROS COMÁIN</p> <p>Ionad um Fhaisnéis do Shaoránaigh, 7 Sráid Ail Finn, Mainistir na Búille Guthán: (071) 916 1670</p>	<p>Uair gach 2 mhí</p>	<p>Sligeach</p>
<p>TIOBRAID ÁRANN</p> <p>Seirbhísí Sóisialta Pobail Dhurlais, Sráid Rossa, Durlas Guthán: (0504) 22169</p> <p>Ionad um Fhaisnéis do Shaoránaigh, 14 Sráid Wellington, Cluain Meala Guthán: (052) 22267</p>	<p>An dara Máirt gach mí</p> <p>Ceithre huaire sa mhí</p>	<p>An tAonach</p> <p>An tAonach</p>
<p>AN IARMHÍ</p> <p>Aonad 11, an tIonad Fiontair, Sráid Gheata an Easpaig, an Muileann gCearr Guthán: (090) 647 4694</p>	<p>Uair sa mhí</p>	<p>Baile Átha Luain</p>
<p>Tabhair faoi deara, le do thoil, d'fhéadfadh na dátaí agus na huaireanta a bhíonn na hionaid pháirtaimseartha ar oscailt athrú ag brath ar an éileamh atá ar an tseirbhís. Úsáid na huimhreacha teagmhála, thuas, le do thoil, lena dheimhniú cathain a bhíonn ionad dlí ar oscailt.</p>		

Aguisín 4

Liosta Oifigí na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh

Oifigí Lánaimseartha

IONAID SIT	UAIREANTA OSCAILTE
<p>Baile Átha Cliath Baile Bhlainséir Teach an Chinn Thiar, Páirc Ghnó an Chinn Thiar, Síneadh Bhóthar Snugborough, Baile Bhlainséir, Baile Átha Cliath 15. Guthán: (01) 811 8650</p>	<p>Ó Luan go hAoine 9am - 5pm</p>
<p>Teach an Charnáin An tSeirbhís Idirghabhála Teaghaigh, an 4ú hUrlár, Teach an Charnáin, Baile Átha Cliath 2. Guthán: (01) 672 5886</p>	<p>Ó Luan go hAoine 9.30am - 4.30pm</p>
<p>Ráth Eanaigh Teach Skillings, Oifigí an 1ú Urlár, Ionad Siopadóireachta Ráth Eanaigh, Bóthar Bhinn Éadair, Baile Átha Cliath 5. Guthán: (01) 851 0730</p>	<p>Ó Luan go hAoine 9am - 5pm</p>
<p>Cé Urumhan 9 Cé Urumhan Íochtarach, Baile Átha Cliath 1. Guthán: (01) 874 7446</p>	<p>Ó Luan go hAoine 9am - 5pm</p>
<p>Tamhlacht The Rere, Ionad Seirbhísí Sóisialta Thamhlachta, an Chearnóg, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24. Guthán: (01) 414 5180</p>	<p>Ó Luan go hAoine 9am - 5pm</p>
<p>Corcaigh An 3ú agus an 4ú hUrlár, Teach Hibernian, 80A an Meal Theas, Corcaigh. Guthán: (021) 425 2200</p>	<p>Ó Luan go hAoine 9am - 5pm</p>

IONAID SIT		UAIREANTA OSCAILTE
<p>Gaillimh An 3ú hUrlár, Cearnóg na gCeannaithe, Sráid na nDuganna Nua, Gaillimh. Guthán: (091) 509730</p>	Ó Luan go hAoine 9am – 5pm	
<p>Luimneach An 3ú hUrlár, Riverpoint, Sráid Mhala Íochtarach, Luimneach. Guthán: (061) 214310</p>	Ó Luan go hAoine 9am – 5pm	

IONAID SIT	
Oifigí Páirtaimseartha	
<p>Dún na nGall An 3ú hUrlár, Teach Riverfront, Bóthar an Phiarsaigh, Leitir Ceanainn, Contae Dhún na nGall. Guthán: (074) 910 2240</p>	Gach Luan, Máirt agus Céadaoin, 9am -1pm, 2pm - 5pm
<p>Ciarraí Aonad 2, Plás an Mhargaidh, Sráid na Mainge, Trá Lí, Contae Chiarraí. Guthán: (066) 718 6100</p>	Gach Luan agus Máirt 9am - 1pm, 2pm - 5pm An Chéadaoin idir 9am agus 12.30pm
<p>Laois Leibhéal 2, Teach Grattan, Ionad Gnó Theach Grattan, Port Laoise, Contae Laoise. Guthán: (057) 869 5730</p>	Gach Máirt agus Céadaoin 9am - 1pm, 2pm - 5pm Déardaoin idir 9am agus 12.30pm
<p>Lú 10 Baile na Trá, Dún Dealgan, Contae Lú. Guthán: (042) 935 9410</p>	Gach Máirt agus Déardaoin 9.30am - 1pm, 2pm - 5.30pm An Chéadaoin idir 9am agus 12.30pm

IONAID SIT Oifigí Páirtaimseartha	UAIREANTA OSCAILTE
Maigh Eo f/c Ionad an Teaghlaigh, Sráid an tSéipéil, Caisleán an Bharraigh, Contae Mhaigh Eo. Guthán: (094) 903 5120	Gach Déardaoin agus Aoine 9am - 1pm, 2pm - 5pm An Chéadaoin idir 9am agus 12.30pm
Sligeach Leibhéal 6, Ionad Siopadóireachta Thaobh na Cé, Sráid an Fhíona, Sligeach. Guthán: (071) 915 4260	Gach Luan agus Máirt 9am - 1pm, 2pm - 5pm An Chéadaoin idir 9am agus 12.30pm
Port Láirge 13B, Teach Wallace, Geata Maritana, Sráid Cheanada, Port Láirge. Guthán: (051) 860460	Gach Luan agus Máirt 9am - 1pm, 2pm - 5pm An Chéadaoin idir 9am agus 12.30pm
An Iarmhí Seomra 10, an 1ú hUrlár, Ionad Gnó Inis Carraig, Oileán Golden, Baile Átha Luain, Contae na hIarmhí. Guthán: (0906) 420970	Gach Luan agus Máirt 9am - 1pm, 2pm - 5pm An Chéadaoin idir 9am agus 12.30pm
Loch Garman 32 Cé Thiar, Cé Theach an Chustaim, Loch Garman. Guthán: (053) 916 3050	Gach Máirt, Céadaoin agus Aoine 9am - 5pm